

# Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

## SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

### Megjelenik:

minden szombaton,  
egész s gyakran másfél vagy két lven.  
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:  
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

### Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve  
Egész évre: 6 ft — kr.  
Fél évre: 3 — —  
Évnyelre: 1 — 50.

### Hirdetések

A hat basábus petit — szert 1 szor 7 kr.  
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.  
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.  
A „Váltó lven”  
egy petit — beiktatási díja 15 kr.

### Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ HIVATAL. Poston: ZEISLER M.  
Beos, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt- és Basel-  
ben: HAASENSFEIN & VOGLER. Lipse, Bern, és  
Stuttgartinban: SAUBISE & TARSIA. Beosben: OPPELIK

### Győzzön a jobb!

Ki ne ismerné az angolok neveltségi menő versenyzési szellemét? Ki nem tudja, hogy Angolországban a verseny már az iskolában kezdődik, s gyakran egész egyetemnek állanak szemközt egymással? Versenyeznek szárazon és vízen, komoly téren úgy mint játékokban; szóval: versenyez az angol mindenütt.

De hasznára, előnyére van-e a versenyzés? Kétségteljesen. Ki ne ismerné ugyanis az angolok ügyességét mindenben? Nem az angol-e első csaknem minden európai versenytéren? És egyszersmind nem-e az angol leggazdagabb nemzete Európának?

Tagadni tehát nem lehet a verseny kedvező eredményeit akár szellemi, akár anyagi tekintetben.

Igen csekély ugyan az, mit valaki ropant fáradozásához képest a versenytéren azonnal nyerhet; de kiszámíthatatlan annak eredménye a jövőre nézve. Mert míg az illető ott nem kis dicsőségben részesül a jutalmazás, illetőleg kitüntetés által s ez ismét nem jelentéktelenül növeli tekintélyét, sőt a cikk árát és kelendőségét is; addig a közkefajlódásra nézve is roppant hatással van, amennyiben mások szintén vagy jobbat vagy legalább hasonló jót törekednek előállítani.

Igy például, ha a gazda kitünő terményért jutalmaztatik, e jutalom fáradozásaért alig fog elég kárpótlást nyújthatni; de nem adhatja-e ezután drágábban a kitüntetett terményt, az iparos iparcikkait? Nincs-e a közönségnek is előnyére a verseny, midőn egy tájékozást nyer a jobb és czélszerűbb cikkek felől? Nem okul-e minden gazda, minden iparos a verseny által?

Csalatkozik továbbá, ki azt gondolja, hogy a versenyekben, ipartárlatokon csak a rendkívüliségek jutalmaztatnak, s a közönséges mindennapi kinézésű cikkek figyelemre sem méltattatnak. Sőt a versenytárlatokon épen az ellenkező iránynak kell uralomra jutni, s inkább a legáltalánosabb, legnépszerűbb, legczélszerűbb és mégis legolcsóbb cikkeknek adni a jutalmat.

S főleg az ily versenyek fognak leszorítani a talán fényűzőbb, czifrább, de nem czélszerű s talán mégis drága cikkekkel a piacról. Mert mit a competens jury elítél vagy kiemel, s annál fogva a közönség elhagy vagy pártol, az bukni vagy fejlődni fog.

Ez czélja a versenynek. És nagyon helyesen; mert nem érdemel életet, mi nem életrevaló; — míg pártolásra méltó, mi életrevalóságot megmutatta.

Nálunk azonban nincs kedve senkinek versenyezni; hogyan lássuk akkor, mi az életrevaló, és mi nem. Avagy nem kell-e pirulnunk a külföld előtt, midőn oly szarvasmarha kiállításról olvasunk, mint a nagykanizsai, mely szeptember 12-kén tartatott, s melyen összesen négy kiállító 32 db.

marhat szerepeltetett. Azonkívül a földműves osztály, kiknek kedveért, illetőleg haladása miatt rendeztetett leginkább a kiállítás, ez osztály épen nem volt képviselve.

Ily részvételezés valóban csak nálunk tapasztalható. Mert itt most minden gazda, minden iparos, minden vállalkozó annyira le van hangolva, annyira elcsüggedt, miszerint csak örvendeni lehet azon, hogy a gazdasági- és iparegyletek ország-szerte mindjobban terjednek, s a jövő évre tervezett országos kiállítás megvalósulása napról napra közeleg.

Különösen szép feladat megoldása jutott osztályrésztül gazdasági- és iparegyleteknek. Ez egyletek ugyanis meggyéknél minden megengedhető módon arra törekedjenek, hogy a versenyzés szellemét ellessék mindenütt; az iskolákban úgy, mint a mezőn és műhelyekben, a termelés tenyésztés, műipar, kereskedelem, közlekedés minden ágában.

Legyünk azonban körültekintők a verseny élénkítésénél, a díjak kitűzés- és jutalmak odaítélésénél. A kevesebb fontos t. i. ne tegyük az elsődrendű dolgok elé; vagy ha egyiket tesszük, a másikkól meg ne felejtkezzünk. Ha pl. a futólovakra nagy jutalmakat tűzünk ki, jutalmazzuk a jó vonólovakat is, és ne hagyjuk számitáson kívül a szarvasmarhat, jó igás ökröt sem. Ha fényűzési cikkekkel megjutalmazunk, sokkal jobban meg kell jutalmazni az olcsó, czélszerű gazdasági és iparcikkek gyártását, vagy a mindennapi szükségletek kielégítésére szolgáló cikkek tökélyesítését, olcsóbbá tételét és terjesztését.

Ez helyes iránya a versenyeknek, feladata és czélja a gazdasági- és iparegyleteknek. S míg ily irányban vezetnek, biztosak lehetünk, miszerint óriási erővel mozdítják elő a közkefajlódást és nemzeti jólétet.

Alakítsanak tehát sorra a megyék gazdasági- és iparegyleteket, s fektessék azokat oly széles alapokra, hogy minél többen résztvehessenek, illetőleg bevonassanak azok körébe; aztán állítsanak ipartárlatokat, rendezzenek versenyeket minden téren és iparságban, hadd tanuljanak maguk a versenyzők, de okuljon a közönség is.

„Győzzön a jobb!” legyen jelszavunk.  
GYULAY.

### Honvédtisztek hiánya

A dandár gyakorlatok teljesén constatálták azt, hogy az életképes honvédség még nem bir complet tisztikarral. — Mivel saját tapasztalatom után is ezt annyira felismerhettem, hogy tudok dandárt, melynek zászlóaljában a század vezénylőtlet tetteles sőt szabadságot hán nagyok teljesítették, gondolkodtam felette, miként lehetne ezen égető szükségön a gazdálkodó törvény szelleme szerint segíteni.

A véletről szóló XI. t. v. 57. §. e részben némi kisegítőül szolgál, midőn azt mondja,

hogy: Ha háboru esetében a honvédségnek hadi állománya még nem lenne kiegészítve, mindazok, a kik az addig fenállott hadkiegészítési törvényeknek megfelelően, sorozás alatt állottak ugyan, de a hadseregbe be nem osztattak, sem mint önkéntesek a honvédségbe nem léptek, s életük 32-ét még nem hálták, a háboru tartama alatt hadkötelezettség alá esnek. Mert kik esnek a törvény e rovatába?

A földnépe nem, minthogy ez korosztályonkiert megvizsgáltatván, csak az untauglichek maradtak fenn; de nekünk különben is számra nem oly nagy szükségünk van, mint értelmies és képzett egyénekre, kik alkalmassak legyenek a tiszti helyek betöltésére. És kik azok kik a törvény e rovatába esnek?

Főleg azon egyének, kik azelőtti sorozási kötelezettségtől — azon okból mentesültek, minthogy vagy iskoláztak, vagy hivatalokat viseltek akkor, midőn nevük az avató laptromba előjött. Tudjuk azt, hogy ily módon mentesülni az egyéni önzés, sőt hazafi erény is készített minden magyart.

Mi azonban megjárta akkor, nem megy az most, hazánk érdeke és az általános védőkötelezettség mást követel. Pájdalommal kell azonban beismerni azt, hogy a magyar intelligens fiatalok nem kellő mérvben karolta fel ez eszmét, mit az által is nyilvánított, hogy a szabadságot tiszti helyek betöltése végett nem kellő buzgalommal pályáztak.

Némelyik sokallja a felszerelési költségeket, más bőlebb akar lenni a törvénynek, sok pedig azt mondja, hogy majd lesz a honvéd, ha kell.

Elhiszszük! De uram! ez nem időszerű gondolkodás, a honvédségnek a számot, mire önök magukat deválják, megadja a nép. Önöknek értelmességére, műveltségére van a hazának szüksége.

Azon vélemény merülhet fel, hogy az idézett t. ez. csak háboru esetre szól? A törvényt részben könnyen meg lehet változtatni.

A törvényhozás gondoskodjék arról, hogy miután a háboru előtt kell a harezképességet előállítani, mert a háboru tartama alatt késő: — mindazok, kik a 32 éves kor keretén belül esnek, minél előbb és lehetőleg a legközelebbi sorozáskor állítsassanak elő, hogy azonnal a két havi szolgálati időt iskolában tölthessék, hol magukat a honvédi szolgálatra kiképezvén, mint hadiak és tiszti lyettesek pótolják ki azon úr, mely ez évben a dandárgyakorlatnál kirólvólág tűnt fel.

Tudom én azt, hogy normalis körülmények között rendszeres korosztályaink is kifogják állítani idővel; de a hazának most van szüksége egyénekre.

### Csodaszülött

A múlt hetekben N.-Kanizsán egy leány született, kinek kezzei-összeszorodva vannak, mind két lába feje egy egy-bucskót képez, térdői hátul, térdhajtása melől van, mely szerint, midőn lábait térdben meghajtja, láb-szárai nem hátra, hanem mell felé bajlanak. Az újszülött a terheesség kilenczedik havában született, tehát teljesen érett, életre való, mind a mellett kicsike s midőn sir, arcát, minden részön a lehető legdurvább majomrácok árasztják el, nyelve rövid, hegye terebolyos és körömbölyű. Egyébb baja nincs.

Tudva azt, hogy az ember sok betegséget és más nyomorúságot a szüléktől örököl, azért is mint orvos érdekesnek tartottam azt kinyomozni, hogy minő körülményeknek lehetne tu-

lajdonítani ezen újszülöttnek nyomorékká teremtését.

Az anyja koldusnő és egy koldusnak szegődött ágyasa. Az atyának jobb lábására olyan, mint a pipaszár, azért is e miatt mankón és kordélyon jár. Az anyja 45 éves, közép terméű és gyenge nő, hét éve, hogy ágyasa az iménti koldusnak; mind két kezén ujai össze vannak szagorodva, egyedül kisujait tudja mozgatni, két lába feje bucskós, annál fogva talpon nem hanem csak lúsz duzon járhat. Három évvel ez előtt szült egy ép egészséges gyermeket, aki másfél éves korában általa ismeretlen betegséggel meghalt.

E két koldus a vándor kordély-koldus csapatához, illetőleg azon kéregető sereghoz tartozik, mely az ország minden részét átjárja, tanyáját elszorva községekben tartja, bizonyos bucsuk, vásárok, ünnepek alkalmával a kalendárium kitételek szerént csoportosul, utazik, koldul és segíti szaporítani az omboriséget.

A nevezett nő, mint a csodaszülöttnek anyja lábán járni nem szok, hanem csak kordélyon, kéregetéskor hidak, utcasarkok, templomok vagy más nyilvános terek körül földre ül, kezzeit, lábait lemozditatva mutatgatja, hogy maga iránt szánalmat gorpjesszon.

Nyomoru létét anyja méhében sajátította el, úgy mond; volt eset, hogy anyja hozzá hasonló nyomorult koldust ápolat betegséggében, minthogy pedig terheességének első fogamzás és magzatképzési időszakában volt, azt hiszi, hogy a lélek képződés és képződésében ki-csapongó működése hozta e világra nyomorultnak.

Ismét egy ok; hogy:

1. az ágyasság (concubinatus)
2. a koldulás boszútintése a lehető legnagobb szigorral eszközöltessék.

Költ N.-Kanizsán november 1-én 1870.

TERSÁNCZKY.

### Levelezés.

Bánok-szt-György, okt. 28. 1870.

Tuboly Viktor ur e lapok 41-ik számában értesíté az olvasó közönséget, miszerint Bánok-szt-György község nagyszülöttje Kovács Zsigmond pécsi püspök ö méltóságának a hó 21-én születés napja lesz s hogy a nagy férfur-közösgünket egy új orgona és haranggal ajándékozá meg.

Ezen tudósításával engem Tuboly ur megelőzött, azért én most azt mondom el, hogy a kegyes jötevőnek születés napját közösgünk lakossága mint ünnepele meg s hogy az ajándékol nyert tárgyak mily nagybecsűek.

A születés napnak előestéjén, ugy annak reggelen ajándékol nyert nagy harangoknak először hallatszott méla bus hangja, ünnepelesen hirdette a kedves nap megérkezését.

Megható volt látni közösgünk lakóit (a 10 órakor megzendült harangok hívására) mint iparkodott örömtől sugárzó arczeal az Isten házában megjelenni, hálat adandó a Mindenhatónak, hogy közösgünket ily jötevővel áldá meg! A szt. mise áldozatot nagyon tisztelendő Kálmán György helybeli plebánus ur vegéző; mialatt a háladatos nép buzgó imát rebegett a kegyes jötevőnek jöleto-és hosszú életéért!

Az orgona, mely augusztus 20-án szült meg először, e hó 23-án szenteltetett fel, a szokásos szertartást töltszölendő Bokányi György szepetneki plebánus kerületünk esperese tojósítá, a szertartás végeztével „Te Deum” — egyházi szónoklat és szt. mise tartatott. — Mindkét nap örök emléku maradaud sziveinkben.

Ajándékunk mindkét tárgyat Pécsen lakó művészek készítették, — melyek nevezhetőek az illetők művészeknek, minthogy műveik szakértők bírálata szerint remekeknek ítéltettek.

A harangot készítő Ruepprecht János, s oly ügyesen, hogy az, az előbbiekkel tiszta három összhangzatot képez.

Orgonánk készítőjének neve Angster József. — Képzetet tülhaladó az, miként lehet 6 változattal tökéletes orgonát előállítani. Megmutatta ezt nevezett művészünk, mert orgonánk csakugyan remekmű; úgyannyira, hogy bátran mondhatom, miszerint megynkben jobb szerkezetű és kollemesebb hangzó orgona nem létezik. — Művészünk készíttette a pécsi izraelita templom világhírű orgonáját is, mely oly szerkezetű, mint a lapokban olvastam, s milyen még eddig nem készítettett.

Lelkiismeretbeli kötelességemnek ismerem, hogy ötet, kit annak idejében más lapok is pártólóg ajánlottak, én is ajánljak az érdekletteknek. Lakása Pécsen, Flórián utca 3-ik szám.

Jótevényen hatott ránk kegyes jótévénynek ajándéka annyival inkább is, minthogy azokra már rég nélkülözhetlen szükségünk volt. Az ég áldása kísérje közséjünk nagyszülöttje s jótévényének minden lépteit, éltesse az Isten öt sokáig!

FAITS KÁROLY  
néptanító.

Nemes-Apáti, okt. 26. 1870.

Viszonyzásul t. Kovács János urnak a Z. S. Közlöny 42 számában közlött cikkére. Midőn irt cikkben t. Kovács ur az állam-pénztárbeli segélyzésokról akar szólni, csakhamar interpellálja Zalából a keze helyi gazd. tanítót az állam-költségen kiküldött három tanítót abboli mulasztásukért, hogy eddig nem számoltak a nekik kiutalt segély miképen kamatozásáról.

A felhívást, mint tisztán a tanügy iránti érdekeltség szülöttjét üdvözlöm, tiszteln, Szabadjon mégis arra némi megjegyzést tennem. Ügyanis:

Eltelkintve minden egyéb közbejövő akadályoktól úgy támasztam, hogy a közönség bizony nem nagyon várja el, ez új eszme iránt, sőt imítt-amott kiesénylőleg nyilatkozik feléle. Ez így lévén, bizonyára már maga is leverőleg hat az illető tanítókra. Igaz ugyan, hogy részben nekünk feladatunk ez életrevaló eszmével megbarátkoztatni a közönséget; de csak magunk vagyunk-e, kik a kezdet nehézségeit egyszerre le nem küzdhetjük?

Továbbá itt voltak a tanítói értekezletek, ahol a legilletékesebb helye lett volna szám-

adás-unknak; de hogy erre ott sem hivattunk fel senki által, ez is az ügyiránti közönyösség mellett tanuskodik.

Es végre, mi vagyunk-e az államnak azon elődjéi, kik sok életrejeit pazarolták? — Ha igazságosak akarunk lenni, rajunk kell-e a számunkérést kezdeni? Hisz mi nem is voltunk eddig az államé; bennünket, mint új csecsemőt, csak most karolt fel, s midőn az első tápot nyújtá, már ez is tán megpanaszolható?

Szerintem s a gazd. intézet igazgatósága szerint is a kiküldött tanítókat csak elismerést érdemel a kiutalt épen nem elégséges segély összeg mellett — tanúsított ügybuzgalmáért és erényedelen kitartásáért; ami tehát foljogosit minket azon reményre, hogy a ráruházott töké holt, kamatozatlan nem marad.

Igy legyen meggyőződve t. Kovács ur is, hogy kifejezett ohajtása — a körülméretyekhez képest — teljesülend.

TÓTH LAJOS. \*

## Hírek a csatatérről.

Metzbe a capitulatio után azonnal életni szerek szállítására tetetett intézkedés, mert a nyomor leirhatatlan. — Bazaine és Károly Frigyes herceg Varsaillesbe mentek. — 856,000 német katoná van Franciaországban. — Besancon mellett a bajok októ. 27-én teljesen megvertettek. — A franczi kormány Toursból Bordeauxba megy. — A két porosz főherceg tábornaggyá, Moltke pedig grófi rangra emeltetett. — Tannban a poroszok által egy német katona haláláért 6 ártatlan lakos végeztek ki. — Amiensben Metz capitulatioja nagy levertséget idézett elő, békét ohajtanak. — A szász király kivételével az összes német fejelmek jelen lesznek a Párisba való bevonulásnál. — Gambetta Bazaine honarúllának a sedani capitulatio ügyének és a betolakodók bűnrészének mondja. — Páris bombázása ismét elhalasztott, mivel élelem hiány miatti éhhaláltól bízok. — A San Franciskóban lakó francziák is elfogadták azon feliratot, mely Bazaine árulónak nyilvánítja. — A porosz király élete elleni mérény koholmány. — A metzi tisztok tanúsított hősiégükért megtartják karjaikat. — Eugenio császárna e. s. herceg javára emondott. — A kormány Párisban házmozást tart, hogy a vagyonosoknál

\* Közzük e levelet, mert a felet tartalma különbözik az előbbi úgvan e tárgyban Sz. ur által irt választól. T. munkatársunk Kovács János ur viszonyzásul Sz. ur levele az azonban nem közölhetjük, legfeljebb is akkor, ha mind a három érdeklített felet.

előjett élelmiszereket felkutatása és közözélla felhasználja. — Eugenio császárna Clari grófnó név alatt a Bazaine Wilhelmshöhebe mentek. — Ausztria és Poroszország közt ez utóbbi kezdeményezésre baráti szövetség kötötett. — Garibaldi parancsára Cambrichtbnok letétetett. — A francziourúk Elsassban és Brotagneban vonakodnak Garibaldinak engedelmessédni. — Tarsba Mazzinét várják. — Az elnassi és lotharingiai német posták előfizetést fogadnak ol magyar lapokra. — Az elfogott fr. tisztok közt roppant agitatio foly az Orleansok érdekében a Napoleonták ellen. — Bourbaki tbnok lemondott. Neu-Breisach ostromlása megkezdett. — Metzben az ostromzár alatt 35 ezer beteg és sebesült halt meg. — Párisban a friskusok decz. 15-ig eltartanak, beszótt hus azontul 5 hétre való van. — Dijont a poroszok 8 órai harc után elfoglalják októ. 31. Bismarck 25 napí fegyverszünetet ajánl a francziáknak, hogy nemzetí gyűlésre választások történhessenek. — Alt-Breisch Mortier érdeklángba borított a lövegek által. — Metzi kormányzóvá Lövenfeld tbnok nevezetett ki. — Boyer szerint éhség miatt capitulált Metz, a „Daily News“ hiteles forrásból írja, hogy marezius végéig elég éhség találtott Metzben.

## Heti szemle.

November 4. 1870.

Erzsébet királyné névtünetepén nov. 19-én az egész birodalomban amnestia fog adatni a politikai vétségesekeknek. — A m. kir. igazságügyi minisztérium 64 törvényjavaslatot készített el. — Bécsben mult hetén roppant vihar dühöngött. — Privorszky Peston „Café chantant“ létesít. — A Száva erősen drad. — Beethoven-ünnepély a nemzeti színháznál decz. 14., 15. és 16-án lesz. — Mosonyi Mihály zeneköltő meghalt. — A közteleken Narbutht-fő gyökérműző gépe látható nov. 10-ig. — A postai bizosító intézet a kir. kincstári jegyeket készpénz gyanánt fogadja el. — A magyar hitelbank, az angol-magyar és franczia-magyar bankok fúsiója valósintu. — Az akademia jogi s bölcsészeti osztálya egy tudományos folyóiratot fog kiadni. — Dunaföldvár és Pentele közt a postakocsit ismét kirabolták. — Bécsben légszesz felrobbanás következtében egy emelotes ház összeomlott. — Athénban nagy földrengés volt. Szegeden egy sírfosztogatót fogtak el, ki a gazdagon eltemetett halottakat felista, ékszerrei s ruháitól megfosztotta. — A horvát országgyűlés a „Sloga“ szerint nov. 10-ékre hivatik össze. — Pesten 30 ezer ember lakik pénzében. — Az új parlamentház, melyet a kormány a feldnaparton tervez 20

millió ftba kerül. A ministoriumok számára is terveznek palotát.

(Hymen.) Lukse-Fáby Béla mérnök a közlekedési ministoriumnál 25-én vezetett előtárhoz Thuring Gizella kísasszonyt. — Szél Ákos esanádmegyey főjegyző s a „Maros“ szerkesztője okt. 30-án vette nőül Gyones Mária urhölgyot. — Neumarhofban (Horvátország) okt. 25-én ment végbe Erdődy Valeria grófnó esküvője Odeschalchi Artur herceggel. Az esküvés magyar nyelven ment végbe. — Rosenblüh Lajos nagykanizsai tanító nov. 24-én vezetett előtárhoz a bájos Lauringor Emilia kísasszonyt Köszegen.

## Hírek

Kletzer Feri gordonka művész házánkiának második hangversenye nov. 3-án megtartott kovés. de válogatott műpártoló közönség előtt a „Zöldfa“ nagy teremében, mely alkalommal ritka műelővezetést nyújtott a művésztársaság, Kletzer Feri meglátott ugyan a lehagoltság, hogy édes hazájának e nagy városában sem élvezheti azt a pártoló figyelmet, mit külföldön előné sikorkult, mindamellett játéka meglepő hatással folyt le, a szabatos s biztos kezelése a gordonkának, főleg a hangfutatok és elhaló pianókánál élénk tapsvihart idéző elő. Kletzer Valeria asszony kedves jelenés a szinpadon, hangja csengő s főleg az érzelő s naiv kifejezésekben tiszta és hű, a zord szonvedély kitörésének utánzását azonban nem jöhozheti eléggé erősen, mit hölgytől nem is lehet kivánni, mert a hölgy gyöngéres érzésében, legyen az bus, vig, vagy kaczerokodó, otthonos és sajátos; innen van, hogy a hölgy labája az érzés kifejezésében, a hang édes zengedelmében nyilvánul, mi annyira kedves, mi annyira hatásos. Uhlend „Dalkok átka“ gyönyörű költemény s bár érzésteljesen adta elő, még sem sikerült úgy mint Gyulay „Éjjelátogatás“ című gyöngéd s az anyai érzést oly hiven visszatükröző s Castelll 20, 30 és 40 ezimű kedélyes költeménye, ez utóbbi különösen hatásos levón, többszörösen kihíváték s még egy szavalmánnyal bővítette meg a változatos programot. Wogritsch Miksa ur zongorajátéka felülmul minden kívánni valót oly ifju korbelitől, mint ő. A gyorskezelés, a szabotosság s a biztoság meglepő összhangzatával mintegy elővőli még a nem szakértőket is, szép s nagy jövő áll előtte, szánni nem akaró tapsviharral fogadtattott, különösen a magyar darabok előadása. Köszönet a ritka műelővéért, kik jelen voltak, feleldhetlen kedves órást töltöttek s kik nem részesültek az előadások műelőveiben — csak sajnálhatják, pedig

# TÁRCZA.

## Halottak ünnepére.

Halottak magasztos ünnepére jertek, Kiknek szeretett a néma sír felel: Tépkük szét e napon ábrándaink képét, Vessük ki koldúkól a mi gyarló, fölt: Csak egy legyen, mely most sírjaikhoz vezet, Legbecsebb kincstünk, a szent emlékezet!

Halottak magasztos ünnepére jertek, A mult emlékei most arra intenek, Hiszen nem lehet, hogy kiket úgy szeretünk, Végkép elfeledjük, mert többé nincsenek; Hogy téged, ki vélem lélekben egy valót: Feléjtelek, mert elrabolt a zord halál?

Hogy az édes szüle feledje magasztát, Kiben összpontosult minden reményünk; Hogy az árva lélek ne gondoljon arra, Kit oly bizon áfel a sötét sír melyre; Hogy a hitves, kiért úgy lángolt szerelem, A már kihült szívet végkép elfeledje?

Oh ne mond, nem-lehet őket elfeledni, Álmunk is arról biztosítjuk minket, Midőn olykor-olykor esendes éjszákban Szívünkhoz szorítjuk elhunyt kedvesinket, Es úgy tetszik minden, mint a igaz volna; Miért kell ébrednünk a komor valóra?

Nem lehet feledni, — és hogy nem feledjük, A csillgó könyű bizonyítja hiven, Miket sírjaikra hullatunk e napon Főlkerevén őket boldogító hitben: Hogy nem tart örökké a nagy álom álma, S kedvesét mindeuki egykor újra látja!

Mert az isten-ember nem azért szüvvellett, S nem azért tört halált értünk a Golgotán, Hogy ne legyen szívünk édes reménysege Főlébredni aua nagy napnak hajnalán; Midőn az Ur — ki volt és lesz mindenkoron — Étet lehel végig a megnyití hantokon!

GYULA.

## A mi halad nem marad.

(Beszély.)  
(Polytatás.)

— Boldogok ők; számukra nyitva áll a világ, mig reánk tudja isten mily kínos-jövő vár!

— Nem tudhatjuk még boldog-e vagy sa nyarteljes lesz-e jövőpik? — Hidd el Marsa:

## rossz kezdetnek jó végo szokott lenni, s a mi halad nem marad!

— Bár csak igazad lenne! azonban semmihhez sincs reményem. Atyánk tulszigoru irányunkban, nem hiszem, hogy valaha helyben hagyja választásunkat. — E közben a hajual mind közelebb jött, s most a nap első sugara a szobába vetődött.

— Felkelt a nap, — szólt Marsa — s én még nem aludtam. Öltözködünk fel, talán a reggeli leg mindketőnket fel fog vidítani.

— Ugy, de atyánk még alszik, s ajtónk kulcsa ő nála van, nem mehetünk a kertbe.

— Mit sem tesz! kikönyöklünk az ablakon, ott is szép a kilátás, s az úde levegőt élézhethetjük. A hölgyek sietve öltöztek fel, s kidőlvén ablakukon, képzelmöknök szabad folyamot engedtek.

Ki tudná gyors gondolataik fonátát követni, melynek maguk sem tudtak határt szabni, ki azon féktelen képzelmét, mely a multat a jelenel, s ezeket a jövővel zavará össze? Nem — ha a villám vinne is bennünket, — a minden irány nélkül tévelygó gondolokat követni nem bírók!

Összeborzadva, tekintettek vissza, midőn az ajtózárt sikorogó halledt, mely mintegy felébrezté őket merengéseikből.

— Nos ti szerelmes virágzálók — szólt a belépo Sze nyei, már kihvertétek magatok találkozásunk óta?

— Bocsáss meg atyánk — szólt nyájasan, minden félelem nélkül Erzi — a szerelme nem lehet parancsolni — ne hibásítsa Csákyt s Ragáthit, mindennek mi vagyunk okai.

— No még csak az kellene — hallottam miről beszélgettök a finakokkal, s tudom, hogy már előre meghatározótok a légyottat, hogy tudtúl adhassátok a semmire kellőknek, mit mondtam én választástokra.

Tudom, mennyire vagytok ti hibásak, s mennyire amazok, azért majd lesz gondom mind a kétfőre.

— Köszönjük édes atyánk gondoskodását, tudjuk agyis, hogy javukat akarja — hagyjuk a többit más orra, s most menjünk a kertbe reggelizni — mond Erzi.

— No no hát még egyszer megbocsátok, de aztán ne történjék am többé ilyesmi.

## A hölgyek örömmel közeliténék atyjokhoz, ki mindeniknek homlokára csókot nyomott, mig ők kezeit emelték ajkukhoz.

Ezután egész megalégedéssel vezeté az öreg ur lányait a kertbe, amá szomorú-füz alá, melynel az éjjel találkoztunk velök, s egy szolgáló vivé utána a reggelit, mely állott szépen sült káppanból; természetesen ez utóbbi csak Sze nyei uramat illeté.

Jó kedvvel költék el a reggelit, mely alatt a társalgás oly dolgokról folyt, melyek beszél-lyünket nem érdeklik, azonban midőn Sze nyei uram kövökkel kirakott pipájára mint az akkori nemes egyik jellemző eszközére gyujtott, a beszéd új fordulatot vett, melyet nem lehet mellőznöm.

— Es kinek szánt minket atyánk? szólt folytatólóg Marsa.

— Olyannak lányaim, ki valóban boldográ tehet bennünket — felelt Sze nyei.

— Oh! mond Erzi — akkor csak bizza reánk, higye meg, mi tudjuk megválasztani azt, kivel egész éltünkön át boldogul lehetünk.

— Mit tudtok ti! gyermekek vagytok még, s mi több már szerelmesek — bizonyosan azt választánátok, kihez szivetok vonz, pedig lassítok a szerelme csak az ifjúságban virágozik, melylyel együtt hamar elhorvad, s az olyan házasokból, kik ifjanta igen szerették egymást, rendez vénkorukban viszátkodók, egymással elégedetlenek lesznek.

Mi egészen másképp gondolkodunk — szólt Erzi, mig Marsa megborzadva kapta el tekintetét a kert ajtójáról, melyen egy török lépett be.

— Mit akarhat ez? — mond Sze nyei a török felé tekintve, Marsa által figyelmesen tétetvén.

A hajadonok remegve tekintettek egymásra, mert az egyiknek álma, a másiknak képzolme megújult.

Néhány pereznvi várakozás után a török Sze nyeikhez ért.

— Üdvözöllek jámbor házi ur — szólt nyájasan, törökös kiejtéssel. — Measzo földről jöttem, s Kanizsára akarok menni, azonban meglepett utközben a fáradság s be kellett térnem vendégzerető hájlékdobba, melyre a proféta áldását hozom.

## — Minden embort szivesen szoktam látni, azért te som tessze kivétolt, új ide mellóm, s mond mivel lehetek szolgálatodra.

Köszönöm szivessegedet uram, ha délig szállást adsz, megelégszem vele, aztán pedig majd átmegek Kanizsára.

— Merre jártál tehát — mond Sze nyei a török szonei közé éles tekintetel vetve.

— Egyenesen Mekkából, a proféta sirjától jöveök, mit turbánomon a zöldszinről\*) láthatok.

— Hogyan? hisz akkor utadat téveszted, mert előbb kellett volna Kanizsára érned miut hozzám.

Nem tévesztém uram, hanem a határszölekon kellettél felebb jöttem.

— Mint veszem észre te már az előtt is Magyar-országban laktál, mert nyelvünket tisztán beszéled.

— Igen uram itt születtem, itt is akarok meghalni, s mivel dervis vagyok, meglátogatám a proféta sirját, hogy mindnyájatokért imádkozzam.

— Bizony imádkoztatok is, mert szeretnök, ha egyszer loráhatnánk benneteket nyakunkról.

— Hogy érted ezt uram? kérdi a dervis, mig a hölgyök félolme mind magasabb fokra hágott.

Hát csak úgy, bárcsak már kivorhathénk titokot, Magyar-országból.

— Ó uram jó helyünk van nekünk itt, s egészen más lábon állunk, minthogy egy könnyen megrottonénk föltek!

— Épon az a baj, bár a tatár hordanu el benneteket.

— Jó — jó uram majd csak megfordul a dolog, de mondcak van-e sok fegyvered, mert látom szép lányaid vannak, kiket bizony féltened kell.

— Ugyan úgye! majd megtanítanak ön titokot, ha rossz szándékkal jönnétek hozzám.

— Meghiszem uram, de mégis mennyi fegyverfogható embered lehet.

(Folyt. kövölkezik.)

\*) A török midőn Mekkában a proféta sirját meglátogatja, turbánját zöldele kötheti át.

Nagy-Kanizsán nagyon sokan ott lehetnek volna még. A művészársaság innen Zala-Egerszegre utazott, hol 7-én tartanak előadást, s onnan Szombathelyre távoznak. Ohajtsuk, hogy minél nagyobb pártolásban részesüljenek.

— Pallini Inkey Kálmán zalamegyei földbirtokosnak egybekelése Kamjonkai Szemző Luiza kisasszonnyal. Kamjonkai idős Szemző János szellemi- és kellemes leányával, november 8-án fog ünnepélyes magyar díszben, bácsamegyei Szent-Ivánban tartatni. Zalamegye hölgykorsorúja egy bájos és nemes virággal szaporodik ismét. Tartós boldogságot kívánunk a boldog párnak!

— Az északi fény egész Közép-Európában látható volt; szakértők állítják, hogy tulajdonképen nem északi fény, hanem az egyenlítőnek szokatlan nagyságu kisugározása volt. Ezen véleményét igazolni látszik az is, hogy a tűnemény délről keletkezett.

— A gyümölcsösztér érdekében örvendotes tudomásul szolgált arról értesültünk, hogy Talabér Zeigmond sárszegi földbirtokos urnak az idén is almák- és körtvékben bő termése van s mint halljuk a sokféle válfajból több ezerre menő példány különféle helyről rendeltetett meg nála. Jó volna, ha a néptanító urak az iskolai kertek számára e hirneves pomologus kiterjedt gyümölcsöséből oltóágakat szerezni törekednének, miután tudjuk, hogy magának is nagy öröme telik, ha a nemes gyümölcs terjesztésében közreműködhetni alkalmatlan van.

— Balaton-Füreden Molnár Aladár cultusministeri osztálytanácsos saját költségén gyermekjavító intézetet nyit. Eleinte csak árva gyermekek vétetnek fel. Igazgató Bernöl jó. Üdvözöljük a nemes intézkedést!

— Szemennyoi János végleges és Preszeller Antal ideig. se sódtisztító nevezettek ki a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz.

— Halálozás. Rieder Jakob jeles képzettségű fővadász az Inkey uradalomban Iharos-Herényben hirtelen meghalt; hat árva hagyott maga után.

— Halottak estőjét méltó kegyelettel tartották meg a nagykanizsai sarkertben is, dacára, hogy esős és szeles idő volt, mely a kivilágításokat nagyban megakadályozá.

— Wajdits József köleskönyvtárát, mely 2000-nél több kötetet tartalmaz, ajánljuk a hosszú téli estékre használatul; egy hónapi olvasási díj csak 50 krajczár, mely csokoly díj mellett remélhető is, hogy e hasznos időtöltést minél többen veszik igénybe. Bővebben értesülhetni a könyvjegyzéket tartalmazó füzetben.

### Nyílt posta.

— Gy. B. Valamint Sellyére, az érdekel, — ugy annak az előbbi számokból készséggel küldöttük.  
— R. L. Köszönettel vettük s mielőbb közöljük.  
— Az 1864 évi 38-ik törvény végrehajtása ügyében irt cikket némi módosítással adhatjuk, ha ebbe beleegyez, készséggel.  
— A toloncz ügyéről irt cikket mielőbb közöljük.  
— Sz. Post. Azon számok közül nálunk is hiányozni lehet teljességük óhaját.  
— „Nevelésügyünk jelen helyzete“ találó czikk, hozni fogjuk.

### Nyílt tér.\*

Die so schön Walzer, welche namentlich auch in claviergemäßer Bearbeitung vor allen anderen derartigen Erscheinungen weit hervorraugen: „Bur schentlicher von Johannes Schöndorf — „Jugend lingsreigen“ von Julius Wamers — „Jugend träume“ [Preiscomposition] von D. Hübnay Traus, mögen hierdurch wegen ihrer frischen pitanten und melodischen Erfindung einer recht allgemeinen Berücksichtigung empföhlen sein. — Preis pro Opus [4 Bogen stark] nur 75 fr. Intzeichen von Robert Apisich in Leipzig und durch alle Buch- und Musikalienhandlungen. (8

\* E rovat alatt közlítették fellelőséget nem vállal a Szerk.

## Üzleti-hírnök.

— A „HAZA“ életbiztosító bank f. évi okt. havi üzlet kimutatása: Benyújtott 591 darab bevallás 600,257 frt tőkére, függőben maradt a múlt hónapból 578,559 frt tőkére. Összesen 1,178,816 frt. Ebből kiállított 372 darab 388,502 frt tőkére, függőben maradt 705,934 frt tőkére, elutasított 84380 frt tőkére. Összesen 1,178,816 frt tőkére. A bank működésének kezdte óta tudatillik 1867 szeptember 1-től 1870. október hó végéig az összes benyújtott bevallások összege 33,146,257 frt.

### Nagy-Kanizsa, nov. 4-én 1870.

A gabonázlet végre ismét élénkiséget nyert, és ugylátszik emelkedni is fog, kivált ha a kívánalmaknak gyorsan lehetne eleget tenni. A szállítást akadályozza az esőzés, de különösen a szállítóeszközök hiánya, mi miatt megkésekés történnék. Remélhető a még sokkal nagyobb kereslet, ha a léke helyre áll, legalább szállárabb alapot nyor az üzlet. Mult szerdán rossz időjárás következtében hetivásár nem volt.

### Placzi ár.

Nagy-Kanizsa, 1870 évi okt. 26-ik napján.  
Bura 83-85 font 3 frt — kr. 85-86 font 4 frt 50 kr. 87-88 font 4 frt 80 kr. Rozs 78-79 font — frt — kr. 79-80 font 3 frt — kr. 80-81 font 3 frt 25 kr. Árpa serfizésre 70-71 font 3 frt — kr. 71-72 font 3 frt 25 kr. Árpa közönséges 65-66 font — frt — kr. 67-68 font — frt — kr. Kukoricza 3 frt 10 kr.; frt. Kukoricza olasz (csmquantin) — frt — kr. Zab 45-47 font 1 frt 60 kr. 47-48 font 1 frt 70 kr. Pohanka 66-68 font — frt — kr. 68-70 font — frt — kr. Bab fehér 8 kr. — bab tarka 6 kr. Kenyerliszt közönséges 7 frt 25 finom 8 frt 75 Zsemleliszt 11 frt 50 kr. Lángliszt közönséges — frt — finom 11, frt 25 kr. Királyliszt közönséges — frt — finom 11-25 frt — kr. Rozsláng közönséges — frt — kr. finom — frt — kr. Rozsláng közönséges — frt — kr. finom — frt — kr. Szarha-bus fontja 23 kr. Borja-bus fontja 26 kr. Ser-tés-hus fontja 26 kr. Juh-bus fontja 14 kr. Szalonna fontja 44 kr. Zsír fontja 50 kr. Csibó párja 50-70 kr. Káca 80 kr. — 1 frt Lud sovány 1 frt 50 kr. — 2 frt 20 kr. Lud hizott 2 frt 80 kr, 2 frt 50 kr. Paika — frt — kr. Tyuk-tojás 2 kr. Burgonya méreje 1 frt 40 kr. 1 frt 20 kr. Egy máza szóna 1 frt 75 kr; szóna pi — frt — kr. Egy köve zsup 12 kr. Szajda 1 frt 20 kr. Ujbor vilékinkbéli akója 1 frt — kr. Óbor vilékinkbéli akója 8-9 frt.  
A nagykanizsai város tanácsának árjegyzéke könyvből kiadta SZIGETHY KAROLY, bizto

## Érték- és váltófolyam: nov. 5.

5% metaliques 57.60; 5% nemz. kölesön 67.20; 1860-ki Álladalmi kölesön 92.80; bank-részvények 718; hitelintézeti részvények 256. 70q London 121.10; ezüst ágio 119.75; arany-arabja 5.76 kr.

### Vasuti naponkénti menetend:

Indul N.-Kanizsáról	Bács felé	reggel 4 óra 55 perc.
	délután 2 óra 25 perc.	
Buda	reggel 6 óra	
d. u.	1 óra 22 perc.	
	este 10 óra 57	
Triest	regg. 4 óra 45	
	délben 2 óra 15	
Bécs	regg. 5 óra 30	
	éjjel 1 óra 20	
	délután 1 óra 30	
Érk. N.-Kanizsára	Bács felé	reggel 4 óra 1
	délben 12 óra 36	
Buda felől	reggel 4 óra 23	
délb.	1 óra 45 perc.	
	este 8 óra 53	
Triest	délben 12 óra 52	
	este 10 óra 35	
Bécs	reggel 4 óra 10	
	este 9 óra 40	
	délben 11 óra 9	

## Heti naptár.

Nov. 6-tól 12-ig 1870.

Hé- és heti-nap	Katholikus nap-tár	Protestáns naptár	(Uj)
6. Vasárnap	B. 22. Léngről	B. 21. Léngről	
7. Hétfő	Engelbort.	Karina	
8. Kedd	Gottf. b.	Gottfried	
9. Szerda	Tivadar vt.	Tódor	
10. Csütörtök	Av. Andrá	Florencezia	
11. Péntek	Mát. p.	Jónás	
12. Szomb.	Asztik p.	Aszt. Didak	

Felölös szerkesztő: Wajdits József.

Segéd szerkesztő: Bátorfi Lajos.

## H I R D E T E S E K:

Monogramm és pecsétbélyeg **K Y A R.**

Pöraktár papír fehérnemű vászon-imitatióból.

# KANITZ C.

## PAPIR-RAKTÁRA

Pest, Deák Ferenc utca 6-ik szám „a fehér hajóban.”

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát író- és levél-papírjából, levél-borítékok, aczellótt tolltartó, tollkés, pecsét-viasz, másoló és alizarintinta, irón, rajz- és teljes rajzeszközök, tuschek és technikai festékek, rajzpapírok gyöngyöltve, pausz-papíros és pauszlen, másoló gépek, felszerelt író-mappák teljes író-asztali eszközök aczelló- és bronzból, finom tintatartók, albumok zene és anélkül, szivar és zseb-tárczáik, utazó-szivartárczáik, ugy mint mindenemill tárgyak os kola és író-dai használatokra.

Különösen ajánlom saját gyártmányú levélpapírosomat, a legújabb színezett monogram-mokkal, látogató jegyek és levélpecsétli bélyegek, különös finoman készitve a legjutá nyosabb árákon.

<b>Levélpapírosok.</b>	<b>Látogató jegyek</b>	<b>Papír gallérok.</b>
100 darab nével nyomva 50, 80 kr.	a la minute színyomattal	Kézélők, imitatív a legfinomabb
100 levél és 100 boríték nyomva 1 ft — 1 frt. 50 kr.	100 darab legfinomabb bristol-papírra 50 kr.	vászonból leeresztett árákkal.
100 levél festék-nyomatu monogrammal 1 ft. 40 — 80, 2.50	100 darab finom színezett carton 80 kr.	1 tucztat lehajló gallér (Lincoln) 35 kr.
100 levél és 100 boríték festék-nyomatu monogrammal 2 ft. 80 3.60 kr.	100 db legfinomabb francia Matlack-costomon 1 fr.	1 tucztat egyenes gallér (Empire) 30 kr.
100 levél ezimmel fekete nyomatu 80 kr. 1 ft. 20 kr.	100 darab finom francia brillant papírza 2 ft 50 kr.	1 — kézelők (Cordett) 35 kr.
Minden száz levél- és borítékhoz egy igen finom papír-árécsák ajándékoztatik.	100 darab lithogr. finom kettős fényű bristol 1 ft.	Legújabb divatu.
1 riziua 960 levél negyedrét, ezim-mel fekete nyomatu 7-8-12 ft.	Minden egyes sor 10 kr több.	<b>Ismét eladó azazalékol nyerne.</b>
1000 darab boríték kender papír-ból nagyobbféle ezimmel fekete nyomatu 5-6 ft.	<b>Levélbélyegek.</b>	Nagy választék mindennemű üzleti, jegyző és másoló könyvekből.
	1000 db arányomatu 2 ft 50.	Nyomatványok kívánat szerinti gyorsan és szépen a leg jutányosabb árákon készítettnek.
	1000 - vees pecsétviasz színy- 2 ft 75 kr.	<b>Levélbél megrendelések</b>
	1000 - congréve domború be-tükkel, 2 színnel 3 ft 75 kr.	utánvétel mellett a legpontosab-ban és gyorsan eszközöltetnek.
	Minden további ezer 50 krral olcsóbb.	

Raktára valódi angol pergament (hólyagpapir) befőzött gyümölcs bekötésére.

# Keller Ignác

Nagy-Kanizsán, (462-5.)

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, höl-gyek és gyermekek számára való topán-raktárát, a legjobb minőségűeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor va-gyok a cs. k. katonaság s. t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi bör-ből elfogadok és készítek, az ált legjutányo-sabban számítom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavi-tásra elfogadom.

Empfiehl sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Auch mache ich ein k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen von besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch werden von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

### Az emberiség jóléte előmozdítására szolgálnak a már 100 év óta a földgömb minden részén ismert Redlinger-labdacsok.

159,045 bizonyítvány, orvosi tekintélyek és magányzók részéről elég tanúságot adnak arról, hogy ezen labdacok hatása ugyan felülmulhatlan.

### Redlinger-labdacsok

hatásai és sajátágai: Ezen labdacok hathatós olvasztó- és tisztító gyógyszer-keblől vannak összeállitva. A felhatást az altest belrészeire gyakorolják, a káros hatású anyagokat, tisztáltságot, epét, nyúlós nedveket kihajítják és így az altest dagadását megkeményedést gátolják. — Mellék- és utóhatásuk az, hogy az étvágyat és étkeztet előmoz-dítják, az epét és vért tisztítják. Emel-fogva 100 éves tapasztalás alapján a következő esetekben tüvös hatásnak e labdacok, 1) Epét, tisztáltságot, káros hatású nedveket hajítani, 2) Gyomortelhelés, nehéz kemény, zsiros és nehezen emészthető étek után, melyek által felhívódás és hárgores (Kolik) és hasonló bajok keletkeznek könnyen, 3) Hypochondria, obstructio, felhúvás és láz, ha ezek illó-életmód által keletke-ztek, 4) Nehéz és kemény széklet, 5) Sárgaságnál, ha ez keményedés vagy máj-baj által okozott, 6) A máj, vese, lép, méhanya, belhél stb. daganatainál, 7) Hasviz kórság ellen, 8) Giliszták és azok nyúlós nedve ellen, 9) Gyermekek haspuffadása ellen, 10) Bizonyos mellhetegségeken és pedig: lélegzeti szorongatás, elnyálósodás, tüdőbaj, fejfájás, szédülés ellen, ha ezek eredetüket altestbajban veszik, 11) Tavasz-kor tisztálásra és a megrogzott nedvek mozdítására, különösen oly egyéneknél, kik illó-életmód folytán, 12) Uralgó és járványos betegségeknél ezen labda-cok használata ajánlható, mert az ál-taluk okozott hatás folytán a járvány aom ragadhat oly könnyen, Ujabb időből származó levelek azt bizonyítják, hogy ezen labdacok mint hasznos óvszer a cholera ellen bizonyultak be.

Redlinger J. C. Augsburgban.

Az osztrák-magyar állam terü-letére nézve (Brajktár):

### Friedmann A.

üzletében Bécs, Praterstrasse 26.

Egy doboz ára haszná-lati utasítással 25 kr. (378-6)

### „Halljuk a szép szót!”

„Rajta fiúk, vigadjunk!”

„Rajta leányok mulassunk!”

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

### „Halljuk a szép szót!”

ezimű magyar felkösztentő (toast)-könyv, mely költött és köztellen mindenemű felkösztentést tartalmazván, díszes kiállítás és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltálál fogva az ifjuság figyelembe különösen ajánlható. A 150 lapra terjedő és 145 többnyire eredeti felkösztentést tartalmazó színes keménykötésű könyvnek ára 1 frt.

### A dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

### „RAJTA FIUK, VIGADJUNK!”

közkeveslegű dalkönyv harmadik javított és tetemesen bővített kiadása.

E nagy szorgalommal összeállított mű közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és színes boríték: esinos kiállításánál fogva is kitűnő, mondhatni: egyetlen a maga nemében. Az első kiadás 2000 és a második 3500 példányra igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanúsítja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s díszesen kiállított zsebkönyvnek 1.20 kr., dús aranynyomás- és aranyzegelylyel 1.80 krért.

### „Rajta leányok, mulassunk!”

ezimű mulattató kézikönyv, a magyar hölgyek számára gyűjtötte Wajdits József.

Ezen 473 lapra terjedő esinos kiállítású könyvnek ára 1 frt. 60 kr., kötve arany metszésben 2.50 kr., díszkötésben 3.60 kr.

## LENORMAND,

a híres orizányó igazmandó vetőkártyája

32 színezett kártyával, magyar aláírással és szöveggel. Ára 50 kr.

### Lakatos Sándor magyar „tánczkönyve”

mindkét nembeli ifjuság számára, arézképpel, és telerdek a szöveg közl nyomott tánc-ábrákkal. Ára 1 frt.

### „Hadtérszolgálat”

150 lapra terjedő katonai tánykönyv ára 80 kr.

### „Kebel hangok.”

Uj évi, név- és születésnapj s az élet egyéb viszonyaira alkal-mazott kösztentések költött és köztellen beszédben.

Irta Hoffmann Mór.

E díszes kiállítású kemény kötésű könyvnek ára 1 frt.

### Legújabb nagy egypt. Álmoskönyv

170 lap és 600 képpel állitva ára 40 kr.

Az első öt Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyv kereskedésében egyszerre véve, valamint utánvétel együtt ren-delve 5 frt 80 kr., mind a nyoloz egyszerre pedig csak 6 frt 80 kr. — Postai rendelések a levél érkezése után azonnal tel-jesítetnek. — Minden tíz példány után egy tiszteletpéldányval is szolgálok.

WAJDITS JÓZSEF,  
könyvkereskedő Nagy-Kanizsán.

**!! Hamisítás ellen óvás tételik !!**

Ca. kir. szabadalmazott, újonnan javított, amerikai szabadalom-levelel ellátott, általánosan kedvelt

# ANATHERIN-SZÁJVIZ

**POPP J. G.**

gyakorló fogorvos és szabadalomtulajdonos Bécsben  
Stadt, Bognergasse 2.

E szájaviz, megvizsgálva a bécsi orvosi egyetem és saját 20 évi gyakorlati által kitűnően hasznosnak bizonyult a száj minden kellemtelen bűne ellen, valamint mű- és odvas fogaknak és gyökereknek elhanyagolt tisztítása, egy a dobányszag ellen. Felhívható az orvosi beteges, könnyen vérző üdült lobbos foghús, súly, különösen tengeren útatoknál, csúszós és kőszvényes fogbetegségekben, a foghús elválása és enyészésében, különösen az előhaladt életkorban miáltal időváltozások különös érzékenységgel áll be. Szolgál a fogak tisztítására általában, szintegy hasznosnak bizonyult a foghús rothadásának, különösen megbesülhetetlen inogó fogaknál, oly baj, melyben annyi görvélyes szenvedői szokott erősíti a foghúst a fogakhoz való szilárdabb odaragaszkodását, eszközi a beteges fogakkal bírókat óvja fogfájás ellen az igen gyakori fogkő képződéstől; a szájnak kellemes ídőség és hűvösségén valamint tisztáztatókészségét kölcsönöz minthogy abban a szivós nyálát feloldozza s így könnyebben eltávolítható amiért is a szájavizjavításra behatással van.

**Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. ért. Bepakolásért 20 kr.**

**Növényi fogpor.** Tisztítja a fogakat olyképp, hogy naponta kinti használata által nemcsak az általában oly kellemetlen fogkő eltávolítható, hanem a fogak máza is fehérség s szépségben fokozódik.

**Egy doboz ára 63 kr. o. ért.**

**Anatherin fogpásztja.** E fogpásztja egyik legkényelmesebb fogtisztítószert, mely nem tartalmaz ártalmas alkotórészt a zománczára hatnak anélkül, hogy azokat megtámadná, a piros szagvesztésig pedig tisztítja azokat és valamint azok gomolását és a nyálkahütőléteket; a szájrezekeket a bennelevő olajak frissítik; a fogak fehérsége és tisztasága is növekszik. Különösen ajánlható az újonnan szárazföldön utazóknak minthogy sem ki nem ömölhet sem pedig a naponkénti nedves használat által el nem romlik.

**Egy szelencze ára 1 frt 22 kr. osztr. ért.**

**Fogódom.** Ezen fogódom azon por és folyadékéből áll, mely az úres korhadtt fogak kitömésére azért használatos, hogy a fogak eredeti alakjai ismét helyreállítsanak, hogy általa esetenként továbbterjedése megakadályoztassék, miáltal az ártalmas anyagok tovább terjedését, valamint a nyál és egyéb folyadékok, s esetenként tovább mélyedése a fog íny (mitől a fájdalom származik) megakadályoztassék.

**Egy tok ára 2 frt 10 kr. o. ért.**

## RAKTÁRAK:

Ezen, kitűnő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvétia, Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet és Dél-Indiában méltán érdemelt elismerésben részesülő ezeknek létezőnek valódi és friss minőségben.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Helus József gyógyszerész, Rosenbergrózenfeld A., Wajdits J. Wellisch, Fesselhofer, és Schwarz A. ezek kereskedésben. Pápán: Tschepin J. Keszthelyen: Siska M. Weiss A. Zala-Egerszeg: Isóó F. gyógyszerész. Kapronczán: Szelecsényi gyógyszerész. Várson: Halter gyógyszerész. Szent-György: Köhlig, Simegen: Dörner Kajét és Stamborszky L. gyógyszerész uraknál. Szombathelyen: Pillich Ferenc gyógyszerész urnál. Határvidéki Sz. Győrgy: Fibic E. C. Veszprémben Meyr és Tusnák, és Guibard Tivadar fia. Székesfehérvár: Legmann A., Braun J. gyógyszerészek. Lovas-Berény: Heisler gyógyszerész. Kalocsa: Horváth K. gyógyszerész. Kecske-mén, Machleid gyógyszerész. Dunaföldvár: Tenmes E. Pakson: Florián J. gyógyszerész. Kőröndben: Horváth J.K. apósvár: Kohn J., Kögl, Helus gyógyszerész. Szécsény: Nontsion A. Dr. helyi gyógyszerész. Bonyhádon: Kramolin J. Tolnan: Schwarz M. Szeged: Barwarth Baján, Michitsch St. és Herzföld fia, Herzog Ignác, Pécsen, Zsolnay W. Zách Sipókh gyógyszerész.

## FIGYELMEZTETÉS!

Egy idő óta kereskedők pompás hirdetések által rosz órákat ajánlanak a t. c. közönség, különösen a vidéki lakosok félrevezetésére. E kereskedők sem órásook, sem mint állíjják — órágyárosok, ennél fogva az órák beszervezetéről legkevésbé értelemük sincs. Előadnak például avult lógóyművet, pakfongállványban mint új szabatos műszerű órákat, valamint másféle legközönségesebb órákat valódi angol órák stb. Azért óvakodjék mindenki ilyféle haszontalan órák vevésétől.

A ki egy valóban jól rendezett és olcsó órát akar venni, forduljon a jó hírnévű **Óráshoz.**

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

HERZ M. polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Ausz. osztr. des Zwölfeltes) száma, év óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalmu

## Nagy vásárcsarnok Bécsben.

### F. B A H L,

hatóságilag rendelt bizományos a városi „Grossmarkthalle“ ban és bérleje az egész husvásárlásnak azért,

**VESZ**

kéz fizetés mellett az illető vásári áron, **lemészárolt borju at, disznókat, birkákat, bárányokat, kecskéket és friss marhahúst.**

Nyers és füstölt sanka és szalámit; főleg minden féle friss és füstölt húst különösen borju és disznó húst, mindennemű vadhúst és szárnyasokat legfőképp kővér ludat, pulyka (gyöngytyúk) és kappanokat.

Ugy szinte a fent nevezett hus félék **bizományos eladásra** elfogadtatnak. (177-6.1)

Ezen bizományu küldeményekre, kívánat után pénzbeli előleget is adjunk a mennyiség s értékéig a kámatok számításával, s így az eladás után képzendő egyenlítettik. A nevemre küldött husmennyek Galiciából saját költségemen jérbe rakott kocskiba érkeznek. Szállító levelek, a küldetés és elrakódási mód és más egyéb felvilágosítások bérmentve küldetnek. Leveleket és küldeményeket kérem czimezni **Bécs, okt. hó 1870.**

**F. Bahl,**  
Bécsben.

## Első ügyvédi ügynöki iroda.

Vidéki ügyvédtársaságtól, egyletek, társulatok, községek és magánzoktól stb. elfogadok minden meghízásokat, melyek törvénykezési vagy közigazgatási ügyekben a Buda-Pestben székelő kir. miniszteriumok, kir. Curia, váltó, és városi törvényszékek, társulatok és egyleteknél közbenjárást, megszorgalmazást, értesítéseket stb. igényelnek. Czélja ügynöki irodámnak a vidéki ügyesbajosokat a jövésmenési, utánjárásai időöltés, terhes költségektől mentesíteni, gyors, kimerítő alapos tudósításokkal szolgálni és hol akadályozva lennének, képviselőttni stb. A díjak előre küldendők be, egy fél napi időnél többet nem igénylő eljárásért 1-3 frt.

Irodám székhelye Pest, lövészet-utcz 12-ik sz. I. em.

## Rézső Ensel Sándor,

(459-3.3) köz- és váltó-ügyvéd.

## Hasonlíthatlan olcsó árak!

A rozsz tüzetfolyam és s folytonos bukások arra indítottak több gyérost, nekem készleteiket átadni, azon feltétel mellett, mihamarabb készpénzért eladni. Ajánlom a t. cz. közönségnek, különösen pedig rendes vevőknek ez igen kedvező alkalmat felhasználni, hogy valódi vásznak, férfias női fehérműveket felvéve vásároljanak. Jó és valódi vaszon és hibamentes árúért kezkesedik az

**első legnagyobb vászon és fehérmű raktár Bécsben.**

**METH S.**

Bécsben, Rothenthurmstrasse 20. sz. Ingek vagy urigallérok megrendelésénél a nyakbőség kiteendő. Tisztelt vevői mindegyre kedveért, az oly fehérmű nemükért, melyek nem jól állanak a testhez, vagy bármilyen fogva nem tetszenek, az értékét fizetett ár bérmentve viszaküldetik.

### Vászon-árjegyzék.

1 db 30 rőfös jó kézi szövett vászon eddig	16 ft., most csak	8 frt
30	feh. crens-vászon	24
30	jelas szőllőzati vászon	23-24
30	kit. rumb. vászon	28-30
40	irlandi ezernavászon	28-32
40	rumb. ezernavászon	30-36
50	finom irlandi szövés	40-48
1 db 60 rőfös hollandi szöv. legalkalmasabb uri ingekre eddig	36 frt., most csak	18 frt
50	brabanti szövés legfin. legjobb és legtartós. ami csak létezik	60-70
		30-35

Rendkívül nagy választék a legnehezebb rumburgi szövésűeknek 24, 29, 30, 35, 40, 45, 50 rőfös árúak, melyek azonban kétszer annyira becsülve vannak.

1 db 30 rőfös egy-kanávasz mindenféle színben csikozva és koczkázva becsár 14-18 frt most csak 7-9 frt a legfinomabb.  
1 db 30 rőfös igen finom és tartós pántus szövött atlas-gradih becsár 18 egész 20 frt, most csak 9-12 frt.  
szegésművelő lepedő 2 rőf széles, 3 r. hosszú, csak 3.50, 2 r. fél széles 3-4 ft. szegésművelő lepedő 2 1/3 r. szél, 3 r. hosszú, m. ca. 3.50-4 frt a legfinom damaszt szőtkészlelésű 6 személyre (1 asztalterítő hozzáillő 6 asztalkendővel) m. ca. 5, 6, 7, 8 ft. a legfin.  
damaszt asztalkendőket 12 személyre (1 asztalterítő hozzáillő 12 asztalkendővel) 10, 12, 14, 16 ftig a legfinomabb.  
1 tuczt konyhatartós most csak 2.50-3 frt.  
1 tuczt asztalkendő v. törökűző különbözően tartós, ára csak 4, 50, 5, 6, 7, 8 ft.

### Zsebkendők árjegyzéke.

1 tuczt kis vászonzsebkendő 1 frt 20 kr.  
1 tuczt nagy rumburgi vászonzsebkendő 2.40-4 frtig a legfin.  
1 tuczt legfinomabb fehér francia báltisz-zsebkendő, 5, 6, 7, 8 ftig  
1 tuczt színes vászonzsebkendő igen finom és tartós, megszereshető 4, 8 frtig a legfinomabb.  
1 tuczt baltisz vászonzsebkendő, fehér vagy színes szegélyvel csak 7, 8, 9, 10 frtig a legfinomabb.

### Férfi- s hölgy-fehérműk árjegyzéke.

1 női ing jó vászonból 1 frt 50 krtól 2.50 frtig a legfinomabb.  
1 női ing kitűnő rumburgi vagy hollandi vászonból finom szöv. vagy keresztalkant most hímzéssel csak 3.50, 3, 4, 5 ft a legfinomabb.  
1 férfi ing, kitűnő rumburg vagy irlandi vászonból, legelegánsabban készítve (az úgynevezett Erzsébet-császárú ingek) most csak 5, 6, 8 frt a legfinomabb.  
1 női (fél-föltű) corsette kitűnő szöv. most csak 4, 5, 6, 7, 8 ft a legfinomabb.  
női szőcsoknyák 100 különböző párisi minta szerint, egy színtón a most általánosan kedvelt szögbe vágott s oknyák hímzeve, varrott szegéssel most csak 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.  
Uri nadrágok finom shirtingből, vagy vászonból apró szegésekkel vagy hímzésekkel kitűnő kiállítás, most csak 2, 2.50, 3.50 a legfin.  
Uri ingek gallérral vagy anélkül, fodrozott mellrel vagy simán kitűnő shifonból, melyben oly tartós, mint a vászon, tohéren és színezve most csak 5, 6, 7, 8, 9 frt a legfinomabb.  
Uri ingek, legjobb rumburgi vagy irlandi vászonból, — gallérral vagy anélkül, — simán vagy fodrozott mellrel a legújabb divat szerint erősen varrva, most csak 2, 2.50, 3, 4, 5-6 frt a legfinomabb.  
Uri ingek legfinomabb baltisz mellbéllettel, legelegánsabb, a mi csak létezik most csak 6, 7, 8, 10-12 frt a legfinomabb.  
Uri gatyák igen jó és tartós vászonból, félig magyar szabással, — most csak 2 frt 50 krtól, egész 3 frt a legfinomabb.  
Uri gatyák, igen jó és tartós vászonból, magyar szabással, nagyülleppel most csak 1.90-2 frt 50 krtól a legfinomabb.  
1 tuczt uri inggallér, a legelegánsabban és legújabb divat szerint, most csak 2.50, 3, 4, 5 frt a legfinomabb.  
1 tuczt uri kézzel a legelegánsabban és legdivatosabban kiállítás, most csak 4, 50, 5, 6 frt a legfinomabb.

**Vevők,** kik 25 frt vásárolnak, egy finom himzett barba-tiszt-kendő; 50 frtig, egy csodaszép kávékészlet, t. i. kávéabrosz (hozza illő 6 kávékeglővel) 100 frtig vásárlók egy igen finom caochimír-asztalterítőt kapnak ráadásul. Kívánatra a készletbenlevő vásznakból minták küldetnek. A leveleket kérjük czimezni: **Meth S.** es. k. udvari szállító, Bécs, Rothenthurmstrasse Nr. 29.

## Zenélőművek

4-től egész 120 zenodarabot játszva, melyek között vannak diszpeldányok harangjátékkal, dob- és harangjátékkal, égihangokkal, mandurával, kifejezéssel, stb. Továbbá:

## Játékszelenczék

2 darabtól 16-ig, melyek között vannak Necessairekkel, szivartartókkal, sveczi hazacsakkal, fénykép-albumokkal, íróeszközökkel, kezttyűszokrónyokkal, levélsúlyzókkal, földgömbökkel, szivartartókkal, dohány és gyufaszelenczékkel, bubákkal, dolgozóasztalokkal, palackozokkal, pénzterezsakkal, papirkészekkel, sétatobakkal, székekkel — mindezek zenoművel; továbbá zenélő ajtózárak  
Mindég a legújabbat ajánlja

J. H. Heller in Bern (Schweiz.)

Cenk az, ki közvetlenül tőle hozat, kap valódi Heller-féle műveket.

## SORSÓLÁS.

Miután az utolsó évi jutalék elosztás általános jó fogadtatásban részesült, az idei tőre ugyan ilyont rendeztem; minden vevő a vételár arányában, kap egy vagy több jutaléksorsjegyet. Sokoldalu kívánatra szintegy fog egy játékszelencze sorsolás is végbemenni; egy sorsjegy ára 2 ft. bankjegyben, 12 sorsjegy 20 ft. Huzás aprilis kezdődén. Prospectusok, az árjegyzékekkel együtt, mindenki-nek bérmentve küldetnek. (1813-1)

# Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

## SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

### Megjelenik:

minden szombaton,  
egész s gyakran másfél vagy két iven.  
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:  
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

### Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve  
Egész évre: 6 ft. kr.  
Fél évre: 3 " " "  
Évnyegyedre: 1 " 50 "

### Hirdetések

A hat hasábolos petit sorért 1-szor 7 kr.  
2-szor 6 " minden további beiktatásért 5 kr.  
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.  
A „Nyit térer”  
egy péld sor beiktatási díja 15 kr.

### Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Posten: ZEISLER M.  
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt-és Basel-  
ben: HASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, Bern, és  
Stuttgartban: SACHSE & FÜRBA. Bécsben: OPPELIK

### A köteletségérzet.

Sok kellemetlenséget okozott már a magyarnak az adófizetés, de telán soha annyit, mint két évtized óta.

Igaz, régtől fogva bármit szivesebben tett mindenkor, inkább éltét feláldozta, kész volt méltánytalanságot is eltűrni; de az adó, az — úgy szólván — soha sem volt inyére. Ha kissé szabadabban lélegzett vagy gyengébb király uralkodott, az adófizetés okozott mindig legtöbb zavart, mondhatjuk — legnagyobb szerencsétlenséget.

Az 1521. országgyűlés is hiába vette ki a személyválogatás nélkül fizetendő adót, annak csak hihetetlen csekély része fizettetett be, s midőn ama szerencsétlen évben, 1526-ban nyakunkon volt a török, sőt Szolimán népiertő csordáj a nekünk készült vasbékókkal már Belgrád előtt állottak, e szorongó helyzetben annyi pénz sem volt a kincstárban, amennyi csak néhány futár fizetésére kellett volna.

Nem azért nem fizetett akkor adót a magyar, mert nem volt pénze; hanem mivel a sok pártoskodás, vesztegetés annyira megmetelyezte jó szívét, páratlan hazaszeretetét, miszerint elaludt keblében a köteletségérzet s a válságos pillanatban sem sietett köteles filléreit a haza oltárára hordani.

Ez csaknem negyedik század előtt történt, midőn aztán kegyetlenül meglakoltunk érte!

Most nem a török fenyeget ugyan, de mindenkor hazánk üdve, nemzetünk jóléte kívánja, miszerint köteleseink teljesítéséről meg ne felejtkezzünk és így szívünkben a köteletségérzet meg ne gyengüljön.

Vagy nem ennek tulajdonítható-e a sok adóhátralék évenkénti növekedése? És nem természetes következménye-e mindennek a gyűlölt executió?

Mindenkinek nehezen esik ugyan véres veritékével keresett filléreit másnak adni, adóba befizetni; de háromszorosan nehezen esik a mi népünknek. Mert a magyar a veleszületett keleti indolentiából még most sem tudott tökéletesen kibontakozni, magának sem szeret dolgozni, annál kevésbbé másnak. Ha pedig nagy ügyvel-bajjal pár napi munka után szerzett valamicskét, akkor urhatnánya jön és elfecsérel, magának sem marad, nemhogy adót fizetni tudjon.

Nem rég egyik vidéki városkában egy házaspár öngyilkossá lett az adó miatt. Több évi hátralékkal tartozván ugyanis, executió fenyegette őket; mitől — hogy mindenüket elviszik s azután mit kezdjenek sat. — annyira megijedtek, miszerint az asszony jónak találta magát a legközelebbi fára felfüggeszteni, s a férfinék tetszett magát agyonlőni. Relata refero.

Akkor tessék Lónyaynak vagy Kerpaplynak deficit nélkül dolgozni!

Jobb volna biz, ha némely lap a

sok lárifári helyett a hazájának, nemzetének tartozó kötelesegekről világosítanak fel a népet, és szívébe a quóra gyűlölete helyett a köteletségérzetet oltanák; mert soha egy országnál sem szült az jót, ha valamely nép a törvények tiszteletében megfogyatkozott, kötelesegeről megfeledkezett.

Uraim, ne ámitsuk a népet, hisz testvéreink azok; ne egyetlenkedjünk, mert megbánjuk. Menjünk jó példával elő, egyetértőleg tiszteljük törvényeinket s legyünk békével, míg jó dolgunk van.

Candida pax homines, trux decet ira feras; — mondja Ovidius. Mi magyarnak körülbelül annyit tesz: Emberekhez illik a szolid béke, állatokhoz a bösz harag.

GYULAY.

1870. okt. 30-án.

A néptanítói állás és tekintély nagy szerepre látszik hivatva lenni a társadalomban.

A tizenkilencedik századnak pedig azon szakja, melyben most élünk, mozgunk, vagyunk s jobbra balra munkálkodunk, nevezetük ugyszólván mindenki által, — legyen az tudós, feltudós, tudáskereső, áltudós, Isten tudja még milyen tudós, vagy épen mitsem tudó — a „felvilágosultság korszakának.”

Ha komolyan kezdünk e felett gondolkodni, csak ugyan elkellene hinni magunknak is, hogy most már valóban itt van azon szeretetteljes „korszak,” melyben népek, nemzetek, sőt egy községben lévő s lakó emberek is megértik egymást; és mint ember-emberhez igaz szeretettel vonzódnak, és mint az Istenesség legnemesb teremtményei egymáshoz jóindulattal viseltetni s lenni is tartoznak. — Mondom elkellene hinnünk, ha a koronkint, sőt naponkint feltűnő fájdalmas tapasztalatok bonnunket az ellenkezőről meg nem győznének. — És azért szép, esendesen, de még is bátran elmerjük susogni: hogy még biz egészben nincs itt az óhajtott kincs!

Lássuk tehát, hogy mennyire jutott el hozzánk eddigelé a felvilágosultság hajnalsugara, és, hogy mint lövelli az fényt azok lelkelébe, kikre — a proféták hangja után — a nép zöme figyel.

A néptanító szerintünk, az egyháznak, az államnak — ország- sőt községeknek nélkülözhetlen tisztviselője levén. — S mint ilyen, az egyházi előjáróval mint felelősével egyetértve, illetőleg a népbuzgóság vezérének irányadását követve, s vele karöltve buzgókodva a szent céll eléréseig együtt munkálkodnia kell.

Ezen munkálkodásból foly ki a jobblét az államra, és ennek minden egyes tagjára!

A néptanító munkálkodása tehát azonos legyen színt úgy mint a másik térer; — kell hogy megfeleljen a tanoda falai közt hivatalának a kisdetek körül, hogy ne csak tanító, oktató, hanem valódi nevelés is legyen. — Kell hogy meg feleljen továbbá a tanodán kívül is mint honpolgár kötelesegeinek; és ezen kötelezettségeket is szükséges hogy tudja, értesse, és ne csak gépileg teljesítse, hanem egészben átérve azt, munkálkodjék a közjó előmozdításában.

A szülők tehát gyermekeiket mint legdrágább kincsüket rábizák a tanítóra, hogy őket tanítsa, oktassa, nevelje s vezesse minden jóra, hogy felismerjék magukat mindabban amit tenni tartoznak; és viszont az ellenkezőt: hogy kerüljék mindazt, amit elkövetniök tilos.

Azért a tanító mint népnevelő örangyala az iskolásoknak, úgy szünte a népnek is; az ő igen fontos tisztviselésétől függ a rábizottaknak földi s ezentuli boldogsága; valamint a hazának fölvirágzása is.

Ugyan azért, a néptanítóban az igazi keresztény szeretetnek összpontosulva kell lenni, mint összpontosulva van a nagy természetben is az alkotó szeretete; mert a nagy természet is Isten szeretetének szülöttje; tehát, szeretet nélkül az Istent nem is képviselhetjük; pedig a tanító a szülők helyettese, s mint ilyen munkálkodása körében annak képviselője.

A néptanítónak eljárásában fedhetetlennek kell lennie, mert mint a szent könyv mondja: „Ha vak vezet a vakot, mind a kettő verembe esik.” — Ezen „igének” oly világos s kielégítő értelme van, hogy fölösleggé váll minden további okoskodás.

Ha ily kellek s tulajdonok korigényelt haladásunk közepette megkívántatnak a néptanítóban mint nevelőben, — és igen méltán! — sőt, nélkülözhetlenek is, ugyan oly mérvben az illetőktől a néptanítók irányabani eljárás, és méltánylás.

Azért, ezekhez szükséges a szülőknek mint az iskolások első nevelőinek közreműködése, szükséges továbbá a községi s felsőbb hatóságoknak gyámolyítása, mert ezen fennálló s tényező erők nélkül a tanítónak minden igyekezete hajótörést szenved.

Mind, mind ezek fölött és pedig kiválóan nélkülözhetlen a néptanító részére a közbizalom! — melyben mind egyesek mind pedig általánosan a nép által részeltetve legyen; mert ez által nyeri esendes lelki nyugalomát, — mi annyira nélkülözhetlen állása s működéséhez, hogy a nélkül foglalkozása közt öröm helyett csak is gyötrelmet lel.

Már pedig, hogyan haladhasson s működhessek a néptanító sikeresen, s hogyan vergődhessek tekintélyre, ha a szülők — tisztelet a kivételnek, és a nagyérdemű olvasó közönség legyen szives szavaimat félre nem éteni; mert én csak oly egyenéről szölok, kik olyanok, — a tanítóban bizalmat nem helyeznek, s az ártatlanok előtt arról minden megmondolás nélkül kicsinylő s lealacsonyítólag beszélnek, és így megfélemezvén szülők nagy kötelmük — s az Isten parancsáról is, mely ezt tiltja?!

Hát ha még kissé belebb pillantunk, még sok más olyanra is bukkanunk a tanítói tekintély lealacsonyítására, a mikről egy neimesköblü embernek fogalma sem lehet.

De hagyjuk mindezeket még most a tollban, hiszen tanácsosabb lesz, miutsem hogy mindent a felvilágosult korszak elé derítsünk; majd úgy kicsinyenki az azok megszűnnek s a feledékenység leple fogja örökre eltakarni.

Azonban, a sok közül, melyek meg mindannyi hátrányára vannak a néptanítói tekintélynek, legyen szabad a nagyérdemű olvasó közönségnek erre vonatkozólag egy nem rég megtörtént tényt elmondani!

Ugyan is: Egy bizonyos községben a néptanító is közbirtokos levén, — s még mai napig is az — a tiszteletre méltó közbirtokosság gyűlést tartván, megjelent a tanító is, mint érdekelt fél, hogy jogával éljen s résztvegyen a községi ügyek feletti értekezletekben.

Történt azonban, hogy egy úri egyéniség az egész gyűlékezést előtt így nyilatkozott: „Ez cseléddemmel nem akarok együtt gyűléskedni.” — Uram Isten, adj erőt remegő kezemnek, hogy a toll ké no csak belőle ezen tanítói tekintélyt magasztaló szavak kiírásánál!!!

A nagyérdemű s mélyen tisztelt olvasó közönség ezen esetből elég tájékozást szereshat magának arról, hogy valjon azok előtt, kik ugyszólván hivatva vannak a nép-vezetésére,

hogy mily tekintélyük van a néptanítóknak; hát azok előtt, a kik kevésbé miveltek milyen mérvben állhat a néptanítói tekintély!?

Azon községnek s a magáról megfeledkezett, — de általunk még is tisztelt urnak a nevet egyelőre most elhallgatjuk; de ha még ez, vagy ehhez hasonló és minden önkénylül lealacsonyító eset bárhol is adná magát elő, akkor a legnagyobb butákkal fogjuk az illető nevet kiírni, — hogy az egész művelt világ hadd bámulja őt, — mint bámulta egykor „Botond” vezér buzogányát, melylyel hajdan — mint a kronika mondja: Konstantinápolynak aranyos kapuját belyukasztotta.

Ime, a tanító tekintélynek egy szép s remek példája a felvilágosult század e szakában!

RÉFY LAJOS.

### Köszénnel vagy fával tüzeljünk-e ezentul?

Ha olesó tüzelést akarunk tenni, s így menekülni szándékunk a nagyobb költségtől, akkor minden tétovázás nélkül köszönet ve gyünk, mert nyolcz mázsa fény köszén (glauzkohle) egy öl tüzi fát potol. Kanizsán ma egy öl jó tüzi fának az ára 14 forint 50 krajczár, a főlvagatás 2 frt. 50 krba, s szerent egy öl fa 17 forintba kerül. Mázsaja a köszénnel 60 kr., így kerül nyolcz mázsa 4 forint 80 krba, melyszerent minden öl fánál 12 forint 20 krajczárt lehet meggazdálkodni, mely nyereség minden esetre közfigyelmet érdemel.

A ki köszénnel akar tüzelni, annak még huzatos kályhára, takaréktüzhelyre van szüksége, birjon a tüzelő hely belől vasrostélylyal és alant hamu tartóval, így aztán mindegy a tüzelőre nézve, történjék az belől vagy kívül, köszénnel fűthetni minden plékalyhát, ha ilyké van el látva, láthatni ebből, hogy a köszénnel tüzelés nem igéyel holmi költséges átalakítást, és ha kívánna is, meg kell azt tenni, mert magas a nyereség, kielégítő a siker.

A köszénnel tüzelés megkívánja, hogy izzó parázsra kerüljön, s nélkül lustán és gőzzel ég, azért is fával, szőlővenyigével, száraz galylyal, száraz kukoriceza szárral, tusfával vagy bármiféle éghető tárggyal előbb izzó parázst kell csinálni, aztán arra rakni a köszönet. Ilyké ne csak hogy vigan ég, erősen és tartósan hovit, hanem büzt sem terjeszt el, melytől a közönség annyira irtózik, mint irtózott egykor azon petroleummal világításról, melyet alig lehetne többé kiküszöbölni s most minden fölött.

A köszénnel tüzelést épen úgy meg lehet tanulni, mint a petroleummal világítást, ezzel is sok baj volt kezdetben s most senkinek sem jut többé eszébe, hogy töle féljen, vagy vele bánni nem tudna.

Fontos körülmény marad mindenkor az, hogy a kályhafűtés tulságosan ne történjék, nem kell tehát a fűtést annyira rögtönözni, hogy az tühéssé váljék, mert a kályhának ily izzósága mellett a gőz a kémény felé nem gyöz eléggé húzódnai azért is a kályha ajtaján nyomul ki és gőzt terjeszt. Lassu, tehát helyes tüzeléssel ilyesmi nem történik.

Gondoskodva van arról is, hogy a közönség azonnal és annyi köszönet kapjon, mennyire szüksége van akár egy, akár több mázsa összagban, mely arra kedvezőbb, a ki tőkét nem akar fektetni a tüzi fa vásárlásba, vagy mint szokás mondani: annyit akar venni mennyire hetenként, vagy naponta szüksége van, s mint engedni pénze.

Unger vasárus ur már hozatott Péczáról, s rakhelye az urodalmi épületben közel a város-házhoz van.

**Csukkor** koreakodó ur Stayer köszönet árul, mászát 60 krért adja, lakása az izraelita köz-ség iskolaépület átellenében föllelhető a sarkon. Végül meg kell jegyezmem, hogy a köszön annál jobb, minél fényesebb. A fény nélküli nagy gözzel ég, és inkább gyári, mühelyi tüzelésre, mint fűtés vagy fűzésre való.

A fekete fénytelen kőszén ritkán ég egyszerre hamuvá, azért midőn az első tüzelés után darabokban marad, azt vízzel meg kell öntözni és újból vissza vetni, ekkor hamuvá ég.

A fényes köszönet nem kell kétszer égetni; még is mindogyike szereti, ha megégetés előtt vízzel meglocsolatik; így jobban ég, egybíránt a kőszénnek eső, hó nem árt, azért is minden nyílt téren eltartható.

A kőszén hamuja semmire sem alkalmas, legfőlebb szoba padolat alá homok, vagy gyalogutakra kavics helyett szánt, idegenkedik attól minden fereg, irtó szere a gyomnak.

Ezek után a közönség föladata leond a választás, én részéről meg tettem kötelességemet arra gondolva, hogy a mi nekem előnyös, az másnak sem leond hátrányos. Kijelentem pedig azuttal, hogy én a kőszénnel tüzelés előhözve annyira megismerkedtem, miszerint ezenul azt nélkülözni nem fogom. Nagykanizsán 1870. november 2.

TERSÁNCZKY

### Levelezés.

Tolna-megye 1870. nov. 5.

Megnyitak az egek csatornái, negyven nap és negyven éjjel szünet nélkül szakadt az eső. E bibliai mondat első fele — ugy látszik — ismét teljesedése ment, már legalább egy hét óta esik és még kilátás nincs jó időre; másik felét csak negyven nap múlva constatálhatnám, ha csak megnyílt csatornáit az ég addig ismét elzárni nem kegyeskedik. Ki tudja, nem-e Napoleon vagy a poroszok büne miatt kell szenvednünk? Mult tavaszra, a sok eső miatt csak néhány ház omlott össze, most azonban az ür-gékhez hasonló sors érhet mindnyajunkat.

A vetéseket szintén nagy veszély fenyegeti: most a hangya és kukacz fogyasztja, később az úszógre van kilátás. Így aratásig marad is — nem is belőle!

Idei buzánk is ugyan tele volt úszóggal; de az idén aligha jó el nem fog kelni úszóösen is, habár az áruk még igazán nem emelkednek.

**Kukoricza, burgonya** még mind kint van a mezőn. Takarmányunk legtöbb van; és tartson bármily sokáig a tél, mégis bizton remélhetjük, miszerint nem fog a sor házfelelekre kerülni, mint egy év előtt.

Igy állunk anyagi tekintetben. Mi szellemiekot illeti: nagyobb a füst, mint a tűz. — Társadalmi életünk oly egyhangu s az összefűző kötelék oly laza és szakadozott, mintha nem is ismerők egymást. A sok szegzárdi hír közöl pedig csupán az a való, hogy ott van a művészek atyja — Liszt. **Oli-  
vieri** is némelyek már látni akarták, pedig talán észbe sem jutott Szegzárdra gondolni.

A francia **sebesültek** javára sem volt concert, habár minden lap körülölte. Az egész csak humbug, hírlapi kacsa.

**Népnevelés, iskolaügy** csak olyan, mint évek előtt volt. Az iskolának tulajdonképen most nincs gazdája. Ha évenkint egyszer el is jön a tanfolygó, mit ér az, ha máskor senki sem törődik vele. A tanítókat ép oly rosszul fizetik, mint az előtt, sőt némely helyeken egészen megtagadják tőlük az évdíjat; és még kevesebbre becsülik őket, mint hajdanában, mert most — ugymond — ők parancsolnak neki, s megvárják tőle, hogy mindenkinék udvaroljon, különben majd . . . . . Ugyan mikor fog már egyszer népnevelésünk felvirágozni, s mikor lesz a tanítóknak jó dolga? Igy is baj, mint van; ugy is baj, mint volt. Akkor is, most is csak a tanító huzza a rövidbebet. De mért is volna másként; csak tegye meg kötelességét és ne álmadozzék. Ez a tanító fizetése.

Szegény tatár! — — —

ALEXI.

### Hírek a csatatérről.

Garibaldi súlyosan megsebesült, hadserege megveretett. — Varjassy Béla hazánkfa a sodani esata utan Belgiumba menekült, Toursba ért, hol kapitányi rangra emelvetett. — Dél-Franciaországban jelentékeny nyugalomzavarások fordulnak elő. — A porosz király meghagyta minden fr. tábornagy és hadtest parancsoknak, hogy azonnal Kasselbe menjenek. — Thiernek fegyverszüneti tárgyalása Bismarckkal eredménytelen lón. — Favre a fegyverszünet s választások mellett volt, Trochu ellene agitált. — Páris bombázatása esetére a berlini angolkövet visszahívatik. — Garibaldi felszólítja a görögöket, hogy támogassák Franciaországot. — Gambetta 21 fe-gyelmellen tisztet agyonlövötett. — Moltke fördölásban szenved. — A metzi poroszserég 19,431 halottat és 31,218 sebesülvet vevzett, 9578 beteg visszaküldetett Németországba. — Belfort körülzárolva van. — 6-án Chateaudunt a francziák ismét visszafoglalták. — 8-án Verdun capitulált. — A bécsi észak-német követ utasított Berlinből, figyelmeztesse az osztrák

külföldi hivatalt azon erősítésekre, melyeket a birodalom különböző tartományából Garibaldi csapatjai nyernek, a szabad csapatokat nem ismervén rendes katonaság gyanánt. — A francia hajóhad 30 hajónyi erővel az északi tengerre ment. Napoleon vesélyesen beteg. — Lapunk bezártakor, ma szombaton reggel érkezett sürgönyök szerint: **novem-  
ber 9- és 10-én jelentékeny csaták vitat-  
tak Orleans körül, a poroszok erősen meg-  
veretettek, Orleansot odahagyták s vad  
futásban kerestek menedéket.**

### Heti szemle

November 11-én 1870.

— Petőfi Sándor egyetlen fia, Zoltán 22 éves korában meghalt. — A pesti torna- és tü-zoltó-egylet nagy díszes csarnoka nov. 20-án nyitattik meg. — Nemes Nagy Pál rabló a szegedi várbán kenyérből darab szákkalval egy re-  
volvert csinált, írják, hogy a legbámulatra méltóbb szobrási tehetséggel bír. — A Duna erősen árad. — Budavár erődítéseinek lerom-  
boltatásán fáradoznak. — Wohl Janka és Ste-  
fanie új évkor átvészik a „Diva” szerkesztését. — A porosz kormány Pápai Miklós hazán-  
fiának egy távirásati röppentyű találmánya titkáért 20 ezer tallért adott. — A lengyel mü-  
zeum Rappeswyleben okt. 20-án nyitott meg. — Pesten központi hírlapszállító irodát nyit a „Postaközöny” szerkesztője. — Az új színházi lapot Vajda Viktor indítja meg. — A köbányai hazai fegyvergyárban hetenkint 1000 db. Wörndlfele fegyver készül a honvéd-ség számára. — Kath. autonómiai alellők b. Sonnyey Pál lejt. — Szegeden állandó színhá-  
zat terveznek. — Tatán jobboldali követ vá-  
lasztatott. — A pesti fegyvergyárat a tél foly-  
tán berendezik mitrailhouse gyártására is. — Pónori Tewrowik József Budán meghalt. — Petőfi Sándor emlénye egy nagyvárad-i jogász-nál van, melyet a nagy költő azon szobáskában hagyott, mely közvetlenül eltünése előtt laká-  
saul szolgált. — Az „Esti lap” eladása bekövetkezik már a napokban. — A francia sebesültek javára Szeged vidéke eddig legtöb-bét adott, hiába, csak ott fészkel még a romlatlan jó törzs magyarság. — A Batthyány emlékre eddig 18 ezer frt. jött be. — A horvát ország-gyűlés nov. 12-én megnyílt. — Az „Esti lap” újévkor megszűnik. — Rákóczy János bizo-  
nyítékoi hiánya miatt a váltóhamisítási vád alól fölmentetett. — Xantus János hazaérkezett. — Medunic Sylvius körösmegyői alispán ne-  
veztetett ki Fiumemegye főispánjává s Buc-

ari város polgári kapitányává. — Hazánkban, eddig 7 nőtávirás s 52 postamesternő van kik e hivatalra minősítvek, az utóbbiak közt ol-  
vassuk: Karagyoryevics hercegndt, gróf Er-  
dödy Juliát, gróf Andrásy Adélt, báró Zech  
Izabellát sat. — A pesti nemzeti színház tagjai a budai várszínházban hetenkint 2-zer elő-  
adást tartanak. — A delegáció nov. 11-én össze-  
Poston.

(Hymen.) Bolgár Kálmán a „Pécsi La-  
pok” főmunkatársa mult kedden vezetve oltár-  
hoz Soy Mariska kisasszonyt. — Gr. Haller  
Ferenc leánya Ilona grófnő Mirbaeh — Kos-  
usanos Hugó gróffal költ egybe. — Dr. Vessey  
Gyula nov. 15-én vezetve oltárhoz Perzsay Vilma  
kisasszonyt Czeglédén. — Matók Béla író nov.  
1-én tartotta menyegzőjét Csemegi Emma kis-  
asszonnyal Bóros-Jenőben. — Izsó Miklós jeles  
szöbrázi mult szombaton tartá esküvőjét Szer-  
dahelyi Josefa kisasszonnyal.

(Irodalom.) Megjelent és beküldetett:  
**Oedenburger Kalender auf das gemeine Jahr**  
1871. Kiadta Schindler Ferenc a soproni ke-  
reskedelmi s iparkamra titkára, az Ö. Nachrich-  
ten szerkesztője sat. Schindler ur igen ügyesen,  
szabatosan és tüzetesen közli e naptárban a ke-  
reskedelem érdekében kimutatásait; a postai s  
távirásai összeköttetések, hatályban levő hi-  
vatalos intézkedések, az egyletek, a czégek és  
a vásárok a leghasznosabb pontossággal közöl-  
vek, méltán ajánlhatjuk e vidék németajku ki-  
zőnségének pártfogásába annyival is inkább,  
mert a tevékeny Schindler ur saját kiadása.  
Ára 1 ft. E naptárból tudjuk, hogy Sopronban  
34 egylet létezik s a legrégibb 1751-ben ala-  
pított.

### Hírek.

Rúsch Frigyes soproni realiskolai  
tanár s a soproni önkényes tüzoltó-egylet te-  
vékeny parancsnoka e szakba végő könyvet  
irt, melyet a belügyminister is ajánl. A köz-  
hasznu könyv, magyarul s németül tárgyalja  
tömören összefoglalva a tüzoltó csapatok szor-  
vezésére vonatkozó utasításokat, több képpel  
ismerteti a tüzoltó szereket s ezek kezelési  
módját világosan magyarázza. Ára 50 kr. Esz-  
melánczolatnál fogva megomlítottuk, hogy a  
nagy-kanizsai tornaegyletnek tüzoltó-egyletté  
alakulását a városi tanács, mint halljuk —  
hatékonyan előmozdítja. Ugyancsak ez érdembn  
Walbach Mór urhoz, mint a nagy-kanizsai tor-  
naegylet elnökehez következő levelet intézett  
gróf Széchenyi Ödön, az országos tüzoltó egy-  
let főparancsnoka: Az országos központi tüzol-  
tósági irodát megnyitván azon czéleből, hogy a  
létesülendő tüzoltó egyletnek szervezésüknél

## TÁRCSA.

### A mi halad nem marad.

(Beszély.)  
(Folytatás.)

— Mi közöd hozzá? talán nyakamra aka-  
rod hozni a kanizsaiakat!  
— Dehogy uram — felelt rejtélyes mo-  
solylyal a török, — eszem ágában sincs.  
— No no csak úgy legyen; de amint lá-  
tom, s beszédéből kitetszik, régen voltál te  
már Mekkában, s most alighanem a kanizsai  
kémje vagy.  
— Még csak az kellene, hogy a jámbor  
úrviról ilyes valamit tégy fel te hitetlen eb!  
— szolt indulatosan a dervis.  
— Már pedig tud meg, hogy tőlem egy-  
mar elnem mégyesz, hanem majd lezaratlak  
egy börtönbe gaz kutya! látom lelkedet, akasz-  
tani való kém vagy te.  
— Hatalmadban vagyok uram, misem  
könnyebb mint a jámbor utazót tartóztatni  
— mond ismét nyájasan a török, s a hölgyek  
remegtek. —  
— Nos hát csak előre — majd adok szál-  
lást gazember — szolt Szenyey felkelvén helyé-  
ről, s a törököt előre taszítá, mire az kasztánja  
alól handzsáját kapta elő, s neki rontott a házi-  
urnak. —  
A hölgyek elsikították magukat, s szemei-  
ket eltakarták a jelenet elől. —  
— Lassan lassan! kiáltott Szenyey, s erős  
markával földre nyomván a dervist, csakhamar  
lefegyverezte, azonban tusa közben könnyű  
sebet kapott, mi őt oly dühbe hozta, hogy ki-  
vovén a handzsát a török kezéből, kétféle ha-  
sítá fejét. —  
Igy ni — jámbor utazó, — szolt most el-  
mehetsz még — egyszer Mekkába a prófétahoz,  
de többé senkihez — sem megy kémkedni. Az-  
után fogta őt, s a Mura hullámai közé veté. —  
III.

A habok feltornyosultak a hulla felett,  
s azután mintha semmi sem történt volna, el-  
simultak, s caevegye a part virágaival halad-  
tuk tova. —

Szenyey uram is egész közönynyel fordult  
leányaihoz:

— Lássátok aranyos galambjaim, — szolt  
— ez a gonosz bizony valami basának szánt  
foleségül benneteket, már pedig inkább azok-  
hoz a korhantókhöz, kikkel az éjjel dolgunk  
volt, mint akár magához a török-szultánhoz  
adlak. —  
— A remegő lánykák nem mertek felelni,  
Erzsi álma s a jelen események oly összhang-  
zatban látszóttak lenni, mely mintegy jöven-  
dölte nekik, hogy a fekete leves meg hátra  
van. —  
— Erzsi te ezt megálmodtad, de még  
a java ezután következik. — sugá  
Marcsa nénje fülébe, hogy atyjok meg ne  
hallja. —  
— Erzsi nem felelt, de megrettent, minék lé-  
lektani alapját abból fejthetik meg, hogy a  
gondolatok, melyek mintegy fátyolozva jelen-  
tek meg elméje előtt, most Marcsa szavai által  
leleplezve; egész retentőségökben állottak elő,  
s így okozták a rázkodást, mely a hölgy ide-  
gein végig futott. —  
— Mit sugdostok gyermekoim, talán nem  
helyeslítek, hogy ily hamar végeztem a török-  
kel? szolt Szenyey. —  
— Bizony nem tudom, nem lesz-e ká-  
runkra! szolt Erzsi. —  
— Nem tudnám hogyan? hisz ha élve  
elhagyom menni, kétségkívül ránk ront a  
kanizsai basa, mert ő kelme annak a kémo  
volt. —  
— És ha meg tudja mi történt kémével,  
nem fog-e sokszorozott erővel reánk rontani —  
mond Marcsa. —  
— Eh! — majd eléje állunk — szolt  
könyvelmőn Szenyey, s hátat fordítva lányai-  
nak, a kastély felé sietett. —  
Marcsa s Erzsi összefogóztak, s atyjok  
után indultak, mert képzelmők, már a rózsá-  
kat is turbánoknak nézte. —  
Szenyey, mindazáltal, ha nem is egy  
könnyen ijedt meg a maga aranyékától, s ha  
bátorságát önzessel is legyezette, nem tartotta  
foleslegesnek némi előkészületeket tenni, annak  
esetére, ha a török valóságosan meg találná a  
szenyeyi kastélyt látogatni. —  
Először is az árokból, mely a kastélyt a

kerttel együtt körülfogta, kitisztogattatta a  
szélek elől oda — menekült leveleket s min-  
denféle gyim-gyomot, melyek már jobbára  
földdől valván, felig betöltötték az amugy sem  
igen mély árkokat, melybe most a Mura habjait  
ereszteti. —

Az ágyukat, illetőleg tarackokat, melyek  
a kastély rovatkain kandikáltak elő, némileg  
kitisztogattatta a vakrozésdából, s mindenik  
mellé elengedő löport, s golyóét helyezvén, hasz-  
nálhatóvá tette. A dobogót, mely évek óta le  
volt eresztve, felhuzatta, habár az igen nagy  
örökösésbe került, mert a rárágadt sár, s me-  
grozdásult sarkat még nehezebbé tevék. —  
Végre emberei közt kiosztá fegyvertárat. A mi  
kis kincse pedig volt, azt oly helyre rejtette,  
melyet csak maga s lányai ismertek, s minő  
a régi váraoknak mintegy kiegészítő része volt.  
— S mindez két nap alatt történt: elkép-  
zelhetni tehát a kifejtett szorgalmat s erőt,  
mely ily sok munka végrehajtására kívánta-  
tott. —  
Midőn minden készen volt, julius 7-én  
este, egész nyugodtsággal feküdt le Szenyey,  
s a hölgyek is megkönnyebbülve bújtak pár-  
náik közé. —  
Kivül rémítő idő volt készülöben. A kas-  
tély szelkacskai csikorogva fordultak arra,  
merre őket az orkánna fajult szélvész bódult  
dühével hajította. Földig hajolt a fiatal jegyene,  
mig az agg cser recsegéssel adta tudtára a vad  
elemnek, hogy inkább kettő törni kész, mint-  
hogy meghajoljon hatalma előtt. —  
A délről felemelkedő sötét felhő moraja  
s cikázó villámai jelenték, hogy nincs távol a  
förgőteg. —  
Ilyen időben remegve várjuk Merkurt,  
hogy vesszejével jötekony álmot boczásson.  
De — nem is soká késett ő a hölgyektől, va-  
lamint Szenyeytől sem, mert alig félóra múlva  
a lefokvés után mind elaludtak. —  
Éjfél lehetett, midőn a felhő egészen elbo-  
ritá a láthatárt, s a villámok szilaj kedvvel,  
földet rázkodtatva dörgések közt kezdék meg  
sajátságos táncukat, s az eső, mintha csak Noe  
idejét akarta volna életbe léptetni, nagy zuho-  
gas közt hullott alá. —  
Egy villám most a Mura tulsó partján  
magas jegenyébe ütött, melynek fényénél, a

felvont dobogó előtt, pillanatra egy törököt  
vehetünk észre, ki úgy látszik nem sokat törö-  
dik vele bár mint mossa is az eső; folhasználja  
a villám utáni esendot, s éles sípba fú s épen  
abban a pillanatban rökken le a dobogó, mi-  
dőn a dörgés legnagyobb fokát éri el.

A dobogó leeresztve marad, s egy másik  
villám pillanatnyi fényénél jól kivethették,  
hogy azon mintegy 100 török vonul a kas-  
télyba. —  
Ekkorra a szél, mintha csak elismerte  
volna a másik elem hatalmát, megszűnt. —  
— Marcsa! — Marcsa! — kiáltott Erzsi,  
ijedten emelkedvén fel ágyából. —  
— Tessék — felébredve a szólított. —  
— Nem hallod-e a zajt? kérdé Erzsi,  
mert valóban az udvarról lármát, fegyver zo-  
rejt, de sőt még lövéseket is lehetett hallani,  
azonban csak igen homályosan, mert a dörg-  
és nem szűnt meg. —  
— Hallom némén — felelt Marcsa —  
csunya idő van nagyon. —  
— Nom azt — ah ki jó! kiáltott Erzsi, s  
a folyosóban léptek a fegyver csörgés Marcsát  
is figyelemessé tevék.

A legfeszültebb várakozásban tölt el no-  
hány perc, midőn a folyosóra nyíló ajtókat  
oly erős lökés érte, hogy az kettő törve esett a  
szobába. —  
Atyánk! kiáltottak rémes sikoltással a  
hölgyek, s kingorván ágyaikból a közajtó felé  
tartottak, azonban a mélyen alvó Szenyey nem  
ébredt fel, s a hölgyeknek valaki, kit a sötét-  
ben ki nem vehettek, el állta útjokat. —  
Pár pillanat múlva egy kéngyortya vilá-  
gítá meg kékes fénynyal a szobát, s a hölgyek  
kétségbe esett sikoltással, ájultan rogytak a  
földre, mert kik meglepték őket, nem voltak  
mások mint törökök. \*) —

(Folyt. következők.)

\*) A kanizsai törökök, a Szenyey kastélyt a  
Mura mellett meglópák, a benne való népet rabba  
tevék, kastélyt pedig meggyújták juliusnak 8. napján  
(1604.) (M. Kronikának röviden lezajlott sommája  
M. Kovács János által.)

illetőleg beszerzésenként szolgálatunkkal közvetítőleg segítkezni nyújtunk. Ez okból tehát — becses bizalmának reményében — miután tudomásunkra jutott, miszerint Kanizsán egy tüzoltó egylet alakításában fáradozni méltóztatik; nem véltünk szerénytelenséget elkövetni, ha azon tiszteletteljes kéréssel, jobban kérdéssel fordulunk t. uraságodhoz, sziveskedjék velünk tudatni: először mily létszámmal szándékoznak az ottani tüzoltóságot megalakítani! másodsor pedig mily összeg fogna a beszerzéseknél rendelkezésükre állani, hogy azután a két adat alapján Kanizsán ismervén a helyviszonyokat — egy tökéletes beszerzési kimutatást szerkesztve küldhessünk meg. Mi a bel- és külföld legjelesebb gyárosainál összeköttetésben állván, azon kizárólagos helyzetben vagyunk, hogy mindennemű legszükszerűbb, szigorún megpróbált és valóban jól készített szereket a legjutányosabb árrért szállíthatunk. Beccsés választást várva hönfői üdvözléssel maradtunk sat. — Mint olvassuk a lapokban a nemes gróf személyesen le is jő hozzánk szervezni az egyletet, törőn üdvözlőjük körünkben; azonban alig hiszünk, hogy az „apathia minden nemesebb eszmét elzáró sárából” sikerülne bennünket kihúzni.\*

— A lő-Londván a közösi közös iskola f. hó elején nyitattott meg. A kath. és izr. szülők maguk kísérték gyermekeiket az iskolába.

— Kőszeghen a Deákpart Falk Miksa híres politikai író léptette fel képviselő-jelöltül. A választás nov. 28-án lesz.

— Rablógyilkosság. Tabról, Somogy megyéből írják: Weiss J. tabi lakos néhány nap előtt elment a közel Ziehbé gabnát vásárolni. Ziehbén egy bizonyos Nagy István ötven szék tengert kintült neki, mely állítólag tanyáján van. W. meg akarta nézni a tengert a Nagy-gyal utnak indult. Az uton midőn senki sem látta őket, Nagy Weisra rohant, földhöz vágta, még kés-szurást is ejtett nyakán, elvette pénzt; óráját és olfuttat, Weiss nemokára magához tért a felvászorogva a földről a falu felé szaladt. Nagy észrevette a menekülőt, csakhamar utolérte és még három kés-szurást ejtett nyakán. A kerülő egy félóra mulva megtalálta az eszmélet-nélkül fekvő Weisot, felismerte és Tabra vitte. Mintán sebeit bekötötték, felírta a tettes nevét, akit a tabiak aztán kézre is kerítették. Nagynál megtalálták a véres kést s midőn áldozatával szembeviték, megvallá azt

is hogy hová rejtette el a rablott pénzt. A sebesült életéhez kevés a remény. A gyilkos már többször volt büntetve tolvajlás miatt s a kaposvári megyei börtönből megszökött.

— Nap tára k. Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán az 1871. évre következő naptárak kaphatók: „Kodolányi gazdasági naptár” 1 frt. 80 kr. „Határidő naptár” 1 frt. 20. „Skorpio naptár” 80 kr. „Magyar családi naptár” 60 kr. „Neveüssük” 40 kr. „Balparti naptár” 50 kr. „István bácsi naptára” 50 kr. „Protestans képes naptár” 50 kr. „Népszóloja naptár” 40 kr. „Kossuth naptár” 40 kr. „Magyar katonai naptár” 60 kr. „Új honvéd naptár” 60 kr. „Magyar nők naptára” 60 kr. „Lidőrcz naptár” 60 kr. „Falusi gazda naptár” 80 kr. „Nemzeti nagy képes naptár” 1 frt. „Atheum kis képes naptára” 50 kr. „Igazmondó naptára” 50 kr. „Corvina naptára” 40 kr. „Barátfülek naptár” 50 kr. „Atheum nagy képes naptára” 1 forint. sat.

— A törvényszékek számának és székhelyeinek megállapítása tárgyában a képviselőház által kiküldött, huszonötös bizottság tanácskozásában mint írják, azon nézet vergődik túlsúlyra, hogy kevésbbé törvényszék, de annál több járásbírósg állítsassék föl, még pedig az utóbbiak az eddiginél növeztetesen tágabb hatáskörrel.

— Ká d a s R u d o l f kir. tanácsos és dunántuli tankerület tevékeny főigazgatója tegnapi Nagy-Kanizsára érkezett, s ma a főgyermasági tanosztályoktaté látogatásával.

— T u d v a l v o l o g a Zákány és Zágráb közti magyar vasut sokat szenvedett vízkárok és földomlások által, sőt a közlekedés is megszünt e vonalon rövid időre. Mint a magyar államvasutak igazgatósága most tudatja velünk, ama csapások által okozott károk legnagyobb részben helyre lóván állítva, a közlekedés tegnap újra megkezdődött.

— A somogy megyei bizottmányi gyűlésen az üresedésbe jött törvényszéki ülnöki állomásra Nagy Sándor ügyvéd ellenében Szalay György pertárnok választott meg, ki különben 1-ső aljegyző is volt.

### Árverezések.

— T a l l i a n Lajostól a Vindobana bank részére lefoglalt 11,000 frt hosszabéri követelés Adándon (Somogy.) nov. 28.

— H a n a k a m p István és Teklától 96 frt ere-

jeig lefoglalt 2967 fura becsült ingatlan Szent-Györgyön (Sopron) nov. 21.

— Ö z v. Horvath Dánielétől 148 frt. erejéig lefoglalt ingó s ingatlanok Nemes-Csón (Vasm.) decz. 2.

— G a i l Gusztáv és Kristóftól lefoglalt 8 lb és 50 db szarvasmarha Bácskában nov. 14 és 31 db 16 Rábában (Somogy.) nov. 15.

### Nyilt tér.\*)

Der Konigl. Sächs. Hof Capellmeister Herr Julius Metz sagt über die drei schönen Walzer: „Frühlingsreigen“ von Julius Hammer — „Burschentänze“ von Johann Schöndorff — „Jugendträume“ (Preiscomposition) von D. Hubner-Edms: Diese Stücke zeichnen sich durch frische, pitante und melodiose Erfindung sehr vortheilhaft aus, dabei ist ihnen eine gewisse noble Haltung nachzurufen, sowie auch auf leichte, claviergemäße Spielbarkeit Bedacht genommen ist. — Preis pro Opus [4 Bogen stark] nur 75 fr. Zubeziehen von Robert Apfisch in Leipzig und durch alle Buch und Musikalienhandlungen. (9)

### Figyelmeztetés

A növilághoz az öreg korban előkhöz és a szülőkhez: Legdrágább kincs az embernek az egészség! Nincs többé méltóvalom, gyomorgöres, rendetlen hószám fehér folyás és ezzel kapcsolatban levő mágtalanság, hasonló betegségek rossz következményei és hószám előtt kintó fájdalom! Nem lehet többé féltetni az öregeknek a náluk hosszasan tartani szokott tüdőhurut, makacs köhögés, fulladás, mellgés-és szívbetegségtől, egy a tüdőhurutból származni szokott guttatóstól (Schleimschlag), nem lehet féltetni gyermekeiket a náluk előfordulni szokott görvélykóról (scrophula) és sápkóról (Blennorrhoe) mert alulirotnak több évi orvosi tapasztalataim folytán sikerült oly orvosi szereket feltalálnom, melyekkel az említett-nő bajokat, s az öregek és gyermekeknél előfordulni szokott hosszasan tartó betegségeket rövid idő alatt sikeresen meggyógyíthatom.

Milión és millió nők szenvednek a fentérintett betegségekben s hazonló bajokban! S miért? Ártatlan szemérmök miatt. — Miután megsokaltam e számtalan nők szenvedéseit, ezélszerűnek tartottam az ország különféle vidékeit beutazni, s a vidéken lévő mindazon nőket, kik rendeltetéseim szom előtt tartva, gyökereken meg akarnak gyógyulni, hírlapok után s magán hirdetéseim folytán is arcafélymeztetni, hogy én őket biztosan gyógyíthatom; de az öregek és gyermekeknél előfordulni szokott betegségeket is biztosan gyógyítom, s vidéke az orvosi szereket használati utasítással együtt utánvált mellett sőt álleves s díjazott levelekre is a legnagyobb titoktartás biztosítása mellett gyorsan megküldtem. Kivá-

\* E rovat alatt köztölkéért felelősséget nem vállal a Szerk.

hatra azonban saját receptem szerint a helybeli gyógyszerészek által saját személyem felügyelete meli lett készíttve az orvosságot, azok által szállítatom.

**Ocsváry Ede m. k.**  
orvos és szülész, s a magy. kir. term. tud. írástudat r. tagja.  
Posten, Hatvani utca 12-ik szám.

### Üzleti-hirnök.

Nagy Kanizsa, nov. 11-én 1870.

Mi e léten egy hetivásárnak örveletünk, minő már régen nem volt; mindenféle gabonám képviselve volt, az árak szilárdak maradtak. A kenyérgabna legkeresettebb volt; világos bizonylatot nyújtott, hogy az üzlet élénkül és hogy a megkötendő békével, melynek előbb utóbb bekövetkező kell, még inkább szilárdulni fog. A kerti s egyéb növények nagymérvű beszállítása szinte azt mutatja, hogy vidékünkön bőven termelt.

### Piaczi ár.

Nagy-Kanizsa, 1870 évi nov. 9-ik napján.

Buza 83—85 font. 4 frt — kr. 85—86 font 4 frt 50 kr. 87—88 font. 5 frt — kr. Rozsa 78—79 font — frt — kr. 79—80 font 3 frt — kr. 80—81 font 3 frt 20 kr. Árpa serfőzésre 70—71 font 2 frt 50 kr. 71—72 font 2 frt 60 kr. Árpa közönséges 65—66 font — frt — kr. 67—68 font — frt — kr. Kukoricza 3 frt — kr.; frt. Kukoricza olasz (esinquantin) — frt — kr. Zab 45—47 font 1 frt 65 kr. 47—48 font 1 frt 75 kr. Pohanka 66—68 font — frt — kr. 68—70 font — frt — kr. Bab fehér 8 kr. — hab tarka 6 kr. Kenyerliszt közönséges 8 frt — finom 9 frt. — Zsemleliszt 12 frt — kr. Lángliszt közönséges — frt — finom — frt — kr. Királyliszt közönséges — frt — finom 14—15 frt 50 kr. Rozsláng közönséges — frt — finom — frt — kr. Marha-hus fontja 23 kr. Borjú-hus fontja 26 kr. Sertés-hus fontja 26 kr. Juh-hus fontja 14 kr. Szalonna fontja 41 kr. Zsír fontja 50 kr. Csibe párja 50-60 kr. Káca 80 kr. — 1 frt Lud sovány — frt — 1 frt 20 kr. Lud hizott 2 frt 80 kr. 2 frt 50 kr. Pulyka — frt — kr. Tyak-tojás 2 kr. Burgonya négyre 1 frt 40 1 frt 50 kr. Egy mázsá szóna 2 frt 40 kr.; szóna új 2 frt 20 kr. Egy kéve szén 12 kr. Szalma 1 frt 20 kr. Ujbor vidékünkbeli akója 4 frt 50 kr. Óbor vidékünkbeli akója 8 frt.

A nagykanizsai város tanácsának árjegyzéke könyvéből kiadta **SZIGETHY KAROLY**, biztos

### Érték- és váltófolyam: nov. 11.

5% metaliques 57.30; 5% nemz. kölesön 67.20; 1860-ki álladalmi kölesön 92.80; bank-részvények 732; hitelintézeti részvények 250. 80; London 122.50; ezüst ágio 121.25; arany darabja 5.89 kr.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.  
Segéd-szerkesztő: Batorfi Lajos.

## H I R D E T E S E K :

### Játékaruk és társasjátékok.

Ifjú és öreg, szegény és gazdag számára olyan dús választékú és olcsó raktára, a milyen Bécsben több nem létezik. Tánu-lók számára tudományos játékok, és minden koruak számára roppant választékkal érdekes társasjátékok.

#### Kivonat az árjegyzéke a játékaruknak:

Pompásan öltöztetett babák d'bjátékok szag nélkül, db 3, 5, 30, 50, 80 kr. 1, 2, 3, 4 ft. Bábok 8, 10, 15 kr.; konyha, játélc, bolt, szoba, bitorzáttal s anélkül. Gyermekek-színház, 35, 60, 80 kr. 2 frt. Arváltók Játék. 20, 40, 60, 80 kr. roulette 35, 50, 80 kr. 1 frt. Futó egér, 50 kr. Futó vasut 2 frt, 20, 30, 40, 50, 60, 80 kr.; gyermek órá. ítéssel 35 kr.; olesóbb-szerű 1, 5, 20, 30, 40 kr. Pisztolý, puská, lövészerkezettel 20, 40, 80 kr. 1 frt. 1, 50, 1, 50 Hard plébél, 20-40 kr. íté. aczélból, 90 kr. 1 frt 50 kr. Sokféle magnés-játékszerék, melyek a vízben a mágnes irányára szerint uszdogálnak. 10, 20, 30, 50, 80 kr. 1 frt. Porcellán-kávé, théis és ebédlő-edények, 60, 80 kr. 1 frt. 2, 5, 9 kr. Játékok álba való gyermekeknek fából s kautschukból, 15, 25, 30, 50 kr.; kütüfőle állatok, 5, 10, 20 kr. 1 frt; Állatok természetesen alakítva, 50 kr. 1-2 frt. Igen mulatságosak minden koruak számára, a bővcskészülék szép kasznik, a melylyel mindenféle bővcs mutatónyát meglehet csinálni a készülekék számához képest, 1 frt 40 kr. 1, 80, 3, 50 kr. A föld és lakói, egy tartályban a földgömb és minden azonlako emberek nemzeti öltözetekben, három nyelven aláírt névvel, 35 kr. Állatok hürrrel bevonva 30, 50, 80 kr. 1 frt, 1 frt 50, 2 frt. Állatok természetesen hanggal, 50, 80 kr. 1 frt; I frt 30 2 frt 60-krig. Kocsi, focgatók, omnibusok s mindenféle szerek plébél: 30, 50 kr. 2 frt, 1 frt 50 kr. Bécsi lovasut, vasutak, nek: 20 kr. 1 frt 50 kr. 3 frt; I frt 50 kr. csinos jegyző és horgoló könyvek 30 mustrával, 5 kr. Mindenféle tanúságos játékok és játékszerék katalógyában, 10, 20, 40, 60 kr. 1, 2 frt.

Mindenféle képeskönyvek 10, 15, 25, 40, 60, 80 kr. 1 frt. Játésva megtanulják a gyermekek a külön-közimunkákat e könyvekkel: 80 kr. 1, 2, 3 frt. Globusok: 50, 80, 1, 1, 50, 2 frt. Laterna magika 2 képpel 65, 85 kr. 1 frt, 1, 50 2, 3, 4, 5 frt. Csuda-madár, a madárhangokat utánozza, csak 25 kr. Angol műszer-kasznik, megtöltve mindenféle háziműszerrel 1 frt, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4 frt; kisebb gyermekeknek: 25, 35, 50, 80 kr. 1 frt; nyomda, teljes készülekkel, felnőt gyermekeknek: 85 kr. 1, 20 1, 80, 2, 50, 3, 5 frt. Próbél-játék ön-mulatságra mindenkoru gyermekeknek: 80 kr. 1 frt 50 kr. 3 frt; I frt 50 kr. csinos jegyző és horgoló könyvek 30 mustrával, 5 kr. Mindenféle tanúságos játékok és játékszerék katalógyában, 10, 20, 40, 60 kr. 1, 2 frt.

Meglepetés és mulatság. — Házi-használatú; igen szép: 80 kr.

Ropant mennyiségű egyéb játékszerék kaphatók olcsón egyedül e raktárban, Árjegyzék ingyen osztatik ki.

**A. FRIEDMANN,**  
(378—G) Wien, Praterstrasse Nr. 26.

## !Sensation!

**Amerikai patent. A ki azt akarja, hogy szép s ép fogai legyenek, ezt csak az új villanyos (kautsuk fogkefe (sarto nélkül) által eszközölheti. Ezen szerfele bizonylatok által magasztalt kefe, serie helyett egészen kautschukból van készítve, a mely a fogról minden ártalmas részt eltávolít; és a kautschukban elektrikai erő is van; a mi által nemcsak tisztítja a megromlástól is óvja a fogakat; azért már a gyermeknél előnyösen alkalmazható. E fogkefe annyira tartós, hogy egész évig lehet használni és darabja csak 30 kr.**

**1 frtetért egy gözkészülék** az ártalmas légtisztítására. Ezen készülék parfümmel töltetik meg, mely a hozzá alkalmazott szeszfámpa által felhevítettvén, az ekként előállított gőz néhány perc alatt a legnagyobb szobát a rozslévegőtől meg tisztítja s kellemes illattal tölti meg. Nélkülözhetlen kórházak, iskolák, műhelyek, lakások és salonok stb számára. A készülék arany-bronzból igen csinosan van készítve; d'bjá 1, 1 frt 50 parfüm hozzá, szeszfámpa együtt 80. Elég 50 használatra.

**Személy- és vagon-védelmi végteli fegyverek** a legújabb javított Lefaueux-revolverek biztosító zárral s kettős mozgással 6 lövésre; egyszeri töltésre egy per alatt 6 biztos lövés, 1 db 7 millimeter 15 frt, 100 töltés 3, 50; 1 db 9 millimeter 17 frt, 100 töltés 4 frt; 1 db 12 mill. 19 frt, 100 töltés 4, 50.

**A tudomány új vívmánya: az athempreservatív,** — a mely a kileheslésnek minden rossz szagát eltávolítja; minden szájízét nélkülözhetővé teszi s főleg a pipászoknál ajánlatos. Ez essentia; melylyel reggel a szájat kikell öblíteni; s ennek még kellemes hűsítő hatása is van. Ezen teljesen új vegyészeti eljárás szerint készült.

Ezen cikkek az oszt. birodalomban egyedül aláírt raktárban kaphatók;

**A. FRIEDMANN in Wien, Praterstrasse Nr. 26.** (378—G)

### POPP J. G. GYAK. FOGORVOS URNAK

Bécsben, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Tekintetes úr!

„Nyelvé é óta Anatherin-szájvízéhez” vagyok szokva, mely, vala mint a fogakra is rendkívül hisz esatást gyakoró különönmű fogfájást enyhíti s megszünteti; s általában egy kitünő szájjív hírért megérdemli az újabban feldicsért e nemű szerek egyikének használatára sem számhatom magam, minél fogva felkérem, hogy nekem a mellékelt összegért Anatherin-szájvízéből egy megfelelő mennyiséget megküldeni sziveskedjék. Zágráb, július 20-án 1897.

**Nemes Mandelstein Teréz, szül. bucimí Jellacic.**  
**RAKTÁRAK:**

Ezen, kitünő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvétia-Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet, és Dél Indiában méltán öndünet elismerésben részesül ezikkék létezenek valódli és friss minőségben.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenbergrosenfeld A, Wajdits J. Wellisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésében Pápán: Techenen J. Techenen és Singer M. Weiss A. Zala-Egereseg u. Isőő F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varadon: Hatter gyógyszerész. Szent-Györgyön: Nöthig. Sümegyen: Dornel Kájet és Stamborsky J. gyógyszerész uraknál. Szombathelyen: Pillich Ferencz gyógyszerész úrnál. Határvideki Sz. Györgyön; Fibie E. C. Veszprémben Meyr és Tuszkán, és Guthard Tivadar fia. Székesfehérvár; Legmann A., Braun J. gyógyszerészek. Lovas-Borény; Heisler gyógyszerész. Kaloosa; Horváth K. gyógyszerész. Keeskéménen, Macleuid gyógyszerész. Dunaföldvár; Temner E. Pakson; Florián J. gyógyszerész. Körmenen: Horváth J. K. apasvár; Kohn J., Kögl, Belus gyógyszerész. Szegszárd; Nonrice A. Br hay gyógyszerész, Bonyhádon: Kramolin J. Tolmán; Schwarz M. Szigaváro: Barwarth Baján; Michitsch St. és Herzfeld fia; Herzog Ignác, Pécsen, Zsolnay W. és E. Zách Sipókr gyógyszerész.

## WAJDITS JOZSEF

könyvkiadó hivatalában  
**NAGY-KANIZSÁN.**  
Megjelent és minden hiteles könyvárusnál kapható:  
**„Rajta leányok mulassunk!”  
MULATTATÓ KEZIKÖNYV.  
A magyar hölgyek számára gyűjtötte:  
Wajdits József.**  
Ezen gazdag tartalmú, szép kiállítású (közel 500 lapra terjedő) csinos kemény táblába kötött könyvvel.

Ara 1 frt. 60 kr.





Igen tisztelt vevőim különös meglepedéséről eleget tanúsított az 1867. évi postakimutatás melyszerint alulirt 15,000 postaküldeményt és az 1868-iki, melyszerint 19,800-at adott fel. E számot egyelőre idevaló üzleti ház sem érte el.

Hogy az ámtára számított összeg alá jegyeztek az enyémel fel ne oseréltesse, tisztelettel kérem, gondosan cizmél a leveleket: FRIEDMANN A.-hoz, Bécsben, Praterstrasse 26.

Minden nem tetsző tárgy visszavétetik vagy felszereltetik. Új bizonyítéka a szigorú becsületességnek.

(278—h)

Egyedüli raktár Ausztria számára

# Legujabb találmányok.

**Intés. POMPADOUR-PASTA,**

Az általam kereskedésbe hozott mely kitűnősége által általános elismerést érdemelt ki, darab idő óta több ezeg által hamisítottak. Szolgálaton tehát ez tulajdonságul a t. közönségnek, hogy a valódi eredeti arezopasta egyedül csak a cégemnél kapható. Ez szolgál minden arzéhiányt kikéltetés eltávolítására. Atkák, szepők, májfoltok eltűnnek a kiváltk megifjúl a szépl az arca. — Egy tégely 1 ft 50 kr.

**Minden lehetséges.** Ki hitte volna, hogy még oly eszözi, mely megkíméli a szemet a czerának tífekuzásánál? Egyszerű szelleműs eszköz ez, mely megkíméli a szemet. A gépeseke utasítással 25 kr.

**Nincs többé fogfájás.** Khenma vagy meglilés következtében szárazságot mindennemű fogfájás, az új berlini fogesepek által egy perc győzöttatik. A garancia annyira biztos, hogy eredménytelenség esetében a pénz visszaadatik. 1 üvege utasítással 80 kr.

**Fényesítő pasta.** Megbecsülhetlen háziész, melylyel minden elvult butort stb. legnagyobb könnyedséggel legszobben kifényesíthetik. Egy doboz utasítással (eleget) egy hutorgarnitúra) 80 kr.

**Ezüst tisztító-golyó,** kitűnő szer minden homyossá vált éreztárgyakat fehérre és ujja változtatni, nélkülözhetlen arany- és ezüstműveseknél, 1 db 5 kr.

**Minden órák regulatora** a regulált napóra compassal, mindenkinek legjobban ajánlható, minthogy ezen bizonyára bizonyos óra után minden gépezetű órát igazítani lehet, 1 db szom 25 kr.

**Mosó por.** — Ezen por használata idő, munka és pénz megtakarítható. A legnagyobb emellett az, hogy a ruha inkább kíméltetik, mint rendes előkészületeknél. — Egy fontos csomag ára 22 kr.

**Amerikai szabadalom. biztosító-lakatok,** kitűnő szerkezet, biztos minden beírás ellen. 1 darab kisebb alakban 30, 40, 50 kr., egy nagyobb 70, 90, kr. 1 ft 1 nagy két kulcsal 1 ft. utasításához 1 db 25, 40, 50 kr.

**Czélzések a nadrágmentők,** melyek a nadrágot rozsa időjárásról piszkítás ellen védik, 1 pár 10 kr.

**Angol ollók.** Legjobb aczéllal 1 szabási olló leguomabb 25—45 krig, 1 hímző olló leguomabb 20 30 krig, 1 ollólánc 10 kr.

**Nagy elonyt nyújtanak az új gép-írók,** megtakarítvák az unalmas hegyezés és biztosítvák a hegy törése, 1 db fával szegve 10 kr. csontba 15 kr., 1 db tolltartó és kés-sel 90 1 db unio-radigummi írón- és tintára 5 kr.

**Hogy lábait megóvja a nedvességtől,** erre gondja legyen mindenkinek, minthogy ez az egészséget fenntartja. Ez előéleti a Metsger-féle bőr-ajtolmány által, mely a lábbelit puhává és áthatlaná teszi úgy, hogy a cipő, bármennyi taposni legyen is a vizes sarat, még sem érezheti benne nedvességet. 1 ft. 60.

**Kitűnő lakfénymáz kauschukkal** vegyült, hogy a bútortartásá tegye, 1 doboz (1 ft) 30 kr.

**A legujabb ligrolin-tűzi aszeszám** (szobben hordható) a leggyakorlatiabb e nemben, nem dohányszók számára is ajánlatos; közönséges tűzi szerzám formájára, lámpával van egybekötve, mely néhány órára való gyányagot vesz fel úgy, hogy gyakran adódó alkalommal legott világot lehet gyújtani. Ára csak a gyors elterjedés végett ily olcsó, 1 ft. 1 db 50 kr.

**Perzsal hajfestő szer,** melylyel az őszhaját percz alatt barna és fekete-re festheti, s egyuttal megóvja a természetes illóeséget. Növényekből készült és egészen ártatlan. Egy doboz utasítással 2 ft.

**Intésül:** Minthogy nevezett árucikkék is, ügyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy valódi minőségben csakis a nevezett üzletben kaphatók — Árjegyzékek minden a raktárban létező tárgyakról ingyen adatik ki.

Egyuttal bátor vagyok a n. é. vidéki lakosok, ügyelmét közvetítő üzletre — a maga nemében egyetlen üzlet — felhívni hol a legkisebb mint a legnagyobb megrendelés minden-ágban és nemben gyorsan és olcsón eszközöltetik. Számos megrendelés kivételére ajánlja magát

## Bérbeadások.

Kálmáncsai uradalmi tisztség részéről közhírré tétetik, hogy Szulok mezővárosban lévő

három urasági vendégfogadó, a hus, és Italmérési joggal.

1871-évi april 24-től fogva öt egymás után következő évre, folyó évi november hó 20-án reggeli 10 órakor a Homok-szentgyörgyi tisztilakban (Német-Lak utolsó posta) nyilvános árverés után a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni.

szer tisztított dió-olaj kapható. Kis üveg 25 kr., nagyval 45 kr.

**Gyökerecs szer,** melylyel a tyukszemet 8 nap alatt gyökeresen ki lehet irtani. Ezen újabban feltalált szerkezet minden további dicserete felesleges, minthogy garancia mellett áru. — Egy dobozzal használati utasítással együtt 10 kr.

**Az árniká-olaj** egyedüli raktára Ausztria számára. Ennek azon csodálatos tulajdonsága van, hogy a fejtetlegeket elmulasztja a hajgyökert és a fejdegeket erősíti, s ezáltal a haj növeését meglepő rövid idő alatt megújítja a kopasz fejrezekeken is előmozdítja. Mint gyógyszer hatályos zúzások, kilezamosások, taghasogatások, rheuma égetések stb. ellen bővebben a használati utasításban, 1 üveg 1 ft.

**Valódi átlatszó glicerín-szappan** a leguomabb illatúkkal. Egy közepes nagyságú darab ára 15, 20 kr., nagy drb 25 kr. Egy tégely valódi mar-szir (Kamuffelt) hajkezes 30 kr. Egy darab mar-szir hajszepítő 30 kr.; valamint minden más illat- és tofette-szerek bel- és külföldiek, a legnagyobb választékban.

**A kitűnő szobapadló-fénypaszta** (kautschukkal), mely a padlót legszobben fényesíti látja el, és tartósságra nézve az eddigieket felülmulja. Dobozként (eleget) 1 szobához 1 ft.

**A legnagyobb lakerekesség.** Minden háztartás, kézműves és gazdemberre nézve az egész újonnan szerkesztett angol szabadalom közönséges gép által használható minden vágóeszközökhöz, szintugy üvegmetézőesre legnagyobb könnyedséggel néhány másodpercz alatt éltelen vágóeszközök, úgymint olló, és. kassa stb. igen olcsóan készírelhetők 1 db 25 kr.

**Börpaszta** kauschukkal a bút elnyelhetetlenné teszi, különösen ajánlható löszerszámok gondozására, 1 bádogdoboz 60 kr.

**Legjobb borotva-paszta.** E paszta fülálegessé teszi a borotva készírelését. 1 doboz ára 25 kr.

**Orvosi kenőcszappan,** csodaszappannak is nevezetik: kipróbált és biztos szer, minden bőrbetegség, u. m. kiütések, atkák, persenések stb. ellen. Felhők és gyermekek által egyaránt használható. Egy darab használati utasítással 35 kr.

**Encrivoir,** a fehéreműtől vagy más szöveteknél minden új vagy régi tintafoltot kivesz. 1 üveg 20 kr.

**Az új bolhafogó szerkezetek** kaphatók, darabja 20 kroun.

**Légyirtóeszez.** szobák, konyhák! szalonok számára, igen jó illattal bír és egy fél óra alatt roppant mennyiségű legyet pusztít el 1 üveg ára 30 kr.

**Legujabb találmány.** Inggombok felvarrása 13 próbás ezütblől. E találmánytval e szakmában a leguomabb eredményt érte el, mivel itt a szép a hasznossal összekötött: ha számba vesszük hogy az ily gomb önkre-eltart s használhatlan ingekről leválasztva ismét másokra alkalmazható, a mellett értékét mindig megtartja, míg más gombok mosás, mángorlás, és vasalás által csakhamar tönkre jutnak. Minden gombhoz 1 jótálló, az ezüst valódiságáról szóló irat van csatolva, az ár oly csekélyre szabott azért, hogy e találmány minden háztartásnál alkalmaztassék, 1 tucat gyönyörű művt gomb ezütblől 85 kr., sima 70 kr.

**Minden láthatóvá lesz az új szemmikroszkop** által, mely 10, 20 egész százezrosan nagyit minden tárgyat úgy, hogy ezen keresztül még a vízben is megláthatni a szálakat. E mikroszkop sokszorosan használható p. list gabonalvetemény-magvak, szövőárak s természetvizsgálatoknál, 1 db 40, 60, 80 kr., 1, 20, 150.

**Halál az alkalmatlan rovarokra!** Az újonnan feltalált rovarirtó folyadék által. E nemcsak hogy a rovat gyorsan elpusztítja, de óvszerül szolgál azok befészkelése ellen. Igen alkalmas poloska, mely stb: ellen, 1 nagy üveg 30 kr.

Vidéki vevőim különös meglepedéséről eleget tanúsított az, hogy az 1867. évrő szóló posta-kimutatás szerint alulirt 15,000 postai küldeményt, 1868-ban 19,800-at adott fel.

# Papírok, látogatójegyek, pecsétek

(378—e) és más író-észközök

legu. minőségben következő potomáron.

Franciaevélpapírok, minden kivánt növ vagy korona ingyen nyomtatással: 100 db. 8-ad finom fehér 45 kr. angol reczését v. vonalozt 65 kr. reczés színű 75 kr.

100 db. 4-ed finom fehér 85 kr. ang. reczés, v. vonaloz, 1 ft., boríték 8-ad fehér 30 kr. erős 60 kr. színes reczés 55 kr. belső zománcos 60 kr.; 4-edre reczés papir 65 kr.

2 csinos betű kotonával a divatos több színű nyomtatott 100 papírra monogram 30 kr, 100 borítékra 30 kr.

100 db-látogatójegy, kettős fény-mázu papíron, legu. könyomat 1 ft utyanyilven leguom fekete nyomással 50 kr.

Az éltollak, Regulator-tollak a kéz igazítására minden papírhoz 12 db 24 kr. 1 tég. ang. réztoll 12 egjobb fajban 10 kr., 12 t. ang. féztoll egy dobozzal, fennelíj ajban 80 kr. 12 alumíniumtoll, biztosítva rozsa ellen 80 kr. 1 t. kauschuk toll, jó minőségű 10 kr. 1 t. írón jómínőségű 10, 15, 25 kr.

Nagy előnyt nyújtanak az új gépi-írók: fülleszes ezeknél a fázasztó hegyezés, egyszersmind az írón hegye biztosítva van az eltörés ellen, 1 db fába foglalva, 10 kr. csontba 15, 1 db tollnyél és-késsel 10 kr. 1 tőtény 8 óra elegendő 40 kr. 1 db Unio-radigummi tinta és írónfoltok törlesztésére 5 kr.

Finoman véstett pecsét nyomok legszobbb írással 1 db két betűvel, 40, 80 kr. 1 ft., 1, 50, 2 ft. Jegyző-könyvek fin. 10, 15, 20 kr. Bőrben 25, 35, 50 kr.

Leguomabb illatos pecsétviasz dbja, piros 8 10 kr., legu. különféle színekben dbja 10 kr.

Közönséges és szepírásati írásminták tanító és tanulóknak egyaránt ajánlható. 1 kicsiny formájú írtet 12 írásmintával 10 kr.; 1 nagy írtet 30-féle dísz-írásmintával 65 kr. Minták a rajzolás könnyű megtanulására, legujabb tannód kezdők és műkedvelők számára, nagy választékban, 1 írtet 10, 15, 25 kr.

E minőségben egyedül kaphatók: **BÉCSBEN FRIEDMANN A.-NÁL PRATERSTRASSE 26.**

**Nagy vásárcsarnok Bécsben.**

**F. B A H L,**

hatóságilag rendelt bizományos a városi „Grossmarkthalle“ban és bérloje az egész husvásárlásnak azért,

**vesz**

kész fizetés mellett az illető vásári áron, lemészárolt borjúkat, disznókat, birkákat, bárányokat, kecskéket és friss marhahúst.

Nyers és füstölt suñka és szalámit; főleg minden féle friss és füstölt húst különösen borju és disznó húst, mindennemű vadhúst és szárnyasokat legfőképp kövörludat, pulyka (gyöngytyúk) és kappanokat.

Ugy szinte a fent nevezett hus félék **bizományos eladásra** elfogadtatnak. (477—6,4)

Ezen bizományu küldeményekre kívánat után pénzbeli előleget is adunk a mennyiség s értékéig a kamatok számításával, s ugy az eladás után kézpénzzel egyenlítettik. A nevemre küldött husneműek Galicziából saját költségen jégbe rakott kocaikba érkeznek. Szállító levelek, a küldhetés és elrakódási mód és más egyéb felvilágosítások bérmentve küldetnek. Leveleket és küldeményeket kérom ezimezni Bécs, okt. hó 1870.

**F. Bahl,** Bécsben.

**TITKOS BETEGSÉGEKET** (Geheime Krankheiten) legrövidebb idő alatt, és a nélkül, hogy a szenvedő hivatásában vagy életmódjában gátoltatnék, ugyszintén más mindennemű külső bajokat gyökeresen gyógyít 26 évi tapasztalása alapján **Schulhof Adolf** ORVOS.

Lakik: Pécselt Kistéren Obermayer-féle házban. Rendel: naponta 11—1 óráig. (482—12,1)

# A legjobb és legbiztosabb sorsjegyek részletfizetési megvevése, melynél minden vevő az egész nyereményre egyedül játszik s az eredeti sorsjegyet minden órán átveheti.

**Magyar díjjutalék kölcsönsorsjegy,** huzások nov. 15. febr. 15. maj. 15 és aug. 15-én 24 részletfizetésben á 5 frt. Első részlet 5 ft 63 kr. Főnyeremény **100,000 frt.**

**1864-ki államsorsjegy,** huzás: decz. 1. (évenként 5 huzás) 20 részletben á 8 frt. Első részlet 8 frt 63 kr. Főnyeremény **250,000 frt.**

**Hitelsorsjegy,** huzás jan. 2-án (évenként 4 huzás) 20 részletben á 10 frt. Első részlet 10 frt 63 kr. Főnyeremény **250,000 frt.**

**1839-ki Rothschild-sorsjegy,** főnyeremény **210,000 és 300,000 frt.** Egész 32 részletben á 25 frt. Ötöd. szinten 32 részletben á 5 frt. Ezen sorsjegyeknek egészben már csak 6 huzása van, és minden vevőnek az egész-nél 300 frt. az ötödik 60 ftot biztosítok a vételáron föltl.

**Ki mind a négy sorsjegyet összesen részletfizetésekre tölem veszi, minden díj nélkül adok 10 db Concordia sorsjegyet a nagy ezüst sorsoláshoz, melynek huzása 1871-évi febr. 28-án lesz. (485-5,1)**

**Igérvények** Magyar sorsjegyre 2 frt 50 kr. és 50  
1864-ki 2 frt 50 kr. } krajczár  
Hitel 3 frt 50 kr. } bélyeg.

Vidéki megbízások utánvet mellett is eszközöltetnek és jegyzékek ingyen megküldetnek.

## FISCHER M. L.

Váltó-ház a „Fortuna”-hoz, Hatvani utca 16. sz. Pesten

Elégséges bizonyosság arról, hogy a t. cz. közönség mennyire igénybe veszi az alólírott raktárát azon körülmény: hogy a hiv. postai kimutatás szerint 1867-ben: **15,000**; 1868-ban **19,800** postai küldeményt küldözött szét vidékre.

Bécsnek legjutányosb bevásárlási kutforrása.

# ! Az ujkor csodája !

azon kitűnő órák, melyek biztosíték-iratok mellett adatnak el csakly áron nagy forgalom csinálása végett; az okon semmi el-ne mulasztás azon nélkülözhetlen tárgyat inon megszerezni.

**Mindu óráért jótállás vállaltatik.**

Egy igen szép bronz óra emaillos ezümlappal 1 frt 40 kr.; ugyanaz finom email-porzellánból 1 frt 60 kr.; ugyanaz óráttéssel 2 frt 80 kr.; ébresztővel 20 kral drágább; szépen kiállított nagy alakú porzellán óra 2 frt 80-3 frt 20 kr.; ugyanaz díszesebb, óráttéssel 3 frt 90-4 frt 50 kr.; ugyanaz f. s. tett számlappal, vagy aranykeretben, vagy svajci faragványon s óráttéssel 5, 6, 7, 8 frt. Salon-óra bronzból, üvegborítékkal a 2-2 frt 20 kr.; közép nagyságú 3 frt 20 kr.; nagy 4 frt 50 kr. — Angol utazó óra tokban a ébresztővel 6 frt. — Svajci zseb-óra; 2 évi jótállással, csinos foglaltányos u-aranyból láncszal 4 frt 80 kr. — Ezekon kívül mindenféle óra olesón: nap-óra, irányító: 25 krajczárjával kapható a megrendelhető e cím alatt:

(783-c.)

Pracht-Bazar des **A. Friedmann in Wien Praterstrasse Nr. 26.**

Minden nemtetsző tárgy visszavéttetik vagy felcseréltetik. Uj bizonyítéka a szigoru becsül etességnek!

## Olesó ékszer hölgyek és urak számára.

Ezen ugynevezett **uj-arany** fémből készült ékszer feleslegessé teszi a valódi ékszer, minthogy ez uj gyártmány sem színre, sem kiállításra nem áll a valódi megett; s amelltt még azon előnyvel is kínálkozik, ho pp csak negyedrésnyibe kerül, mint a valódi arany, csak foglaltányáért is fizetni kell; így a legujabbat gyakrabban lehet beszerezni. Még a szakember is megcsalatik e gyártmány által, oly jól van minden utánozva.

### Legujabb ékszer-tárgyak

uj aranyból a legdivatosabb facon szerint, melyek az aranyzint mindig megtartják, valódi utánozott kövekkel vagy emailban a szerint, a mint a facon igényli. Mellttk finom dbja 60, 80 kr. 1 frt; legfinomabb 1.50, 1.80, 2, 2.50 krig. Fülbevalók 1 pár fin. 50, 80 kr. 1 frt; fin. 1.50, 2, 2.50. Egész garatúrák, melltt és fülbevalók 80 kr. 1.30, 1.60; fin. 2, 2.50, 3, 3.50, 4-5 frt; Karperecek finom dbja 60, 80 kr. 1 frt; Karperecek 1.50, 2, 3, 3.50 krig. Alegesebb nyakláncz dbja 1.20, 1.50 krig. Medaillonok fin. 20, 40, 60 kr. fin. 80, 1, 1.50 kr. Tűzűfésűk uj-arany fejjel 80 kr. 1.50, 2, 3 frt. Gyűrűk kétesen utánozott különféle kövekkel dbja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frt. Legesebb óralánczok uraknak rövid 60, 80 kr. 1, 1.50, 2 frt; legesebb nyaklánczok fin. velencei facon 1, 1.40, 1.80 2 frt. Mellttk urak számára 20, 40, 60, 80 krig. Juggombok dbja 10, 15, 20, 30 krig. Késelgombok pára 20, 40, 60, 80 krig. Gallérgombok á 5 és 10 kr. Egész készlet legesebb ing- és késelgombok 50, 80 kr. 1, 1.50 krig. Egy csomó órátyelgő igen esino-

san összeállitva 60, 80 kr. 1 frt; Valódi arany gyűrűk kövekkel 150, 2, 2.50 krig. 13 lates ezüst láncz tiz aranyzott rövid 3.50, 4 frt; 13 lates hosszu nyakláncz 6, 7 frt; 13 lates ezüst medaillon tiz aranyzott és zománcozva 2.50, 3 frt.

**A legdivatosabb arzé-ékszer** számos finoman esizolt ezüst-arzé-ékszerékből össze-kezesve. Melltt 40, 60, 80 kr. 1 frt; 1 melltt ezüsttel körözve 1.50, 2, 3 frt; 1 pár fülbevaló 50, 60, 80 kr. 1-7 frt; 1 pár fülbevaló ezüsttel körözve 1.50, 2, 3, 3.50.

**Az uj örök naptár, me-**daillon formában, mely órátyelgő-ül is szolgálhat, naptár olyszeru-mechanicával szerkesztett, hogy a napot, hónapot és dátumot pontosan jelöl, dbja csak 5 kr. finoman 20, valódi aranyzott 45 kr.

**Legfinomabban kiáll-**ított gyémánt-ékszer. Maga a szakértő is elámitatik. Ezen ékszer valódi ezüstbe van körözve, aranyalattékkal és tükkel ellátva, az utánozott gyémántok mind finom esizolt hegyi kristályból, más drágakövek is felismerhetlenül utánozva-

1 melltt 4, 5, 6 frt; 1 pár fülbevaló 4, 5, 6 frt; 1 pár késelgomb 2.50, 3.50, 4.50 krig. 1 db urtű 1.80, 2.80, 3-5 frt; Gyémántgyűrűkaranyból 1.20, 1.50, 2-3 frt; Keresztek és szivek mint nyakék 2, 3, 4 frt

**Gyász-ékszer.** Feketéek a igen tartósak, üveg-jet-láva- és bivalyszaruból. 1 melltt 20, 30, 50, 80 kr. 1 frt; 1 pár fülbevaló 25, 35, 50, 80 kr. 1 frt; 1 db karperecz 30, 60, 80 kr. 1 frt; 1 db nyakékszer 50, 80 kr. 1 frt; 1 rövid óraláncz 25, 30, 60 kr. 1 nyakláncz 30, 80 kr. 1 frt; 1 ingmellgomb 4 kr. 1 pár késelgomb 15, 20, 30, 40 kr. 1 tizűfésű 20, 40, 60, 80 kr.

**Az örökké illatozó ék-**szer természetüindianövénnyből, melyek a természetü jó szagot mindig megtartják és a legujabb divatol formálják. Ezen ékszer mindent felölbalad és illata miatt igen kedvelt, ha a hölgy ezen ékszer hordva sa lonba jár, azt néhány poroz alatt megszagosítja. 1 melltt 80 krtól 1; 1.20, 1.50 krig. 1 pár fülbevaló 80 krtól 1, 1.20 krig; 1 nyakék 60 krtól 1.50, 2, 2.50 krig; 1 férő óraláncz illatozó 1 frt 40 kr.

**13-latos finom ezüstneműek legujabb faconban a bécsi cs. kir. próba-hivatal védbélyegével.**

Csakis a nagymennyiség li olesó cursus szerinti bevásárlások régi tört ezüstben, lehetsé- gusitik e valódi ezüstneműeknek a következő árak mellett eladását; régi ezüst becsoréltetik s arvéttakót 4 frt; sórtartó egyszerű 1 pár; dupla 10, 50 kr; tojástartó 5 frt; borkelhely pompás 18 frt; cezet és olajtartó 30 frt; kenyér és gyümölcskosár 30 munka 30 frt; kési gyertyatartó 9.50 kr. — asztali gyertyatartó 7" 8" 9" 10" 12" ozoll n. 19.50, 23, 28, 34, 44 frt; 1 pár márka nehéz gyertyatartó 60 frt; Csukor- és süteménytálcaik különféle finom műtveek 20-25, 30 frt; Egy hölgyecsesaire, tartalmaz egy ezüst gyűszűt, tizűszert, egy kést, egy lyukasztót, egy gombolyítót, összesen 8 frt 60 kr. egy gyűszű magában 80 kr.

Az itt elősorolt árak e minőségben ily árakon csakis az alólírt raktárban kaphatók.

**A. FRIEDMANN FÉNYBAZARJA BÉCS PRATERSTRASSE 26.**

(378-2, b.)

Wajdits József kiadó, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása Nagy-Kanizsán.

## Kipróbált egyensúly-mértékek

5 évi jótállással mindenféle üzleti használatra a leg-nagyobb műtani tökélyvel ékesen s tartósan elké-szítve; elszedhető serpenyővel; a rajt- tok egész 1/32 latig mérhetni.

Horderő: 2, 4, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 font  
Árak: 5, 6, 7.50, 12, 15, 18, 20, 22, 25, 27.50, 30 frt.

A bécsi cs. k. mérték-hivatal által megvizsgált és megbélyegzett négy-szegű tizedes mértékek 8 évi jótállással; mely pontosan és biztosan mér s igen tartós.

Horderő: 1, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 mázsa. Árak: 13, 21, 25, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

**Álatmérlegek:** (10 évi jótállás), vert vasból, ökrök, tehenok, sertések, borjúk, uhok, stb. megmérésére.

Horderő: 15, 20, 25; 30 40 mázsa. Ára: 100, 120, 150, 180, 200 frt.

**Hidmérlegek:** Megtorhelt-kocsik vagy több darab állat mugmérésére.  
Horderő: 50, 60, 70, 80, 100, 120, 150, 170, 200 mázsa.  
Árak: 350, 400, 450, 500, 550, 600, 650, 700, 750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármily szerkesztett mérlegek és súlyok. Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesítotnek.

(443-12, 9) **Bugányi L. és társai,** mérleg- és mérleg-súly-gyára és hidmérleg-épitő-intézető Bécsben. Főraktár: Stadt, Singerstrasse No. 10

!! Ginos !!  
!! Tartós !!  
!! Olesó !!



!! Dauerhaft !!  
!! Elegant !!  
!! Billig !!

Az első bécsi  
**lábbeli-gyárnak**  
egyedüli raktára  
**ROSENFELD ADOLF-NAL**  
Nagy-Kanizsán.

Alleinige  
**Nieder-lage**  
der ersten Wiener Schuhfabrick  
**BEI ADOLF ROSENFELD-N**  
Gross-Kanizsa;

a hol mindennemü női- és gyermek-láb-  
beliek a legegyszerűbb felétől a legfino-  
mabb feléig, nagy választékban, jutá-  
nyos szabott áron kaphatók.

**Árjegyzék nagyság szerint:**  
Egyszerű gyermek-bőr-czipők 30, 40, 50-80 kr.  
Fin. gyermek-bőr-topányok 1.10, 1.20, 1.40, 1.50.  
Legfin. bőr, brünel, bárszony 1.60, 1.70, 1.80, 2.20.  
Gyermekek-csimák erős bőrből 1.80, 2, 2.40, 3.50.

**Női topányok finomság szerint:**  
Oldalfűző sarkatlan 2 frt.  
Oldalfűző sarkos brünel vagy bárszony 2 frt, 40 kr.  
Gummi betéttel, sarkos, bőr, bárszony vagy brünel 3 frt, 3 frt 50 kr.  
Gummi betéttel, sarkos, bőr, brünel, finom lakk-orrú 4 frt.  
Elsűfűző elegans Debardeur divat-topányok brünel vagy kestyű-bőr 4 frt. 4.50, 5 frt.  
Ugyanféle dupla sarkos 6 frt.  
426-10,9)

**Preis-Courant nach Größe:**  
Ord. Leder-Kinderschuhe 30, 40 50, 60-80 kr.  
Feine Leder-Kinderstiefletten 1.10, 1.20, bis 1.50.  
Feinste Kinderstiefletten, Leder, Brünel, Sammt mit Lackspitz 1.60, 1.70, 1.80, 2.20  
Knabenstiefel starke 1.80, 2, 2.20, 3, 3.60

**Damenstiefletten nach Qualität:**  
An der Seite zu schnüren 2 fl.  
Dieselben Brünel od. Sammt mit Stöckel 2.40.  
Voranz zu schnüren; einfache Stöckel 2.80, 3 fl.  
Mit Gummsing und Stöckel 3 fl, 3.50.  
Dieselben f., Leder, Brünel m. Lackspitz eleg. 4 fl.  
Elegante Deb.- Modestief. mit Lack besetzt, Brünel, Chagrin, Clacé-Leder 4, 4.50, 5 fl.  
Dieselben mit Sammet Stöckeln 6 fl.

# Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

## SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

### Vegyes tartalmu hetilap

#### a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

#### Megjelenik:

minden szombaton,  
egész a gyakran másfél vagy két ivon.  
Szerkesztőiroda és kiadó hivatal:  
WAJDIKS JÓZSEF könyvkereskedésben.

#### Előfizetési feltételek:

Ittlyben házhoz hordással és vidékre postán küldés.  
Egész évre: - 6 frt. - kr.  
Fél évre - 3 - -  
Évnyegyedre - 1 - 50

#### Hirdetések

A hat hasábon petit. sorért 1-ször 7 kr.  
2-szor 6. és minden további beiktatásért 5 kr.  
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.  
A „Nyitott téren”  
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

#### Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a K. ADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.  
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt- és Basel-  
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipse: Bern, és  
Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bósboden: OPPELIK

## Zalamegye évnegyedes közgyűlésén

nov. 7-én

### tett alispáni jelentés.

Azok, miket folyó évi augusztus hó 1-ső napján tartott közgyűlés óta lefolyt három havi időközre a megye állapotáról, a törvény és árvaszékek, és a közigazgatási hivatal működése és egyéb közérdekű eseményekről jelen tiszteletteljes évnegyedes jelentésemben foglalni szükségesnek láttam, a következők:

A légmérsékletnek gyakori változása miatt a közegészségi állapot augusztus hóban nem nagyon kedvező vala; — az epeláz, bélhurut, a vérhasnak és hagymáznak, néhány enyhébb esetei szóványosan mutatkoztak; — később azonban a járványos epelázak és vérhas alább hagyván, ugy szinte a gyermekeknel uralkodott hok- és bélhurut is megszűnván, szeptember hó második felében a közegészségi állapot kedvezővé vált és kedvező azóta is. — Természetes himlő esete nem fordult elő; — a védhimlő-oltás kevés kivétellel az egész megyében befejeztetett.

A hasznos házi állatokról jelesen a szarvasmarháknál kiütött a száj és köröm fájás a megye azon vidékein, melyek tavall e betegségtől mentesen maradtak. jelesen a lövői és muraközi járásokban és Kanizsa táján; áldozatot nem kívánt-e betegség, és most már megszűnt. Ezen kívül az egerszegi járásban még is Szent Lászlón és Récsén a lépfenében néhány darab szarvasmarha, — Kis-Kanizsán ebben és a tudóhurutban 20 darab ló, — és Nagy-Lengyel községben 60 darab birka, egy ökör és egy borjú hullott el; — valamint elhullott a zántói és tapolezai járásban több darab sertés ugyanezen nyavalában, — végre a lovak közt néhány taknyossági eset tapasztaltatott.

Öngyilkosság általi halállal nyolczan multak ki, — jelesen felakasztás által Scholcz József Nagy-Kanizsán, — Fekete János szinte Nagy-Kanizsán, — Marsall József nyugalmazott katonaoorvos Sümegen, — Puschnik József betöréssel párosult tolvajság miatt befogatott sáskai erdőkerülő a tapolezai börtönben; — agyonlövés által: Doznai Pál Keszthelyen a gyonesi szőlőben, — a postamester Golsén, — Ráskó Antal a magyarósi szőlőben; — és vízbe ölés által Vadla Lőrincz hodosani lakos.

Véletlen szerencsétlenség általi halált szenvedtek kilenczen, — Veinhoffer Ferencz napszámos, és Honheiszter János lakatos Nagy-Kanizsán a gőzmozdony által agyonzuzattak, — Erdős György szántói vendéglős, a leölni akart sertés elugorván, saját czombjába szurta a kését, és vérvesszés folytán félóra mulva meghalt, — Smodics István boldogfai lakos kis leánya szülői távollétében, — és Novák Katalin buko-

vézi lakosnő férje fegyverével véletlenül agyon lötték magukat, — Mátyás Károly bessenyohegyi lakos a pálinka gúnyhóban elégett; — Horváth Péter egerszegi lakost a tehén a kutba rántotta, s abba belefult, — Tödelmes Ferencz vindornya-szöllősi lakos gomba általi megmérgezés következtében halt meg; — Tanesics Mihály aranyodi koldus június 16-án Nemes-Apátiiban egy veszett eb által megmaratván, aug. végén viziszonyban halt meg.

Az elemi csapások közül legelsőben is azt említem meg, hogy aug. 17-én a k. komáromi és garabonci szőlőhegyeket s mezőket a jég elverte, — és tetemes kárt tett, tett még a jég a hajdinákban a belatincezi, mellinai, izsakoczi és deklezsinai hártároknál; — és azután jelemem, hogy tüzeset 16 jelentetett be, jelesen: Récsén sept. 16-án 20 lakház és mellék épület égett le, — Gyula-Kesziben okt. 8-án 14 lakház és két pajta, — Gyömörében aug. 17-én 7 lakház a mellék épületekkel és két sertés, — Lentiben okt. 9-én régy ház, — Nagy-Kanizsán okt. 5-én két ház, 3 pajta, istálló és sok takarmány, — Zajkon okt. 8. két lakház, Komárvárosban, Bonczódföldén, Kapornakon és Gellénházán egy egy ház, — N.-Görbön K.-Komárvárosban, Tüskeszere, Edericsen egy egy pajta és némely gazdasági épületek és takarmány égott el; végre a lovászi hegyen egy pinze lett a tűz martaléka. A tűz okát csak két esetben lehetett kinyomozni, a gellénháziban, hol a károsultnak 7 éves fia játék közben gyújtotta meg a házat és N.-Kanizsában, melyben a vétkecs vigyázatlanságtól okozott gyújtás miatt a tettes Tibold József befogatott. Megemlékezésre méltónak találom még, hogy Gy.-Kesziben ugyan azon házban támadt a tűz, a melyből eredt ézelett két évvel, s általános a vélemény, hogy a ház tulajdonosának 10 éves kis leánya gyufával játszott, és az gyújtotta meg a házat, de ezt egész bizonyossággal kinyomozni nem lehetett.

Attérve a közbiztonsági állapotra, megnyugvással jelenthetem, hogy azon hírek, melyek szerint több helyen fegyveres csavargók mutatkoztak volna, nem valósultak be, s azért nem volt szükség az augusztusi közgyűlésben nyert meghatalmazással élni, vagy is a fegyveres csavargók fejére jutalmat tűzni ki. — Egy rablási eset jelentetett ugyan be, mely szerint Bendekovits György ur vasmegyei lakos sertés kereskedő, mint maga feljelenté, aug. 22-én az irsai erdőn keresztül vezető posta uton két egyinges és fegyveres egyén által megtámadtatott és 5550 frtjától megfosztatott; — azonban e rablás elkövetését az állítólag kiraboltnak vallásán kívül legkisebb körülmény sem igazolja, és az előadott körülmények is annyi valószínűséggel bírnak, hogy a rablás megtörténtét alig lehet elhinni. — Továbbá Leesek Rokus julius hó 24-én éjjel a vrátsághegyi pinzei hegyben saját hajlékában három beburkolt egyén

által megtámadtatott, baltával megvagdaltatott, nemző részében megcsonttatott, csizmájától, 5 frt készpénzétől és élelmi szerétől megfosztatott. De ezen igen súlyosbun nem vagyonszerzési, és így nem rablási szándékból követtetett el, mert a kinyomozott és elfogott gonosz szivű tettesek közül egyik a megkínzottnak saját felesége, másik meg ennek szeretője vala.

Ez időközben egy, 1861-ben elkövetett borzasztó rablógyilkosság is lón felfedezve, és kinyomozva, t. i. Biró vagy Kalomista József gelsei juhász bojtár, maga mellé vevén Feszes János akkor még csak 19 éves és Szőke Gyuri juhász bojtárokat, elindult velök juhokat keríteni, menés közben Vasmegyébe kebeleztet N.-Rákos határ fenyvessel ritkán benőtt legelőjén körülbelül 208 darabból álló szép juhnyajt találtak; és miután azok pásztorának szemét saját kék kendőjével bekötötték, — Feszes János és Szőke Gyuri az egész juhalkát megindították; és hajtották, Kalomista Józsi pedig utamuk hajtott a bekötött szemű pásztor egész délután két óráig; és mivel e közben a szerencsétlen pásztor szeméről a kendő többször becsuszott, Szőke Gyuri azon aggodalmára, hogy őt a pásztor, kinek gyermekori pajtása vala, bizonyosan felismeri, — közösen elhatározták, hogy elfogják emészteni; és a szerencsétlent, ki a tanácskozást és halálítéletet mintegy hétnyolcz lépésnyi távolságban szóról szóra hallotta, de azért nem kért, nem könyörgött, hanem hangos zokogásban tört ki, — ugyan azon távolságból Feszes Jancsi fegyverével mellbe lötte, azután fejét kalapjával betakarták és ott hagyták, a juhokon pedig megosztóván, Szőke Gyuri a neki jutott 44 darabot szerencsésen elhajtotta, — de Feszes János és Biró József — midőn a nekik jutott 160 darabot a bollahidai hártárban egy vizen keresztül akarták hajtani, — a nyomunkba akadt tulajdonosok reájok irányzott lövésétől megijedve futással menekültek. Nem csak a rablógyilkosok, hanem Szőke Gyuri akkori gazdája Kokas vagy Nagy János, ki őtet biztatta és élelmezte, és Gerencsér Ferencz juhász, ki nekik utmutatójuk vala, elfogva és a megyei büntető törvényszék által már elítélve is vannak.

Ember ölési bűn csak kettő lón elkövetve u. m. Berta Károly szegvári lakos a kereszturi bucsun megveretvén, Pintér Jánost ésupán azért, mivel az is kereszturi lakos vala, szeptember hó 24-én Szegváron a nyitlt utcán agyon veré; — Pintér György k.-kanizsai lakos pedig hasonló fiával szóváltásba keveredvén, ennek fejét kapával ketté hasította.

Gyermekölést követett el Nyirádon Bognár Örsze; Horváth Örszét pedig Dörgicsén hat-hét hónapos magzatát dörgöléssel hajtotta — és a padláson egy ládában rejtette el.

Igen súlyos testi sértés bűnéért befogatott Vagner Mátyás, ki Radics István

nyirádi lakost a dobosi erdőben vadkörte-szedésért életveszélyesen meglötte, és Kárász József szent-györgyvári lakos, ki saját testvérét fejszével szinte életveszélyesen összevagdalta.

A tolvajlások közül az igényli leginkább a közfigyelmet, mely okt. hó 21-én viradóra Stridon követtetett el; hol körülbelül 20 főből és részben asszonyok és gyermekekből álló és valószínűleg Stajerhonból bejött csoport Stárek Lajos és Ruskó János, pinzejüket és kamarájokat feltörvén, azokból nagyobb mennyiségű ruhadarabokat, ágyneműt és zsirt vitt el; — de közfigyelemre méltó azon sajnós jelenség is, hogy különösen a lótolvajlások a lefolyt 3 hó alatt nagyobb mérvben, és némely esetben vakmerőséggel párosult furfangossággal követettek el; jelesen: a szent-békallai plebános urnák, az uki és gyömörői korcsmárosoknak értékes lovai éjnek idején a zárt istállókba lopattak el, sőt annyira ment a tolvajok vakmerősége, hogy mind a három esetben a tulajdonos szerszáma és kocsiába befogva hajtottak el az ellopott lovakon, — ezeken kívül ellopott Hosszufaluból, Szt.-Gróthról, Szt.-Miklósról, Tapolezáról, P. Magyaródról, K.-Kanizsáról és Sármellékről is két és két összesen 18 darab ló; — juh pedig Kővágó-Eörsről 27 darab, Zánkáról 39 darab, és az orbányosfai majorból 14 darab sertés, N.-Kapornakból, Ormándról, Oroklánból, Szt.-Péterföldéről, Döbrétéről és Vindornya-Fokról összesen 27 darab; — szarvasmarha összesen csak 4 darab lopott el, u. m. Pókafáról 2 ökör Szent-Andrásról egy tehén, és Hosszufaluból egy üszű tinó; — a többi tolvajlások közül megemlítem még az olait, hol Frigy Jánostól 118 frt, — a turnischait, hol Morosa Ferencztől 120 frt, végre az andráshidait, hol Steindl Zsigmondtól 50 frt készpénz lopott el. — A stridói betörés és tolvajlás elkövetői kinyomozásában még most is működik a megyei főcsendbiztos; továbbá elfogattak a k.-kanizsai lovak — a zánkai juhok, a turnischai és andráshidai pénzek lopoi, — a többiekre nézve a nyomozás erélylyel folytatatik, és gyanuból többen vannak elfogva.

A megyei polgári törvényszéknél 1870 augusztus elsején maradt elintézetlen per 22. folyó ügy 32. összesen 54; — azóta beérkezett per 120. folyó ügy 1642 összesen 1762; — ebből elintézetett per 122. folyó ügy 1638, összesen 1760; — maradt elintézetlen per 20, folyó ügy 36 összesen 56.

Az árvaszéknél maradt hátralék 604, — azóta beérkezett 1480, összesen 2084, ebből elintézetett 1495, maradt elintézetlen 589.

A telekkönyvi hivatalnál maradt hátralékképpen előadandó ügy 10,604, azóta beérkezett 2876, — összesen 13,480. Letisztázandó 815, bevezetendő 350, kiadandó 815, — ebből elintézetett, és pe-

dig előadott 2836, tisztázott 3462, bevezetett 3040, kiadott 3462; — van tehát jelenleg hátralékban előadandó 10,644, tisztázandó 189, bevezetendő 146, kiadandó 189, továbbá tárgyalás eszközöltetett 66 ügyben, telekkönyvi kivonat kiszolgáltattott 654, hegyvámvátsági előterjesztés hitelesített 17.

A büntető törvényszéknél maradt hátralékban bűnper 124, egyéb folyó ügy 2. az óta beérkezett bűnper 97. egyéb folyó ügy 509, összesen 732. ezekből elintéztett bűnper 139, egyéb folyó ügy 506; — elintézetlenül van tehát bűnper 82, egyéb folyó ügy 5; az elintézetlen bűnperekben letartóztatva vannak 12-en, szabadlábon 119-en.

A megyei börtönökben 1870. augusztus 1-től maradt elítélt rab 317, itélet nélküli 9, összesen 326, az óta bekisérített 137, eljuttatott pedig 114, itélet következtében felmentett 11, — idejüket kiállva elbocsájtattak 159-en, országos fegyházba szállítottak 43-an; van tehát jelenleg a megyei börtönben elítélt rab 238. itélet nélküli 12, összesen 250.

Vége a közigazgatásnál marad 1870. augusztus 1-én hátralékban 95, az óta beérkezett 1853 összesen 1948, ebből elintéztett 1863, maradt elintézetlenül 85 ügy.

A kukorica törés, és burgonya szedés és bor szüret igen kevés kivétellel a megye egész területén bevégeztetett, és a mi a kukorica termést illeti, az mennyiség tekintetében jó, minőségre nézve pedig a tapolczai, szántói, egerszegi, muraközi járásokban, és a lövői járás egy részében szinte jó; — ezen járás másik részében és a kapornaki járásban középszerű, — sokkal kevesbé jó a burgonya termés, mely még a nyár derekán is szépréményekre jogosított; a később beállott gyakori és tartós esőzések miatt azonban mennyiségre nézve is alantabb áll, a jó középszerű termésnél, minőségileg pedig különösen a sárga faj majdnem egészen megromlott, és még kiszedés előtt a földben elrodhadt; — a kék faj, melynek termesztése mindinkább terjed sokkal jobban kiállotta ugyan a tartós nedveséget, de sok a hibás abban is. — Vége a bortermés, mely a megye sok birtokosa jövedelmének nevezetes ágát képezi az egész megyében kevés is, rossz is; — a késői tavasz óta egész éven át nem lévén az időjárás kedvező a szőlő kifejlődésének, még azoknak is rossz boruk lett, kik belátván, hogy a késői szüret sokat hoz a bor minőségéhez későn szüretelének, és miután az idén a gabnatermés — különösen mennyiség tekintetében sem vala kielégítő a vége felé közeledő év nem számítható a bő esztendő sorába. — Legvégül jelentem, hogy Horváth József megyei alpnéztárnok ur október hó végével lemondott hivataláról.

Z.-Egerszeg 1870 november 6-án.  
BÁRCZA SÁNDOR,  
elsőalispán.

### Allitsunk „Szeretet-házakat.”

(Vége.)  
Igy lón lehetővé, hogy a közoktatási ügyeinket vezérlő férfinak szives bátoritása mellett, a gondviselésben vetett hittel — és a magyar közönségnek emberszerető részvételében helyezett bizalommal e hó 20-án megnyithatjuk Balaton-Füreden a legelső magyar „szeretet-házat.” Az első évben, (míg t. i. Weber magyarul megtanul) németül is tudó 5—6 elhagyott fiút vehetünk fel, de különben az intézet 44 gyermekre van tervezve, és tanulva magyar leendő.

Ez intézetbe legalább 12 éves anyagiilag és erkölcsileg teljesen elhagyott, de

még nem romlott fiuk\*\*) vétetnek fel, kik kötelesek 16-ik évük betöltéséig ott maradni, — s bár az intézetnek magának is leendő néhány hold, a növendékek által mivelendő földje, de mihielyt életkoruk és elemi tanultságuk engedi, rendszeren befognak járni 3—4 évig a B.-Füreden már létező szálló- és gyümölcsfa-mives felső iskolába elméleti és gyakorlati oktatásra; s így 16-ik évük betöltésével a szöszösi kertészeti munkákra meglehetősen képzettséggel lépnek ki az intézetből, melynek előjárósága iparkodni fog a kilépők számára jóházaknál szolgálatot szerezni.

Atyám szívesességéből annyi épületet kaptunk, melyben az intézet egyelőre elhelyezhető, s a legszükségesebb felszerelés is már megtörténvén a gondolat létesült ugyan, de teljes kifejtésre s biztosítására sem anyagiilag, sem munkaerőmet illetőleg képes nem vagyok, különben is ily intézet lételenek nem szabad egy halandó szegény sorsától függeni. Ennélfogva egyfelől a balaton-felvidéki népnevelési együletet szándékozom legközelebbi közgyűlésen felkérni, hogy a füredi szeretetházat vegye át, s az én erőtlenségemet gyámolítsa, másfelől a tisztelt közönség részvételéhez fordulok, felkérve minden ember-szerető polgártársamat, sziveskedjék könyörödmányával gyámolítani az első magyarországi „szeretet-házat”, melyben a hazának szegényei nyelv- és valláskülönbség nélkül fognak neveltetni.

Nem egy, még ezentul létesítendő, s tán el is maradható terv kivételéhez, hanem már egy valósított eszme kifejtésére kérem fel a t. közönség támogatását. Azonban, hogy hány növendéket vehetünk fel, s mennyi tanerőt alkalmazhatunk, az minden esetre az adakozások eredményétől függ.

Az adakozások eredménye pedig a gyűjtők buzgalmitól függvén, hazafiúi bizalommal bátorodom a t. szerkesztőséghez a 128. számú gyűjtő-ívet azon tiszteletteljes kérelemmel megküldeni, hogy méltóztatásuk ismerősei körében gyűjtést eszközölni, s az ívet f. évt dec. 31-ikéig visszaküldeni. Bizonyosan legszebb karácsonyi vagy újévi ajándékkal fogja a t. szerkesztőség a hazai szegényeit megörvendeztetni.

Elfoglaltságom lehetlenné tevén, hogy a begyűlendő pénzeket magam rendben kezeljem, e fáradságot barátaim voltak szivesek elvállalni, s az ivatek kérem vagy b. Eötvös Lorandhoz (Pest, Erzsébet tér 10. sz.) vagy Szilassy Aladárhoz (Pest uri-utca 21. sz. vagy b. Huszár Imréhez (Pest, Tükör-utca 1. szám.) küldeni.

A beküldött ivatek nyilvános nyugtaulapokban fognak közzétetni. Hasonlóul az intézet előjárósága évenként nyilvános számadást teend közzé az összes vagyon hova fordításáról, és miként kezeléséről.

Azonban bármily fényesen sikerüljön is a füredi szeretet-ház, de a szükséghez képest ezt csak első kezdetül kell tekintenünk. Sajátképeni ohajtásom az, hogy azon mérvben, a mint alkalmas nevelőket szereshetünk, az ország minden vidékein állítsunk férfiak és nők számára hasonló „s z e r e t e t h á z a k a t.”

Felfogásom szerint ez mindenütt, de különösen viszonyaink között, első sorban a társadalmi tevékenység feladata, melyet az államnak inkább csak támogatnia kell segítyésével.

Bátor vagyok tehát indítványozni, hogy alakuljon e célra egy országos társulat, melynek feladata legyen:

1-ör kezdeményezéseivel, közreműködéseivel, s a mennyiben szükséges anyagi gyámolítással is az ország különböző vidékein szeretetházakat állítását eszközölni, részint az által, hogy közvetlenül e társulat maga állít ily intézeteket, részint az által,

hogy erre egyes községek vagy társulatokat buzdit s erkölcsileg s anyagiilag segít,

2-szor és mindenek előtt alkalmas nevelők kiképzéséről gondoskodni,

3-szor gyűjtéseket eszközölni, és szükség esetén a törvényhozástól is segítyt kérni, és

4-szer általában a szegény munkás nevelés-ügyet az országban összehangatosan vezetni.

A második pontra nézve megjegyzem, hogy Bernben megkértem Kuratli urat, kész volna-e tanító-képezdéjében magyar ifjakat is felvenni? s ő azt felelé, igen szivesen, de csak kipróbált jellemeket, miután itt fődolog nem annyira az oktatási talentum, mint a nevelői jellem, a bebizonyított odaadás, humanitás, türelem és munkásság. A füredi szeretet-ház vezetője Weber, Kuratli képezdéjében tanár volt, s így a tanítók képezéséhez is értvén, a vállalkozó ifjakat első évre Füredre lehetne küldeni, s az ott magukat kitüntettek második évre Bernbe. Fkként Füreden kicsibe tanító-képezdék is lenne.

Tisztelettel felkérem mindazokat, kik az ügy iránt érdeklődnek, legyenek szivesek ez indítványomhoz sajtó útján hozzá szólni hogy az eszme tisztázassék, még mielőtt valóstításához fognánk.

Budán, nov. 1870.  
MOLNÁR ALADÁR.\*)

Inke, nov. 18-án.

Terézky József urnak a Zala-Somogyi Közlöny 46-ik számában közölt „Köszönnel vagy fával tüzeljünk-e ezentul?” című cikkére van szerencsém következő észrevételeimmel válaszolni.

Régi dolog az, hogy ki egészségére, eszére, ereszényére, étvágyára, végre testi élvezetére mit sem ad, annak kár élne a világon. — Ezzel azonban csak azt akarom bizonyítani, hogy az egészség első kincs az életben és szabad reménylenem, hogy T. ur ezen élvezetnek szinte nem ellensége, ismétlem, hogy az egészség mindentünk az életben, sőt rendkívüli és nem sejtett csapások közepett ez vigasztalja lelünk, az egészség segédcsarnyai alatt előre törekvő lélek képes a gazdaság, ipar terén foglalkozni, hogy az által családjának fűntartását és az általános emberi közjólétet előmozdítsa. Azért tehát, hogy egészségünket drága pénzért a gyógyszer-tárból ne kellessék megvásárolni, úgy igen sok és gyöngébb complexiváló bíró családnak egy-általán nem ajánlom a szénvel való tüzelést; hogy a község és annak illő szénsav ereje mily hatással bír az ember egészsége megromlására, azt tapasztalhatjuk leginkább a rémes község bányák körében élő emberekknél, — kik ugyan lelkileg erősek, de testileg kiaszott gyöngö kűsejű egyének, ezek ugyan vidáman üdvözlik egymást naponta, midőn alkonyatkor munkájuktól haza mennek, ki sem olvassa le arczukról a nap áldozatkész fáradsáimait, — melyet a bánya sűrű és kellemetlen légköre még maladicusabbá tévesen, ott terül el fölöttük a messze láthatár távolában a bánya aknáiból kibözögő fermentált szénsavas légkör, hogy az egészség és az élet megrövidítését mennyiben idézi elő a községbeni tüzelés, azt bizonyíthatják oly egyének, kik azzal foglalkoznak; u. m. bányászok, gépészek, kovácsok, és több más sora üldözö családok, kik kénytelenitve a község tüzelésre, azzal főzik vagy süttik napi kozmás ételüket; — láttam szemtanuja voltam, hogy az Esztergom megyében fekvő Dorog és Tokodi nagy közsételepeknél, hol a bányatisztesség pénzén vásárolt és általam kiszolgált tüzelő ülfával készített napi ételét, igaz hogy ott a fának öle loco az erdőben 3 ftot kostált s miután az erdőből vezető jó mellékuton volt haza szállítható, — így a házhoz állítva, mely 2 óra távolság volt, a fának öle 5 ft. 50—60 kr. árba került. — Hogy T. urnak Kanizsán az ülfá sokba jön, azt nem lehet csodálni; — de mind annak ki az oka, mint részben az országgyűlés és maguk a hazai polgártársak, kik sem a fő országutak, sem a mellékutak javítására semmit, az az igen csekély fordítanak, magában a városban térdig érő sarat kell gázolni, sőt egyes tekintélyes urak háza előtt csak bot segítségével lehet tova jutni, ez okozza azt, hogy a fuvaros a szállítást csak szükség esetén és akkor is dupla árért teljesíti, ez okozza azt, hogy nálunk helyben, mely Kanizsához 2 1/2

óra távolság, itt az elkészített és ölle rétegelet 3, hossz 3, 8, átmérőtt hasábok 6, 7, átlag kiterjedésben bűkk és gyertyán fának ölet 3 ft. 50—4 ft-ért adjuk a szállítás egyéb mellék kiadással együtt 2 1/2 óra távolságra 8 ft. kerül öle a hasábfának 11—12 fruba; — vegyük most azt, hogy egy ölfá, mely nyers állapotban 50—55 mázsát nyom helyben az erdőben alig kerül 8 kr-ba, mázsája, — igaz hogy a majna melletti frankfurti község az erdő pusztítása és az emelkedett faarak következtében szintén kénytelenitve 1865 óta a házi tüzelésre közeget használni, úgy van az Franciaország egy részében is, 1860-ban Fould volt pénzügyminister azon törvény javaslatot terjesztő az országgyűlés elé, hogy minden devastált erdő térek ujjonnan beerdősíttessenek, azonban a fa hiány tekintetében tessék elhinni nem irigylen sem a francziák, sem pedig a frankfurtiak sorsát, — és én inkább eszem a bűkk vagy caeria parázsa mellett nyáron sült malacz és pástor pecsenyét; mint a község gőzölő tüze mellett készült auflaufot.

Egyébként iparkodjunk észszerűen elgyitott állapotok újja erdősítése által a szép magyar hazánk egyes területeit emelni, iparkodjunk az erdőkezelés és annak fűntartására szükséges törvényt megalkotni, főleg az országutak és a mellékutakat Holland és Belgium mintája szerint kezelni és akkor remélem, hogy nem lesz okunk az erdők és a fa drágaság iránt panaszt emelnünk.

NEUSZIDLER  
füredész.

### Levelezés.

Szombathely 1870. nov. 16.  
(A megyei életből. Kletzer Ferenc hangversenye. Gazdasági viszonyok.)

Hogy megyénk községi kerületében megürült képviselői állás legközelebb betöltendő leszen, azt úgy hiszem az országos lapokból már mindenki tudja s így ennek felemlítésével ujjadgot nem jelzek; azonban az még is be illeik ujjadagnak; hogy az oly sok jeles és tudományos emberéről híres Vas megye nem tud kebelebből egy képviselőnek valót kijelelni, hanem bekalaudozza egy vállalkozóért hetodhét országot, mint az a rossz gazda, ki elhanyagolt birtokával többé boldogulni nem tudván, messze vidékről hoz rá egy jó hiszemű haszonbérlet. Ezen hasonlatosság egy kissé sántit ugyan, azonban a dolgok állásával szembe annyira mennyire viszonylagosnak mondható. — A legközelebbi megyei közgyűlés egyike lesz a legérdekesebbeknek, a minthogy két szolgabírói és egy — de valószínűleg két esküdti állás vár betöltésre; pro et contra már is annyi mindenféle kombinációk láttak napvilágot, hogy a tájékozhatás: lehetetlen. A pártállás valószínűleg élos szinezetet nyereud.

Folyó hó 10 ik és 12-én tartá meg Keltzer Ferenc gordonka művész hangversenyeit, első izben szép számu — masod izben gyér közönség előtt, mely utóbbi sajnos körülmény azonban nem a művészet iránti részvétlenségnek, hanem a kellemetlen időnek tulajdonítható. De szóljunk az előadásokról. Kletzer Ferenc valódi művész a gordonka kezelésében; azok a viharosan kitért, azok a lágyan folyó s végre elmosódó panaszos hangok, melyeket nyiretytyűjéből kicsalt, majd taps viharra ragadák, majd az érzékenyülés néma caendjére kényszeríték a közönséget, még változatos gyors hang futamaival a zene ismerőknek nagy totzés nyilvánítását idézte elő. Vogritsch Miksa zongora művész ur is a várakozás legmagasabb fokáig töltötte be szerepét; különösen Liszt Ferenc szerette Rákóczy indulójával, melyben az a rész, hol a dallam a hangzavar közül mint üvegharang csengése vált ki, kitörő „éljen, riadásban nyilvánult, elismerést aratott. Kletzer Valeria asszony melodráma szavalatára nézve, melyet a gordonka simuló — és a zongora egyes ütési hangjai kísérték, — Gyulay Pál az „Eji látogatás” című gyönyörű költeményének előadásában az érzéseknek mind szavakban mind arczminikában oly hű kinyomatait adá, hogy a jeles költő sem érezhetett nagyobb elfogultságot akkor, midőn költeményét készíté, mint a minőt átértett a közönség az előadás alatt. Bizonytal nagy irt hagyott betöltetlenül lelkében az, ki Kletzer Ferenc hangversenyeit végig hallgatni elmulasztotta.

Időjárásunk kielégítő a mennyiben jobbat november közepe táján már nemis várhatunk. Gazdáink kello időben kelloleg elvégezhetők özi munkájukat,\* mi a mezők viruló vésésein eléggé észlelhető; ha a jövő tél és tavasz nem hátra, hanem előmozdítja lesz a természetnek, gazdag aratásnak nézhetünk elébe.

R. K.  
\*) Kanizsa vidékén másképp van, minden gazdászati és szöszösi munkával elkéstek. Szerk.

Folytatás a mellékleten.

\*) Magyarul az intézet alapját, jellegét s célját leginkább kifejezőül találtam a „szeretet ház” elnevezést annyival inkább, mert a német Rettungs-Anstalt, a franczia Maison de correction, s az angol Begged-School, inkább oly intézeteket jelentenek, hová már vásott gyermekeket vesznek fel. Ha valaki jobb nevet talál, szivesen elfogadom.

\*\*) E fiuk lehetnek akár árvák, akár pedig ölyanok, kiknek szűli sem anyagiilag, sem erkölcsileg nincsenek abban a helyzetben, hogy gyermeküket neveljék.



## A legjobb és legbiztosabb sorsjegyek részletfizetési megvevése,

melynél minden vevő az egész nyereményre egyedül játszik s az eredeti sorsjegyet minden órán átveheti.

**Magyar díjjutalék kölesonsorsjegy,** huzások febr. 15. maj. 15. aug. 15-én s nov. 15. 24 részletfizetésben á 5 frt. Első részlet 5 ft 63 kr. Főnyeremény 100,000 frt.

**1864-ki államsorsjegy,** huzás: decz. 1. (évenként 5 huzás) 20 részletben á 8 frt. Első részlet 8 frt 63 kr. Főnyeremény 250,000 frt.

**Hitelsorsjegy,** huzás jan. 2-án (évenként 4 huzás) 20 részletben á 10 frt. Első részlet 10 frt 63 kr. Főnyeremény 250,000 frt.

**1839-ki Rothschild-sorsjegy,** főnyeremény 210,000 és 300,000 frt. Egész 32 részletben á 25 frt. Ötöd szinto 32 részletben á 5 frt. Ezen sorsjegyeknek egészben már csak 6 huzása van, és minden vevőnek az egészben 300 frt. az ötödnel 60 forot biztosítok a vételárán fölül.

Ki mind a négy sorsjegyet összesen részletfizetésekre tölem veszi, minden díj nélkül adok 10 db Concordia sorsjegyet a nagy ezüst sorsoláshoz, melynek huzása 1871-évi febr. 28-án lesz. (485-5,3)

**Igervények** 1864-ki Hitel 2 frt 50 kr. 3 frt 50 kr. és 50 krajczár bélyeg.

Vidéki megbízások utánvet mellett is eszközöltetnek és jegyzékek ingyen megküldetnek.

# FISCHER M. L.

Váltó-ház a „Fortuná”-hoz, Hatvani utca 16. sz. Pesten

## 6000 csemete!

A nagy-kanizsai uradalomhoz tartozó bánfai pusztabeli gazdasági faiskolában van hatezer darabon felül, — képzelhetőleg legszebb, — két éves

## Őszi-baraczk vadonez-csemete

darabja három krajczárjával eladó, a tisztelt venni szándékozók kívánata minden órán a legpontosabban kielégíthetők

a nagy-kanizsai uradalom által.

## Játékárúk és társasjátékok.

Ilyu és öreg, szegény és gazdag számára olyan dicsvánások és olcsó raktára, a milyen Bécsben több nem létezik. Tanulók számára tudományos játékok, és minden koruk számára roppant választékkal érdekes társasjátékok.

### Kivonatossá árjegyzéke a játékarúknak:

Pompásan díszített babak ajándékjátékok szag nélkül. db-ja 3, 5, 30, 50, 80 kr. 1, 2, 3, 4 ft. Babák 8, 10, 15 kr.; konyha, italid, bolt, díszes 10, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 10000, 15000, 20000, 30000, 40000, 50000, 60000, 80000, 100000, 150000, 200000, 300000, 400000, 500000, 600000, 800000, 1000000, 1500000, 2000000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 8000000, 10000000, 15000000, 20000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 80000000, 100000000, 150000000, 200000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 800000000, 1000000000, 1500000000, 2000000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 8000000000, 10000000000, 15000000000, 20000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 80000000000, 100000000000, 150000000000, 200000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 800000000000, 1000000000000, 1500000000000, 2000000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 8000000000000, 10000000000000, 15000000000000, 20000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 80000000000000, 100000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 800000000000000, 1000000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 8000000000000000, 10000000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 80000000000000000, 100000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 300000000000000000, 400000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 800000000000000000, 1000000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 3000000000000000000, 4000000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 8000000000000000000, 10000000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 30000000000000000000, 40000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 80000000000000000000, 100000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 300000000000000000000, 400000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 800000000000000000000, 1000000000000000000000, 1500000000000000000000, 2000000000000000000000, 3000000000000000000000, 4000000000000000000000, 5000000000000000000000, 6000000000000000000000, 8000000000000000000000, 10000000000000000000000, 15000000000000000000000, 20000000000000000000000, 30000000000000000000000, 40000000000000000000000, 50000000000000000000000, 60000000000000000000000, 80000000000000000000000, 100000000000000000000000, 150000000000000000000000, 200000000000000000000000, 300000000000000000000000, 400000000000000000000000, 500000000000000000000000, 600000000000000000000000, 800000000000000000000000, 1000000000000000000000000, 1500000000000000000000000, 2000000000000000000000000, 3000000000000000000000000, 4000000000000000000000000, 5000000000000000000000000, 6000000000000000000000000, 8000000000000000000000000, 10000000000000000000000000, 15000000000000000000000000, 20000000000000000000000000, 30000000000000000000000000, 40000000000000000000000000, 50000000000000000000000000, 60000000000000000000000000, 80000000000000000000000000, 100000000000000000000000000, 150000000000000000000000000, 200000000000000000000000000, 300000000000000000000000000, 400000000000000000000000000, 500000000000000000000000000, 600000000000000000000000000, 800000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000000000000, 100000000000000000000000000000000000000, 150000000000000000000000000000000000000, 200000000000000000000000000000000000000, 300000000000000000000000000000000000000, 400000000000000000000000000000000000000, 500000000000000000000000000000000000000, 600000000000000000000000000000000000000, 800000000000000000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000000000000000, 100, 15000000000000000000000000000000000000000, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 100, 15000, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 100, 15000, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 100, 15000, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 100, 15000, 200, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1500, 2000, 3000000

# 1839-ki nagy ROTHSCCHILD sorsjegyek részlet nélkül.

Hogy ezen, a legnagyobb nyereményvel kínálkozólag kiállított sorsjegyek, azok számára is megszerezhetőek legyenek, a kik azok árát egyszerre le nem tehetik és részletekben nem akarnak fizetni,

## HUSZADRÉSZNVI RÉSZLET-JEGYEKET

adunk ki az 1839-ki Rothschild sorsjegyekről, melyekből már csak 6 huszad részlet lesz; s a főnyerő: 300,000 frt p. p., a legkisebb 500 frt p. p.; — az által tulajdonosi joga lesz a vevőknek arra, és azzal minden ezután húzásban részt veszen; és magának egymásután különféle sorsjegyekre szerezhethet tulajdoni jogot. A befizetés csak 10 frt egyszer mindenkorra; mire a törvényesen kiállított okmány kiadatik, a series szám kitételével. A kihúzott series-sorsjegy után nyereményt biztosítunk az eladáskor: és kések vagyunk az eredeti részlet-sorsjegyet bármikor, a napi árfolyamhoz képest 1 frt differentiával visszaváltani; s erre előleget adni. Nem sokára bizonyosan négyszerezett áron fognak ezen sorsjegyek elkelní, a névszerinti árhoz képest, minthogy azok most már nehezen kaphatók.

6 frt részletfizetésre adunk:

100 ftos magy. sorsjegyet 120 ftjával; 100 ftos 1864. nagy sorsjegyet 156 ftjával; 1/5 1839. nagy sorsjegyet 156 ftjával.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvétellel is fogantositatnak.

**MAGAZINER & STERK,**

bank- és váltó-tulajto Deák Ferencz utca 7. szám Pesten.

490—5,1

## Keller Ignác

Nagy-Kanizsán, (462—6.)

Empfiehl sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Auch mache ich ein k. k. Militär und verohrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen von besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigt berechnen.

Auch werden von mir gekaufte Waaren zu reparieren angenommen.

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek és gyermekek számára való topán-rak-tárát, a legjobb minőségűeket a lehető jutányos áron.

Ugyazinté figyelmebe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi korból elfogadok és készítek, az árt legjutányosabban számítom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavításra elfogadom.

## KARÁCSONYI ES UJEVI ajándékul!

### FIGYELMEZTETÉS!

Egy idő óta kereskedők pompás hirdetések által roz órákat ajánlanak a t. ez. közönség, különösen a vidéki lakosok félrevezetésére. E kereskedők sem órák, sem — mint állítják — óragyárosok, ennél fogva az órák belszervezetéről legkevésbé értelmük sincs. Eladnak például avult lógonyművet, pakfongállványban mint új szabatos műszerű órákat, valamint másféle legközségesebb órákat valódi angol órák stb. Azért óvakodjék mindenki ilyféle haszontalan órák bevételétől.

A ki egy valóban jól rendezett és olcsó órát akar venni, forduljon a jó hírnevű óráshoz.

ki általában csak az óragyártással foglalkozik.

**HERZ M.**

Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6.)

## HERZ M.

polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6. Aussenseiten des Zwettelhofes) számos év óta jó hírnevben részesülő legdusább tartalmu

### ÓRA-RAKTÁRA

ajánlja mindennemű jól rendezett óráit nagy választékban, egy évi jótállás mellett, a következő árjegyzék szerint.

Genfi zsebórák.

(471—13, 6—11.)

kitűnő minőségűek a cs. k. kémlészeti hivatal által megpróbálva.

Minden szabályozott órától jótállási jegy adatik. A nem szabályozott drbja 2 ftal olcsóbb.

#### Férfi órák.

Exlat henger ór. 4 rub.	10—12 ft.
aranyker.	
rugóval	13 14 ft.
kettős fűdéssel	15 17 ft.
kristály üveg.	14 17 ft.
horgony r. 15 rub.	16 19 ft.
fin. exlat lappal	20—23 ft.
kettős fűdéssel	18 23 ft.
finomabb	24 28 ft.
ang. h. krisz. üv.	18 25 ft.
horg. hadiör. k. lap	24 28 ft.
remontoire a nyak-nál huzandó fel	25 30 ft.
rem. kettős fedél	35 40 ft.
jegecsüveg	30 36 ft.
horg. hadi	38 45 ft.
Arany hengerór Nr. 3 ar. 8 r.	30 36 ft.
horgony 15 r.	34 44 ft.
finom. ar. lap	45 60 ft.
kettős lappal	55 65 ft.
aranyker.	
pennyel	65 70 80 90 100—120
jegecsüveg	42—60 ft.
Arany exil. ar. lap	50, 75,
remontoir	+ 80, 90 100 ft.
- ket. lap.	100, 110, 120 150 ft.
Vadász és munkás remontoir pakfong	
talim aranyokban	13—47 ft.
Hölgy órák	
Exlat exil. 4 és 8 r.	13—18 ft.
Arany	25—30 ft.

email.	30 36 ft.	ellenőrzés	40—48 ft.
hölgyórák ar. lap.	35 40 ft.	Legnagyobb választék a leg-	
email. gyémánt.	38 48 ft.	díszesebb párisi bronx órákban.	18,
kristálylappal	36 45 ft.	20, 22, 25—30 ftjával; — ugyanaz	
kettős lap 8 r.	40 48 ft.	ütőművel 28, 30, 35, 40, 50, 60	
email. gyémántok.	50 65 ft.	— 100 fttal.	
hölgy horg. órák	40 48 ft.	Legnagyobb raktár legkorábban.	
jegecsüveg	45 60 ft.	Tulajdon gyártmány, két évi	
kettős lappal	50 66 ft.	jótállással; Naponta felhuzandó 10,	
remontoirok 60, 70, 80, 90—100 ft.		11, 12 ft. — Minden 8-nap felhuzandó	
ket fűdél. 90, 100—110 ft.		16, 17, 18, 19, 20, 22 ft. — Ugyanaz	
Azonkívül mindenféle óranem		óra- és állórattással 30, 33, 35 ft.	
készletben van.		— óra- és négyedórattással	
Exlat órák 1—1.50-ig aranyoz-		48, 50, 55 ft. Hónapos regulatour	
tatnak.		28, 30 32 ft. Coomagolás. ingaórák	
Exlat óraláncok 2 frt 50 kr.		nál 1 frt. 50 kr.	
3. 4. 5. 6. 7. 8. 10 12 ft.		Minden javítások lehető leg-	
Arany óraláncok 18. 25. 28.		jokban végeztenek. Vidéki megren-	
30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100. ft		delések az összegnek kétszázban bekü-	
Keltő órával 7 ft.		dészo nagy postáni utánvétel mellett	
Keltő órával, mely a kel-		legpontosabban teljesítetnek. Meg	
tésnél gyergyát gyújt 9 frt. — Biz-		nem feljeli órák kicseréltetnek.	
tosító keltő, riasztó tűszel, mely		Órák cserébe is elfogadtatnak.	
egyszermind gyergyát gyújt 14 frt.		Külön kivánatra küldök bejött össze-	
— Párisi keltő óra díszes bronx-		gekért aránylag órákat és láncokat	
tokban 12, 13—14 ft.		vásárlására, és a meg nem tartott	
Hordozható órági ellenőrző órák.		árúért járandó összeget visszaküldöm.	
— Horgonyfélé, rubinnal, az		Kérem figyelembe venni!	
eddig létezők közül legjobban hasz-		Minden áron legjobba szerűek	
nálható minden vaspályaudvari Grr-		és kereskedők vagy nem órák ál-	
szere, színházakban, gyárakban stb.		tal ajánlottakkal össze nem vegyie	
Ezen óráknak mindegyike úgy van		rendszerezve, hogy hat különféle helyen	
szerezve, hogy hat különféle helyen		használhatók.	

Jó, valódi s hibánélküli vászon árúér kezeskedve!

METH S. Bécsben, Rothurmstrasse 29-dik szám alatt,

## rumburgi vászon- és fehérnemű raktára

itt küszö teszi új árjegyzékét. Tartózkodom minden hangzatos dicsérettől s csupán azt bátorodom figyelembe ajánlani, hogy t. vevőknek szabadságukban áll a tölem vett cikkeket, ha azok bárm. okból nem teljeseleg, bármintesen visszaküldeni, mire a fizetett ár postai úton azonnal megtérítetik. Megrendelések az összeg beküldése után vagy postai utánvét mellett, bárholvá lelkületesen és pontosan teljesítetnek. — Kivánatra a vásznakból minták bérmentve küldetnek. Férfi-ízekre a nyakbőség mértékét kérjék megküldeni. A levelek czimezendők:

METH k. k. Hoflieferant in Wien, Rothurmstrasse Nr. 29.

Vevők, kik 25 frtig vásárolnak: egy finomul himzett batizst-kendőt; 50 frtig vásárlók: egy fél tucsz francia batizst-kendőt szines szegélylyel; 100 frtig vásárlók: egy díszes asztalterítőt kapnak ráadásul.

### ARJEGYZÉK: (484—12,3)

1 db 30 rőfös jó színi fonál-vászon, gyári ár, 16 ft, most csak 8 ft.	1 db 30 rőfös valódi rumb. vászon 18 ft, most csak 9 ft.	1 db 30 rőfös holl. vászon 20 forint, most csak 10 ft.	1 db 30 rőfös fehérített creasvá, 20 ft, most csak 12 ft.	1 db 30 rőfös valódi rumb. vászon 26—32 ft, most csak 14—16 ft.	1 db 40 rőfös hollandi szőrvászon 32 ft, most csak 16 ft.	1 db 36 rőfös kitűnő rumburgi-vászon, főleg ágyneműkre alkalmas 30 ft most csak 15 ft.	1 db 40 rőfös valódi rumb. vászon 38 ft, most csak 17 ft.	1 db 30 rőfös hollandi szővő gyári ár 38 ft, most csak 18 ft.	1 db 50 rőfös valódi irlandi szővő, 44—48 ft, most csak 22—24 ft.	1 db 50 rőfös kit. belgiumi szővő, legalkalmasabb férfi-ízekre 52—60—70 ft, most 26—30—35 ft.	1 db 60 és 61 rőfös legnehezebb és legalkalmasabb férfi-ízekre és 28, 29, 32, 35, 40 42, 45, 50, 55 60 ft.	1 szegénőkkül lepedő, 3 r. hosszú, 2 rőf széles, 3 ft-től 3 ft 50 krig. 2 1/2 rőf széles 3 ft 50 kr. 4 — ftig.	1 tucsz valódi fehérvászon kis zseb-kendő 1 frt 20 kr.	1 tucsz valódi fehérvászon zseb-kendő nagy fajtából 2.40—3 ft.	1 tucsz valódi fehérvászon zseb-kendők. (hölgy-zseb-kendők) 3 frt 50 krtól 4 5, 6—7 ft.	1 tucsz legújabb, legfinomabb és
legjobb francia vászon batizst zseb-kendő. 5 jour-szegélylyel és szines csipkékkel 10 ft.	1 db 30 rőfös szines ágy-kanavász 14—20 ft, most 7, 8, 9, 10 ftig.	1 tucsz szines vászon-zseb-kendő igen finom és tartós, 4, 5, 6, 7—8 ft.	1 tucsz batizst vászon-zseb-kendő, fehér vagy szines szegélylyel csak 7, 8, 9, 10—12 ftig a legfinomabb.	1 tucsz vászon damaszt-asztalkendő 5, 6, 7—8 ft a legfinomabb.	1 tucsz kávé vagy thea-asztalkendő, vászon-damasztól fehér és szines 2.50 kr., 3—4 frtig a legfinomabb.	1 rumburgi damaszt asztalkendő 6 személyre 5, 6, 7—8 frtig a legfin.	1 rumburgi damaszt asztalkészlet 12 személyre 10, 12, 14—16 ft a legfin.	1 db 20 rőfös nagyon jó piqnő-bar-cheat 12, 14—18 ftig a legfinom.	Chiffon, igen finom és ép oly tartós, mint a vászon ízekre, gatyákra, és alsószoknyákra használható; rőfe: 25, 30, 35—50 kr. a legfinom.	1 Pamut-graddi, atlasz-csikkokkal, ágyneműre különösen alkalmas, rőfo: 30, 35, 40—45 krig a legfin.	1 női ing hollandi vászon 1.50—2.50.	1 női ing kitűnő rumburgi- vagy hollandi-vászonból, finom himzés-sel, csak 3 frt 50 kr., 4, 5 ft a legfin.	1 női ing kitűnő rumburgi vászonból, legújabb párisi mintára készíttve, csak 5, 6, 7, 8 ft a legfinomabb.	1 Női téli- vagy éji ingek, finom vá-		
szonból divatos szabással 3, 4—5 ft a legfinomabb.	1 női-ing jó vászonból huzóval 1 frt 50 krtól 2 frt 50 krig a legfin.	Női-nadrágok finom schirding vagy barchetből, vagy pedig jó minőségű vászonból, simán vagy himzeve 2, 2.50, 3, 3.50—4 ft a legfin.	Női éji-felöltő (corsette) himzeve, vagy himzés nélkül 2, 2.50 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8 ft a legfinomabb.	Női alsószoknyák igen jó barchetből 3, 3.50—4 ft a legfin.; 1 női alsószoknya a legfinom. piqnő-barchetből 4—5 ft a legfinomabb.	Valódi angol fehér és szines schirting-ingek, nagyon finomak és jók 2, 2.50 kr. 3—4 ft a legfinom.	Uri-ízek, a legjobb rumburgi- vagy hollandi-vászonból 2 frt, 2 50 kr., 3, 4, 5—6 ft a legfinomabb.	Uri-ízek, legfin. batizst mellbététtel, legelegansabb 5, 6—12 ft a legfin.	Flanell uri téli-ízek legfin. és legeleg. minden szinben 3, 3.50, 4, 5—6 ft.	1 tucsz. ur-ízek szerint 2.50—5 ft. a legfin.	1 tucsz. ur-kézeltő legúj. francia s angol divat szerint kiáll. 4.50, 5, 6 ft.	Uri-gatyák, igen jó a tartós vászonból félig magyar szabással 2.50 3, ft a legfin.	1 tucsz. francia szabás 2, 2.50, 3 ft a legfin.	Uri gatyák, igen jó és tartós vászonból, magyar szabással csak 1 frt 80 kr., 2 frt 50 kr. a legfinomabb.	1 tucsz finom női-harisnya 6, 8, 10—12 ft a legfinomabb.	1 tucsz férfi-harisnya 4, 5, 6, 7, 8, 9—10 ft a legfinomabb.	

Igen tisztelt veivőim különös megelégedésről leendő tanúságot tesz az 1867. évi postakimutatás melyszerint alólirt 15.000 postaküldeményt és az 1868-iki, melyszerint 10.800-at adott fel. E számot egyetlen idevaló fizeti ház sem érte el.

Hogy az Amításra számlított összeg alá jegyzettek az enyémrel fel ne oserültessenek, tisztelettel kérem, gondosan cizmezni a leveleket: FRIEDMANN A.-hoz; Bécsben, Praterstrasse 26.

Minden nem tetsző tárgy visszavételük vagy felsoroltatuk. Új bizonyítéka a szigorú becsületességnek.

# (278—h) Egyedüli raktár Ausztria számára Legujabb találmányok.

## Intés. POMPADOUR-PASTA,

Am általam kereskedésbe hozott mely kitűnősége által általános elismerést érdemelt ki, darab idő óta több ezer által hamisított. Szolgálatot tehát ez tudósításul a t. közönségnek, hogy a valódi eredeti arcpasta egyedül csak a cégünk kaplatho. Ez szolgál minden arcpastának tökéletes eltávolítására. Atkák, szepők, májfoltok eltűnnek a kiválték megfíjál a szepül az arcz. — Egy tégely 1 ft 50 kr.

Minden lehetséges. Ki hitte volna, hogy még oly eszköz, mely megkíméli a szemet a cizmánának sötétkezésénél? Egyszerű szellemű emberek ez, mely megkíméli a szemet. A gépeseke utasítással 25 kr.

Nincs többé fogfájás. Rheuma vagy megfázás következtében szárazított mindennemű fogfájás, az új berlii fogcsépekké által egy perc gyógyítatik. A garancia annyira biztos, hogy eredménytelenség esetében a pénz visszaadatik. 1 üveges utasítással 80 kr.

Fényesítő pasta. Megbecsülhetetlen hátszere, melylyel minden elavult és elvakult butort stb. legnagyobb könnyedséggel legszébben kifényesíthet. Egy doboz utasítással (elegetű egy butorgarnitúra) 80 kr.

Ezért tisztító-golyó, kitűnő szer minden homoyossá vált ércszárgyákat fehérre és újvá változtatni, nélkülözhetlen arany- és ezüst-műveseknél, 1 db 5 kr.

Minden óráknak regulátora a regulált napóra compassal, mindenkinek legjobban ajánlható, minthogy ezen bizonyára bizonyos óra után minden gépezeti órat igazítani lehet, 1 db szom 25 kr.

Mosó por. — Ezen por használásánál idő, munka és pénz megtakarítható. A legnagyobb emellet az, hogy a ruha inkább kiimellit, mint rendez előkészíteltekül. — Egy fontos csomag ára 22 kr.

Amerikai szabadalom. biztosító-lakatok, kitűnő szerkezet, biztos minden betérés ellen, 1 darab kisebb alakban 30g 40, 50 kr., egy nagyobb 70, 90, kr. 1 ft 10 g. 40, 50 kr. — Utazótáskához 1 db 25, 40, 50 kr.

Czézserlek a nadrágmentők, melyek a nadrágot rész időjáráskor pisztítás ellen védik, 1 pár 10 kr.

Angol ollók. Legjobb aczéllal 1 szabási olló legenyebb 25—45 kr., 1 himző olló legenyebb 20—30 kr., 1 ollószár 10 kr.

Nagy előnyt nyújtanak az új gép-írók, megtakarítják az unalmas hegyezés és biztosították a hegy törése, 1 db fával szegve 10 kr. csontba 15 kr., 1 db tolltároló és kés-szel 90 1 db unio-radigummi íróp- és tintára 5 kr.

Hogy lábbal megóvja a nedvességtől, erre gondja legyen mindenkinek, minthogy ez az egészségét fenntartja. Ez elvételik a Metzger-féle bőr-szalmány által, mely a lábbelit puhává és áthatlaná teszi úgy, hogy a cipő, bármédig taposá legyen is a víz, sarat, bármég sem érezhetni benne nedvességet. 1 ft, 60.

Kitűnő lakfénymáz kautschukkal vegyült, hogy a bőrt tartósá tegye, 1 doboz (1 ft) 30 kr.

A legujabb ligroin-tűl szereszm (szébben hordható) a leggyakorlatibb e nemben, nem dohányszám számára is ajánlható; közönséges tűl szereszm formájára, lámpával van egy bekvéve, mely néhány órára való gyúanyagot vesz fel úgy, hogy gyakran adódó alkalommal legott világót lehet gyújtani. Ára csak a gyors elterjedés végett ily olcsó, t. i. 1 db 50 kr.

Perzsa hajfestő szer, melylyel az őszhaját percz alatt barna és fekete-re festhetni, s egyuttal megóvja a természetes üdéséget. Náványekből készült és egészen ártatlan. Egy doboz utasítással 3 ft.

Legujabb rozsdapor. Biztosított szer mindenféle rozsdafoltok eltávolítására vashozól, seelymből és minden másféle szövetekből, — szinty vas- és aczélszerekről. Egy csomag ára 35 kr.

Lopás ellen védelem az angol jegytinta, mely a fehérneműből soha ki nem megy a friss színt mind megtartja. Ez minden háztartásnak ajánlható. Egy üveg ára csak 20 kr.

Tyukzesem gyűrűk angora gyapotból, 12 darab 25 kr.

Angol bőr-fénymáz, mely a bőrművek eredeti lágyágát visszaadja és legszébb fényre hozza, 1 kis üvege 25 kr. Egy nagy üveg ára 40 kr.

Folyékony enyv. Legnélkülözhetlenebb szer minden háztartásban, mert ezzel a házban előjövő javításokat mindenki maga eszközölheti; ezen enyv évekig eltartható és hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Szag nélkül vízhatlan ágybetétek. Minden háztartásnak ajánlható kivált, különösen gyermek, beteg és gyermek-ágyas nőknél nélkülözhetlen, 90 kr., 1 ft 20 kr., 1 ft 50 kr. egész 1 ft 70 kr.

Ca. kir. szab. Szaponin-zsír-éter, melylyel néhány percz alatt minden néven nevezendő szennyfoltokat mindenféle kelmékkel a leg-tisztábban kivehetni. — Ezen új készítmény meghalad mindent, mi az ily szerekben eddig létezett, minthogy még a legfinomabb és legkényesebb színt is sirtellenül hagyja, mindjárt szárad és nem szagos. Ajánlható egyszerűságra és tisztaságra. Egy üveg használati utasítással 40 kr.

Általános tisztító por, melylyel mindennemű ércet, aranyat, ezüstöt, bronzot pakfontot, aczélt és cetet tisztítani, és fényesíteni lehet, Egy doboz ára 20 kr.

Porok a lábak izzadásá ellen. Ez eltávolítja a lábak izzadását s az ezáltal előidézett kellemetlen szagot. Egyszerűságra a lábáblire is hasznos 1 doboz használati utasítással elég 3 hónapra, 50 kr.

Párisi általános ragasz, melylyel nemcsak üveget porzellán, Révet, tájtekot, fát stb. a leggyorsabban és állandóan meg lehet ragasztani úgy, hogy elválaszthatlan marad, hanem hogy minden egyesítve legyen, fát érczel, üveget porzellánval stb. úgy összeragaszthatni, hogy egy testté lesz. Ezen minden háznál nélkülözhetlenül szükséges szerből egy dobozzal 10 kr. Ugyan a ragasz folyadékban, üvegebe szedve 30 kr.

Villanyozott fogkefék. Ezekkel a fogakat minden fogtapasz vagy fogpor nélkül csupán hideg vízzel a legszébben, fehérén, egészégesen és szag nélkül lehet tartani egyszerű dörögölés által. Hogy minél nagyobb legyen a kelendőség, dbja csak 60 krra tötetett.

Levegőszelő belyegek, melyek kényelmeség, olcsóság és biztososság miatt is minden osztánál vagy viaszán előnyösek. Legfinomabb és bármiféle nívvel vagy ezéggel és ezimrel vagy jeggyel 500 darab 1 ft 30 kr., 1000 darab 1 ft 50 kr.

Írótolak regulátorral. Alkalmazható minden kézhez és papírhoz, úgy, hogy egy és ugyanazon tollal a legfinomabb és legvastagabb vonásokat is lehet csinálni, 12 darab ára 24 kr.

Valódi angol tollkészek, egy-egy 2 pengével 20, 30, 40; 3 pengével 50—60 kr.; legfinomabb fajtájú pengével 60, 70, 90, kr. 1 ft; 4 pengével 80 kr., 1 ft 10 kr. 20 kr.

Legfelsőbb helyen, szabadalmazott mérég, egerek, patkányok ürgek és hűrszögök kiirtására. Az eladás felelősségre tértenik. Egy nagy szelencz: ára 1 ft.

A haját élénk állapotban tartani, az ősz, vagy szőkét darnára festeni legalkalmasabb a dióolaj, minden vegyi készítmények károsnak. Van szereszm a t. cz. közönségenk jelen-teni, hogy nálam friss, meghamisítatlan, két-

szert tisztított dió-olaj kapható. Kis üveggel 25 kr., nagyval 45 kr.

Gyökerező szer, melylyel a tyukzesemet 8 nap alatt gyökereken ki lehet irtani. Ezen újabban feltalált szernek minden további diccaérete felesleges, minthogy garancia mellett árul. — Egy dobozzal használati utasítással együtt 40 kr.

Az árniko-olaj egyedüli raktára Ausztria számára. Ennek azon csodahatása van, hogy a fejbetegégeket elmulasztja a hajgyökereket és a fejidegeket erősíti, s ezáltal a haj növeszt meglegelőre rövid idő alatt még a kopasz fejrészeken is előmozdítja. Mint gyógyszer hatályos zuzások, kifeszamodások, taghatsógal tödzások, rheuma étegek stb. ellen, bővebben a használati utasításban, 1 üveg 1 ft.

Valódi állátozo glicerín-szappan a legfinomabb illatokkal. Egy közepnyágú darab ára 15, 20 kr., nagy drb 25 kr. Egy tégely valódi mar-zsír (Kauwfett) hajkenőcs 30 kr. Egy darab mar-zsír bajuszpedró 30 kr.; valamint minden más illat- és toilette-szernek bel- és külföldiek, a legnagyobb választékban.

A kitűnő szobapadló-fénypasztá (kautschukkal), mely a padlót legszébben fényre látja el, és tartóságra nézve az eddigieket fölülmulja. Dobozként (elegetű 1 szobához) 1 ft.

A legnagyobb takarékoság. Minden háztartás, késmives és gasztemberre nézve az egész újonnan szerkesztett angol szabadalm közönséges gép által használható minden vágozószköz, szinty üvegmetézőre) legnagyobb könnyűséggel néhány másodpercz alatt áltelen vágozószközök, ugymint olló, kés, kaza stb. igen cleare közzórulhetők 1 db 25 kr.

Börpaszta kautschukkal a bűrt elnyilhe-tellené tenni, különösen ajánlható löszerszámok gondozására, 1 bádogdoboz 60 kr.

Legjobb borotva-paszta. E paszta fölélegessé teszi a borotva közzörülését. 1 doboz ára 25 kr.

Orvos kenőcszappan, csodaszappannak is nevezetük: kipróbált és biztos szer minden bőrbetegégre, u. m. kiütések, atkák, pesencék stb. ellen Felhúzó és gyermekek által egyaránt használható. Egy darab használati utasítással 35 kr.

Engrivál, a fehérneműből vagy más szövetekből minden új vagy régi tintafoltot ki-vevő, 1 üveg 20 kr.

Az új bolhafogó szerkezetek kaphatók, darabja 20 kron.

Legyirtószeg, szobák, konyhák szalonok számára, igen jó illattal bir és egy fél óra alatt roppant mennyiségű legyet pusztít el 1 üveg ára 30 kr.

**Legujabb találmány.** Ingombok felvarrása 13 bróbás ezüstből. E találmányval a szakmában a legmagasabb eredmény éretelt el, mivel itt a szep a hasznossal összekötött: ha számba vesszük hogy az ily gomb árakra eltart a használhatlan ingekből levehető s ismét másokra alkalmazható, a mellett értékét mindig megtartja, míg más gombok mosás, mángorlás, és vasalás által csakhamar tönkre jutnak. Minden gombhoz 1 jótálló, az ezüst valódiságáról szóló irat van csatolva, az ár oly csekélyre szabható azért, hogy e találmány minden háztartásnál alkalmaztassék, 1 tuzat gyönyörű művű gomb ezüstből 85 kr., sima 70 kr.

Minden láthatóvá lesz az új zsebmikroszkop által, mely 10, 20 egész százzalozosan nagyit minden tárgyat úgy, hogy ezen keresztül még a tizta vízben is megláthatni a szálakat. E mikroszkop sokszorosan használható p. list gabonai vetemény-magvak, szövőárak a természetvizsgálatoknál, 1 db 40, 60, 80 kr., 1, 1, 20, 1, 50.

Nálál az alkalmazatlan rovarek! Az újonnan feltalált rovarirtó folyadék által. E nemcsak hogy a rovar gyorsan elpusztítja, de óvszerűl szolgál azok befésékése ellen. Igen alkalmas poloska, mely stb: ellen, 1 nagy üveg 30 kr.

**Intésül:** Minthogy nevezett árucikkre is, figyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy valódi minőségben csak a nevezett üzletben kaphatók — Árjegyzékek minden a raktárban létező tárgyakról ingyen adatik ki. Egyuttal bátor vagyok a n. é. vidéki lakosok, figyelmét közzvetítvő üzletemre — a maga nemében egyetlen üzlet — felhívni hol a legkisebb mint a legnagyobb megrendelés minden ágbn és nemben gyorsan és olcsón eszközöltetik. Számos megrendelések kivételre ajánlja magát

## Friedmann A. első közvetítő-intézete Bécsben, Praterstrasse 26.

## Einladung!

Diejenigen Herren des Arbeiter oder Krankenvereines, die sich für die Verbreitung des Gerüchtes so eifrig verwenden, daß der Hauptzweck unserer Gesellschaft Untergrabung resp. Vernichtung obiger Vereine ist, die uns ausserdem noch mit Namen bezeichnen, die nicht in die Kategorie eines Epitheton ornans gehören, werden freudlichst eingeladen, sich an einem Gesellschaftsabende vom Gegentheile zu überzeugen.

(498—1)  
Die Gesellschaft „FROHSINN.“

## J. Goack Badenben.

Ajánlja kitűnő jószágú finom badeni csizmafénymázát vitriololaj nélkül különféle fa skatulyákban Badenben készíttetéssel vagy utánvétellel 100 font 12 ft.

vizmentes fénymáz 100 font 20 ft.  
tisztító por 100 font 10 ft.  
cipész szurok (fevőgyántából) 100 f. 7 ft.  
Baden, Anna utca 343-ik szám BÉCS mellett.

## POPP J. G. urnak, gyakorló fogorvos

Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.  
Nagyontisztelt orvos úr!

Több év óta az énnek névszógyogyereji Anatherin-szájviz\*) szék-séget lenné vált. Több tuzat üveggel használtatik föl nálam, miért is képes vagyok, a valódit a hamisítottól könnyen megkülönböztetel és csakis a hirdett raktárakból igyekszom azt beszerezni. — Minthogy azonban újabbán a hirdett raktárak egyikéből igen gyanus Anatherin-szájvizet kaptam a több raktár fölül hasonló gyanúsításokat hallék, annál fogva, elhatároztam hogy nevezett Anatherin-szájvizet esután az eredeti forrásból szerezzem, és ezennel nagyon tisztelt orvos urhoz, mint feltaláló és szabadalomtulajdonoshoz fordulok azon kéréssel, hogy nekem postafordultával Anatherin-szájvizéből tíz üveggel postai utánvét mellett küldeni méltóztatnék.

Lisowce, 1868. február 4.  
Maradok kitűnő tisztelettel készséges szolgálja  
Borysiekiewicz Ferenc,  
plébános Lisowceban Galiciaában, posz. Tlusto.

(357—4,3. e.)

## RAKTÁRAK:

ezen, kitűnő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvétia-Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet, és Dél Indiában méltán érdemelt elismerésben részesülő cikkek léteznek valódi és friss minőségben

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenbergrosenfeld A, Wajdits J. Wellisch, Fesselhofer és Schwarz A. urak kereskedésben Pápan: Tschopen J. Kezshofen: Singer M. Weiss A. Zala-Egerszeg: Isóó F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Vasasdon: Halter gyógyszerész. Szent-Györgyön: Nöthig. Sümegon: Dörner Károlt és Stamborsky L. gyógyszerész uraknál. Szombathelyen: Pillich Ferenc gyógyszerész urnál. Határvidéki Sz. Györgyön: Fibic E. C. Veszprémben: Meyr és Tuszkán, és Guthard Tivadár fiait. Székesfehérvár: Legmann A., Braun J. gyógyszerészek. Lovas-Borény: Heister gyógyszerész. Kalocsa: Horváth K. gyógyszerész. Kesztemén, Machleid gyógyszerész. Dunaföldvár: Temmer E. Paksán: Florián J. gyógyszerész. Körmondon: Horváth J. K. aszopvár: Kohn J., Kögli, Belus gyógyszerész. Szegszárd: Nonrica A., Be-hay gyógyszerész. Bonyhádon: Kramolin J. Tolnán: Schwarz M. Szigetvárott: Harwarth Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiait, Herzog Ignác. Pécsen, Zsolnay W. és E. Zách Sípókh gyógyszerész.

## ! Damen — Herren!

Bei einem concessionirten Central-Bureau werden an allen Orten Europa's sowohl schreibende Damen als Herren jeden Standes unter guten Gehalts-, Provisions- und Pensions-Bedingungen zu engagiren gesucht. Diese Anstellungen eignen sich besonders für ein rentables Nebeneinkommen, indem ein Verlassen des Wohnortes dabei nicht nöthig wird. — Die Beschäftigung besteht in leichten Bureau-Arbeiten, erfordert keine schöne Schrift und nimmt täglich nur einige Stunden in Anspruch. Dem Offert sind 50 fr. D. W. in lanbesüblichen Briefmarken oder Papiergeld für Rückantwort und Frantatur gefälligst beizufügen und daselbe sub C.B.F. Nr. 1650 zur Weiterbeförderung an die Annoncen-Expedition der Herren Sachse & Comp. in Bern (Schweiz) zu adressiren.

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

## „Halljuk a szép szót!”

csimű magyar felköszöntő-(const)-könyv, mely költöt és költetlen mindennemű felköszöntést tartalmazván, díszes kiállítású és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe különösen ajánlható. — A 400 lapra terjedő és 300 többnyire eredeti felköszöntést tartalmazó második tetemesen átdolgozott és bővített szines keménykötésű könyvnek ára 1.20 kr.

## A dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható „RAJTA FIUK, VIGADJUNK!”

közkedvességű dalkönyv harmadik javított és tetemesen bővített kiadása.

E nagy szorgalommal összeállított mű közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és szines boricéku; csinos kiállításánál fogva is kitűnő, mondhatni: egyetlen a maga nemében. Az első kiadás 2000 és a második 3500 példányra igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanúsítja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s díszesen kiállítású szebbkönyvnek 1.20 kr., dús aranynyomás- és aranyjeggyel 1.80 kr.

## „Rajta leányok, mulassunk!”

csimű mulattató kiskönyv, a magyar hölgyek számára gyűjtötö Wajdits József.

Ezen 473 lapra terjedő csinos kiállítású könyvnek ára 1 ft. 60 kr., kötve arany metszésben 2.50 kr., díszkötésben 3—5 ft.

## LENORMAND,

a híres orizányó igazmondó vótóhátyája

32 szinezett kártyával, magyar aláírással és szöveggel. Ára 60 kr.

Lakatos Sándor magyar „tánczkönyve” mindkét nembeli ifjuság számára, arcképpel, és tisztelettel a szöveg közé nyomott tánc-ábrákkal. Ára 1 ft.

## „Hadtérszolgálat”

150 lapra terjedő katonai tankönyv ára 80 kr.

## „Kebel hangok.”

Uj évi, név- és születésnapl a az élet egyéb-visszonyaira alkalmazott közzvetítések költöt és költetlen beszédben.

Irta Hoffmann Mór.

E díszes kiállítású kemény kötésű könyvnek ára 1 ft.

## Legujabb nagy egypt. Almoskönyv

170 lap és 600 képpel állva ára 40 kr.

— Az első 81 Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyvkereskedésben egyszerre vévo, valamint utánvétellel együtt rendezte 5 ft. 80 kr., mind a nyolc egyszerre pedig csak 6 ft. 80 kr. — Postai rendelések a levél érkezése után azonnal teljesítetnek. — Minden új példány után egy tiszteletpódlánnyal s szölgölök.

WAJDITS JÓZSEF,  
könyvkereskedő Nagy-Kanizsán.